

Broj: 03-11-1321/2024
Sarajevo, 18.07.2024. godine

PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

- Predstavnički dom-
gosp. Dragan Mioković, predsjedavajući
- Dom naroda –
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO x18

Primljeno: 19-07-2024			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 11 -	1672	/24

Poštovani,

U skladu sa članom 18. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), radi informiranja, dostavljam Vam **DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD 2025-2027. GODINE**, koji je usvojila Vlada Federacije Bosne i Hercegovina na 38. sjednici, održanoj 18.07.2024. godine.

S poštovanjem,

PREMIJER
Nermin Nikšić

Prilog: kao u tekstu

Na osnovu člana 19. stav (4) Zakona o Vladi Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH" br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 38. sjednici održanoj 18.07.2024. godine, donosi

ZAKLJUČAK

1. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvaja Dokument okvirnog budžeta Federacije BiH za period 2025.- 2027. godine.
2. Zadužuje se Federalno ministarstvo finansija da, nakon što Fiskalno vijeće Bosne i Hercegovine usvoji Dokument globalnog okvira fiskalnog bilansa i politika za period 2025.-2027. godine, u slučaju potrebe revidira Dokument okvirnog budžeta Federacije BiH za period 2025.-2027. godine i isti dostavi Vladi Federacije BiH na razmatranje i usvajanje.
3. Dokument iz tačke 1. ovog zaključka uputit će se Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine radi informisanja i objaviti na web stranici Federalnog ministarstva finansija.
4. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

V. broj: 1087/2024
18.07.2024. godine
Sarajevo

Na temelju članka 19. stavak (4) Zakona o Vladi Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH" br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 38. sjednici održanoj 18.07.2024. godine, donosi

ZAKLJUČAK

1. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvaja Dokument okvirnog proračuna Federacije BiH za razdoblje 2025.- 2027. godine.
2. Zadužuje se Federalno ministarstvo financija da, nakon što Fiskalno vijeće Bosne i Hercegovine usvoji Dokument globalnog okvira fiskalne bilance i politika za razdoblje 2025. -2027. godine, u slučaju potrebe revidira Dokument okvirnog proračuna Federacije BiH za razdoblje 2025.-2027. godine i isti dostavi Vladi Federacije BiH na razmatranje i usvajanje.
3. Dokument iz točke 1. ovog zaključka uputit će se Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine radi informiranja i objaviti na web stranici Federalnog ministarstva financija.
4. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

V. broj: 1087/2024
18.07.2024. godine
Sarajevo

На основу члана 19. став (4) Закона о Влади Федерације БиХ ("Службене новине Федерације БиХ" бр. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 и 8/06), Влада Федерације Босне и Херцеговине на 38. сједници одржаној 18.07.2024. године, доноси

ЗАКЉУЧАК

1. Влада Федерације Босне и Херцеговине усваја Документ оквирног буџета Федерације БиХ за период 2025.- 2027. године.
2. Задужује се Федерално министарство финансија да, након што Фискално вијеће Босне и Херцеговине усвоји Документ глобалног оквира фискалног биланса и политика за период 2025. -2027. године, у случају потребе ревидира Документ оквирног буџета Федерације БиХ за период 2025.-2027. године и исти достави Влади Федерације БиХ на разматрање и усвајање.
3. Документ из тачке 1. овог закључка упутит ће се Парламенту Федерације Босне и Херцеговине ради информисања и објавити на веб страници Федералног министарства финансија.
4. Овај закључак ступа на снагу даном доношења.

В. број: 1087/2024
18.07.2024. године
Сарајево

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo finansija

2024

**DOKUMENT OKVIRNOG
BUDŽETA ZA PERIOD 2025. - 2027.
GODINE**

SARAJEVO, JUNI 2024.

Lista skraćenica

Skraćenica	Puni naziv
BIH	Bosna i Hercegovina
BDP	Bruto društveni proizvod
BHAS	Agencija za statistiku BiH
BEPS	Inkluzivni okvir (Base Erosion and Profit Shifting- Erozija porezne baze i premještanje profita)
BPMIS	Informacioni sistem za planiranje i upravljanje budžetom
DOB	Dokument okvirnog budžeta
DEP	Direkcija za ekonomsko planiranje
ECB	Europska centralna banka
EK	Evropska komisija
EU	Evropska unija
EUR	Euro
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
FMF	Federalno ministarstvo finansija/financija
FMO	Federalno ministarstvo odbrane
FZS	Federalni zavod za statistiku
FZZPR	Federalni zavod za programiranje razvoja
JP	Javno preduzeće
KM	Konvertibilna marka
MMF	Međunarodni monetarni fond
OECD	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj
OMA	Odjeljenje za makroekonomske analize
PDV	Porez na dodanu vrijednost
PJI	Program javnih investicija
ROB	Rodno odgovorno budžetiranje
SDU	Strana direktna ulaganja

Sadržaj:

Lista skraćenica.....	1
Sadržaj:	2
I. Rezime.....	5
1. Uvod u Dokument okvirnog budžeta FBiH za period 2025. – 2027. godine.....	8
1.1. Strateški okvir dokumenta	9
2. Makroekonomski okvir.....	12
2.1. Međunarodno okruženje.....	12
2.1.1. Makroekonomske projekcije za područje eurozone	12
2.1.2. Makroekonomski pokazatelji u zemljama Zapadnog Balkana.....	14
2.2. Makroekonomska kretanja u BiH i Federaciji BiH u 2023. godini.....	15
2.2.1. Makroekonomska kretanja u BiH u 2023. godini.....	15
2.2.2. Makroekonomska kretanja u Federaciji BiH za period 2019. – 2023. godine	18
2.3. Projekcije makroekonomskih kretanja u BiH za period 2025. – 2027. godine..	24
2.4. Projekcije makroekonomskih kretanja u Federaciji BiH za period 2024. – 2027. godine.....	27
2.5. Rizici po makroekonomske projekcije.....	31
3. Srednjoročna fiskalna strategija	32
3.1. Fiskalna dešavanja i porezne politike.....	32
3.2. Javni prihodi u periodu 2025. – 2027. godina	34
3.1.1. Prihodi od indirektnih poreza.....	37
3.1.2. Prihodi od direktnih poreza	40
3.1.2.2. Porez na dohodak.....	42
3.1.2.3. Porez na imovinu.....	44
3.1.3. Doprinosi	45
3.1.4. Neporezni prihodi	46
3.1.5. Prihodi budžeta Federacije BiH	46
3.1.6. Rizici po ostvarenje plana prihoda	50
4. Upravljanje rashodima na nivou Vlade Federacije BiH.....	51
4.1. Politika javnih rashoda	52
4.1.1. Planirane mjere u periodu 2025. – 2027. godine	53
4.2. Opća struktura javnih rashoda i trendovi	55
4.3. Struktura projekcije budžetske potrošnje za 2025. -2027. godinu	56
4.4. Tekući rashodi.....	59
4.4.1. Plate i naknade u javnom sektoru.....	59

4.4.2.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	61
4.4.3.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	61
4.4.4.	Kapitalni transferi.....	64
4.4.5.	Kapitalna potrošnja.....	66
4.5.	Budžeti i finansijski planovi nižih nivoa vlasti u Federaciji BiH.....	68
4.5.1.	Budžeti gradova/općina u Federaciji BiH.....	69
4.5.2.	Budžeti kantona u Federaciji BiH.....	70
4.5.3.	Finansijski planovi vanbudžetskih fondova.....	73
4.5.4.	Konsolidovani prikaz rashoda za sve nivoe vlasti u Federaciji BiH.....	74
4.6.	Stanje duga u FBiH.....	75
4.6.1.	Dug Vlade FBiH.....	77
4.7.	Unutrašnji dug Vlade FBiH.....	78
4.7.1.	Trezorski zapisi FBiH.....	79
4.7.2.	Obveznice FBiH.....	80
4.7.3.	Obaveze po osnovu računa stare devizne štednje.....	81
4.7.4.	Obaveze po osnovu ratnih potraživanja.....	81
4.7.5.	Obaveze za neizmirene plaće i naknade uposlenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH i dobavljača.....	81
4.7.6.	Projekcija otplate unutrašnjeg duga.....	82
4.8.	Vanjski dug u FBiH.....	82
5.	Budžetski prioriteti za period 2025. – 2027. godine.....	85
5.1.	Projekcije Budžeta Federacije BiH za naredne tri godine.....	86
5.2.	Dostavljanje i analiza finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika.....	89
5.2.1.	Budžetske Instrukcije broj 1 za period 2025. – 2027. godine.....	89
5.2.2.	Analiza finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika.....	90
5.3.	Prioriteti potrošnje Vlade Federacije BiH.....	92
5.3.1.	Utvrđivanje predloženih prioriteta potrošnje.....	92
5.3.2.	Inicijative za uvođenje rodno odgovornog budžetiranja.....	93
5.4.	Gornje granice rashoda budžetskih korisnika Vlade Federacije BiH za period 2025. – 2027. godine po sektorima.....	94
5.4.1.	Opće javne usluge.....	95
5.4.2.	Javni red i sigurnost.....	96
5.4.3.	Ekonomske usluge.....	96
5.4.4.	Zaštita životne sredine.....	96
5.4.5.	Stambeni i zajednički poslovi.....	96
5.4.6.	Zdravstvo.....	96
5.4.7.	Rekreacija, kultura i religija.....	97

5.4.8. Obrazovanje	97
5.4.9. Socijalna zaštita	97
I. Popis tabela i grafikona	103

I. Rezime

Dokument okvirnog budžeta predstavlja preliminarni nacrt budžeta, koji ima za cilj da osigura veći stepen fiskalne odgovornosti i održivosti, te da kvalitetno ispuni socijalne i ekonomske potrebe građana. Izrada DOB – a FBiH 2025. – 2027. g. temelji se na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih indikatora i prognozi prihoda i rashoda, a što je utvrđeno u Smjernicama ekonomske i fiskalne politike FBiH 2025. – 2027. g.

Negativni efekti inflacijskih udara koje je pokrenula ruska invazija na Ukrajinu usporili su rast u Europskoj uniji, ključnom vanjskotrgovinskom partneru Bosne i Hercegovine i Federacije BiH. Prema prvim procjenama Federalnog zavoda za statistiku Bosne i Hercegovine, u Federaciji Bosne i Hercegovine procijenjeni realni rast BDP – a u 2023. godini iznosio je 1,8%. Ovakva kontrakcija ekonomske aktivnosti u FBiH, posljedica je oštrog pada industrijske proizvodnje u 2023. godini od 4,1%, te negativnih stopa rasta izvoza i uvoza kao i još uvijek prisutne inflacije. Analiza glavnih komponenti BDP- a u FBiH ukazuje da je rast realne ekonomske aktivnosti u FBiH, iako skroman, posljedica rasta uslužnih djelatnosti, dočim su proizvodne zabilježile pad ili niske stope rasta. Padom se posebno ističe oblast „prerađivačka industrija“ uglavnom zbog slabe inozemne potražnje najznačajnijih grana prerađivačke industrije. Daljnje kretanje BDP- a Federacije BiH najviše će ovisiti kretanju industrije i vanjske trgovine, a čije kretanje je opet uvjetovano domaćom i ino potražnjom, ekonomskom aktivnošću naših trgovinskih partnera, inflacijom i geopolitičkom situacijom.

Negativni populacijski trendovi prisutni na području Federacije BiH posljednjih godina, jedan su od faktora koji predstavljaju ozbiljnu prijetnju na razvoj društva, te time i na srednjoročni rast. Pored demografskih izazova, kada je srednjoročni period u pitanju neophodno je napomenuti i izazove vezane za uvođenje CBAM - a (engl. Carbon Border Adjustment Mechanism), mehanizama koji regulira emisije ugljika u međunarodnoj trgovini. Ukoliko Bosna i Hercegovina blagovremeno ne pristupi procesu zelene tranzicije sasvim je izgledno da će proizvodi iz BiH biti cjenovno nekonkurentni na tržištu Europske unije. Stoga, izazovi vezani za zelenu tranziciju u srednjem roku predstavljati će tremeljnu odrednicu kretanja vanskotrgovinske razmjene, a time i rasta.

Uz smirivanje geopolitičkih tenzija u okruženju, te uz očekivani oporavk naših vanjskotrgovinskih partnera u Europskoj uniji procijenjeni rast u tekućoj godini u Federaciji BiH trebao bi iznositi oko 2,2%, a za naredne tri godine projicirana je prosječna stopa realnog rasta od 3%.

Uzimajući u obzir globalne turbulencije koje su domaću ekonomiju stavile pred snažne izazove Federacije BiH je odgovornom fiskalnom politikom uspjela održati stabilnost. Porezna politika, kao jedan od najvažnijih instrumenata fiskalne politike, srednjoročno mora biti zasnovana na dva ključna principa, principu održivog rasta produktivnosti,

zaposlenosti i konkurentnosti, te istovremeno na principu efikasnosti sistema javnih prihoda.

Mjere fiskalne politike u periodu 2025. – 2027. godine primarno će se temeljiti na nastavku reformskih aktivnosti u pet najznačajnijih segmenta:

- a) Smanjenje opterećenja rada;
- b) Restruktuiranje poreznog opterećenja;
- c) Administrativno unapređenje pružanja javnih usluga;
- d) Suzbijanje neformalne ekonomije,
- e) Kontinuirano unapređenje koordinacije i fiskalne odgovornosti između svih nivoa vlasti u Federaciji BiH.

Ukupan konsolidirani nivo naplate javnih prihoda u Federaciji BiH u 2023. godini iznosio je 12.448 mil. KM i veći je za 11,5% ili za 1.281,7 mil. KM u odnosu na naplatu iz 2022. godine.

Prateći najnovije zvanične makroekonomske prognoze kao i pozitivne tekuće trendove naplate u prvom kvartalu 2024. godine, izvršeno je revidiranje projekcija prihoda za tekuću godinu i pripremljene su srednjoročne projekcije za period 2025. – 2027. godina, koje se zasnivaju na postojećim poreznim politikama.

Tako u 2024. godini, ukupno očekivano ostvarenje javnih prihoda u Federaciji BiH iznosi 13.442,9 mil. KM i u poređenju sa ostvarenjem iz prethodne godine pretpostavlja rast od 7,9% ili za 916,3 mil. KM. Prateći očekivani ekonomski rast na nivou Bosne i Hercegovine na godišnjem nivou u periodu 2025. – 2027. godina, pretpostavlja se da će prosječna godišnja stopa rasta naplate ukupnih javnih prihoda u Federaciji BiH u navedenom srednjoročnom periodu iznositi 6,7% (2024: 6,8%; 2025: 6,5% i 2026: 6,6%).

Procesom pripreme i izrade Budžeta Federacije BiH za 2025. godinu, planiranje ograničenih finansijskih sredstava biće usmjereno ka finansiranju rashoda i izdataka koji su prije svega utemeljeni na zakonskoj osnovi, kao što su servisiranje duga, plate, naknade i doprinosi, penzije, transferi za boračku populaciju, socijalne kategorije i zdravstveni sektor. Imajući u vidu da je započela planirana implementacija programskog budžeta, očekivanja su da će doći do unaprjeđenja budžetskog procesa, na način da će se povezati sve faze budžetiranja. Odabrani model programskog budžetiranja povezaće politike i programe Vlade Federacije BiH sa njihovim ciljevima i očekivanim rezultatima, kao i finansijskim sredstavima potrebnim za njihovu realizaciju.

Projekcije rashoda Budžeta Vlade Federacije BiH za 2025. godinu iznose 6.365,3 mil. KM i čine 18,5% BDP-a Federacije BiH, što predstavlja smanjenje od 0,5% ili 94,1 mil. KM u odnosu na predviđene rashode u 2024. godini.

Rashodi su projicirani na nivou od 6.677,1 mil. KM (18,5% BDP-a Federacije BiH) u 2026. godini i 7.199,9 mil. KM (18,9% BDP-a Federacije BiH) u 2027. godini.

Ukupan dug Federacije BiH¹, kantona, gradova, općina i javnih preduzeća u FBiH (u daljem tekstu: ukupan dug u FBiH) na dan 31.12.2023. godine iznosi 6.593,46 mil. KM. U navedenom iznosu duga, dug FBiH iznosi 2.493,55 mil. KM ili 37,82% ukupnog duga u FBiH. U ukupnom dugu kantoni učestvuju sa 9,23% (608,32 mil. KM), općine i gradovi sa 4,12% (271,34 mil. KM), javna preduzeća i ostali korisnici sa 48,84% (3.220,25 mil. KM).

---

¹ Dug Federacije predstavlja dug Vlade Federacije BiH

1. Uvod u Dokument okvirnog budžeta FBiH za period 2025. – 2027. godine

U Dokumentu okvirnog budžeta Federacije BiH (DOB - u) predstavljen je plan okvirnog budžeta FBiH za trogodišnje razdoblje, makroekonomske projekcije i okvirne projekcije budžetskih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka. Ovim dokumentom utvrđuju se gornje granice po budžetskim korisnicima za planiranje budžeta za naredne tri godine, na kojem se zasniva priprema i izrada godišnjih budžeta.

Dokument okvirnog budžeta Federacije BiH za period 2025. – 2027. godine sastoji se od pet poglavlja:

- Uvod,
- Makroekonomski okvir,
- Porezna politika i politika prihoda,
- Upravljanje javnim rashodima na nivou Vlade FBiH i
- Budžetski prioriteti za period 2025. – 2027. godine i gornje granice rashoda budžetskih korisnika za naredni srednjoročni period.

1.1. Strateški okvir dokumenta

Dokument okvirnog budžeta Federacije BiH za period 2025. – 2027., aproksimativni je plan budžeta za trogodišnje razdoblje, temeljen na brojnim strateškim i reformskim dokumentima koje je Vlada Federacije BiH sačinila i usvojila, a koji se odnose na period trajanja dokumenta.

Temeljni strateški dokument koji usmjerava rad Vlade Federacije BiH u srednjoročnom periodu je **Strategija razvoja Federacije Bosne i Hercegovine za period 2021. – 2027. g.**² (u daljnjem tekstu Strategija). U Strategiji su predstavljeni razvojni ciljevi Federacije BiH, te su naglašeni prioriteti za svaki postavljeni cilj. Razvojni ciljevi, kao dugoročni strateški ciljevi predstavljaju primarne ciljeve Federacije BiH, a definisana su četiri razvojna cilja:

- a) ubrzan ekonomski razvoj,
- b) prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj,
- c) resursno efikasan i održiv razvoj,
- d) transparentan, efikasan i održiv javni sektor.

Uz strateške ciljeve Federacije BiH neophodno je napomenuti i akceleratora koji donose najveći razvojni efekt Federaciji BiH, te doprinose rastu produktivnosti i socioekonomskom razvoju. Akceleratori ubrzanog razvoja Federacije BiH su: inovacije i digitalizacija, otvaranje i razvoj preduzeća te finansijski sistem i javne finansije. Kako bi se razvojni ciljevi Federacije BiH uspješno implementirali, Strategija je harmonizirana sa sljedećim strateškim i reformskim dokumentima koje je usvojila Vlada Federacije BiH:

1. Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama Federacije BiH za period 2021. – 2025. g.
2. Programom rada Vlade FBiH za period 2023. – 2026. godine;
3. Programom ekonomskih reformi FBiH za period 2024. – 2026. godine;
4. Strategijom zapošljavanja u FBiH 2023. – 2030. godine;
5. Strategijom upravljanja dugom u FBiH 2023. – 2025. godine;
6. Federalnom strategijom zaštite okoliša 2022. – 2032. godine;
7. Ostalim sektorskim strategijama i dokumentima.

Strategija reforme upravljanja javnim finansijama Federacije BiH za period 2021. – 2025. g. Značaj ove strategije je i u tome što podržava dijalog sa Europskom unijom o reformskim prioritetima za ovu oblast i omogućava efikasnije korištenje sredstava pretpristupne pomoći EU. Strategija je osmišljena kroz 6 stubova koji pokrivaju ključna područja sistema javnih finansija:

- a) fiskalni okvir;
- b) javni prihodi;
- c) planiranje i budžetiranje;
- d) izvršenje budžeta;
- e) interna kontrola i

² 256. Sjednica Vlade Federacije BiH od 18.02.2021. g.

f) eksterna revizija.

Program rada Vlade Federacije BiH za period 2023. – 2026. g.³ Ključni prioritet Vlade Federacije BiH je osigurati snažnu i pravednu ekonomiju koja će omogućiti održivi rast, poboljšati životni standard građana, te smanjiti nejednakost. Posebna pažnja posvetiti će se stvaranju povoljnog poslovnog ambijenta, te kroz podsticanje investicija i podržavanje poduzetništva Vlada FBiH će raditi na stvaranju novih vrijednosti na poslovnom tržištu te na tržištu rada. Realizacija obustavljenih i usporenih infrastrukturnih projekata u Federaciji BiH predstavlja stub koji će služiti kao oslonac ravnomjernog razvoja Federacije BiH. Posebna pozornost posvetiti će se unapređenju obrazovnog sistema i osiguranju jednakog prava na zdravstvene usluge za sve građane, te time omogućiti svakom stanovniku Federacije BiH jednaku priliku za razvoj i dostojanstven život. Akcenat će biti na najugroženijim kategorijama društva, građanima u trećoj životnoj dobi, kako nitko ne bi bio zanemaren. Da bi se realizirali ovi ciljevi, mladima se mora pružiti povjerenje. Kreirati će se mjere kojim će se mlade, perspektivne i stručne kadrove pokušati zadržati u domovini. Principi na kojima će se beskompromisno raditi jesu vladavina prava, borba protiv korupcije i transparentnost u radu institucija. Očuvanje životne sredine i energetska efikasnost izazovi su sa kojima se suočava cio svijet, tako da je i naša dužnost očuvanje prirodnih resursa i zdrave okoline.

Program ekonomskih reformi Federacije BiH za period 2024. – 2026. g.⁴ Planiran je set strukturnih reformi koje trebaju odgovoriti na globalne izazove i ubrzati integraciju Bosne i Hercegovine u Europsku uniju. Strukturne reforme podrazumijevaju promjenu ustroja privrede tj. institucionalnog i regulatornog okvira poslovanja. Njihova osnovna svrha jeste osnaživanje privrede i ostvarivanje uravnoteženog potencijalnog rasta. U Programu ekonomskih reformi Federacije BiH za period 2024. – 2026. godine definisane su strukturne reforme koje se odnose na sljedeće tri oblasti:

- a) konkurentnost;
- b) otpornost i održivost;
- c) ljudski kapital;
- d) i socijalne politike.

Strategijom zapošljavanja u Federaciji BiH 2023. – 2030. g. data je detaljna dijagnostika tržišta rada gdje su niske stope zaposlenosti, kao i visoke stope nezaposlenosti identifikovane kao glavni ekonomski i društveni izazovi u zemlji. Opći cilj Strategije zapošljavanja u FBiH 2023. – 2030. godine je promovirati mogućnost dostojanstvenog rada, a vizija ovog cilja je inkluzivno tržište koje svima daje priliku da realizuje svoj potencijal i poveća životni standard. U Strategiji zapošljavanja u Federaciji BiH 2023. – 2030. godine fokus je na razvijanju sistema za praćenje i predviđanje potreba za vještinama na tržištu rada, kako bi se olakšalo usklađivanje sistema obrazovanja sa potrebama na tržištu rada.

³ 10. sjednica Vlade FBiH; 02.08.2023.

⁴ 70. hitna sjednica Vlade FBiH; 28.03.2024.

Strategija upravljanja dugom 2023. – 2025. g. predstavlja sažetak glavnih načela i smjernica za politiku upravljanja dugom Federacije BiH u narednom periodu. Strategija sadrži planove finansiranja potreba Vlade Federacije BiH u naredne tri godine, kako na vanjskom tako i na unutrašnjem tržištu, te indikativne mjere i alate potrebne za dostizanje usvojenih strateških ciljeva. Ciljevi upravljanja dugom Vlade Federacije BiH su:

- a) osiguranje finansijskih sredstava za finansiranje vladinih potreba uz prihvatljive troškove i rizike u srednjem i dugom roku;
- b) razvoj domaćeg tržišta vrijednosnih papira.

U namjeri da se osiguraju sredstva za likvidnost budžeta, zadovolji tražnja i poveća likvidnost vladinih vrijednosnih papira, u narednom periodu Vlada Federacije BiH će nastaviti sa izdavanjem trezorskih zapisa i obveznica u obimu i dinamici koji će biti konzistentni sa ovom srednjoročnom Strategijom.

Federalna strategija zaštite okoliša 2022. – 2032. godine, obuhvata širu oblast zaštite okoliša, koja je u skladu sa sedam tematskih oblasti pravne stečevine EU i skupom strateških aktivnosti, te uključuje: upravljanje vodama; upravljanje otpadom; biodiverzitet i zaštitu prirode; kvalitet zraka, klimatske promjene i energiju; hemijsku sigurnost i buku; održivo upravljanje resursima (uključujući poljoprivredu, šumarstvo, ribarstvo i rudarske aktivnosti); i upravljanje okolišem (kao horizontalnu politiku). Kako bi se pružile smjernice za buduće odluke u zaštiti okoliša, tokom izrade Strategije korišten je skup ključnih načela. Vodeća načela Strategije su sljedeća:

- a) načelo održivog razvoja;
- b) načelo opreza i prevencije;
- c) načelo zamjene – svaka aktivnost koja može imati štetne uticaje na okoliš treba biti zamijenjena drugom aktivnošću koja predstavlja značajno manji rizik;
- d) načelo integralnog pristupa – sprječavanje ili svođenje na najmanju moguću mjeru rizika štete po okoliš u cijelosti;
- e) načelo saradnje i podjele odgovornosti – saradnja i zajedničko djelovanje svih interesnih strana u cilju zaštite okoliša;
- f) načelo učešća javnosti i pristup informacijama
- g) načelo „zagađivač plaća“ – zagađivač plaća troškove nadzora i prevencije od zagađenja;
- h) načelo promocije i zaštite osnovnih prava;
- i) načelo unutrašnje i međugeneracijske jednakosti.

2. Makroekonomski okvir

U ovom dijelu prezentirani su makroekonomski pokazatelji pojedinačnih država i regija značajnih za BiH, te pokazatelji rasta na globalnom nivou. Zatim slijedi analiza i prezentacija pokazatelja BiH i Federacije BiH sa projekcijama i rizicima po projekcije za naredni period.

Makroekonomski indikatori bitan su faktor u izradi ovog dokumenta, budući da su srednjoročne politike i planovi prezentirani u ovom dokumentu temeljeni na razvoju ekonomije i budućih ekonomskih kretanja.

2.1. Međunarodno okruženje

Unatoč mnogim sumornim predviđanjima globalna privreda pokazala je izuzetnu otpornost, a svijet je izbjegao recesiju. Globalna ekonomska aktivnost u 2023. godini rasla je umjerenim tempom, potaknuta snažnom osobnom potrošnjom i otpornim tržištima rada.

Nakon perioda slabe dinamike globalne trgovine, posljednji podaci ukazuju na ponovno povećanje. No, unatoč predviđenom oporavku očekuje se da će globalna trgovina ostati na razinama nižim od historijskog trenda zbog utjecaja kontinuiranih strukturnih promjena u trgovinskim odnosima, koje je prouzrokovalo zaoštavanje geopolitičkih napetosti. Očekuje se da će globalno tržište nafte ostati uravnoteženo, a obzirom da kretanje cijena nafte i drugih energenata znatno utječe na privredne izgleda, a posebno na inflaciju, sasvim je realno očekivati daljnje usporavanje inflacije na globalnom nivou. Međutim, rizici za globalnu trgovinu i inflaciju povećali bi se kada bi se poremećaji na području Crvenog mora intenzivirali i postali trajniji.

U tekućoj 2024. godini očekuje se neznatno smanjenje globalnog ekonomskog rasta na 3,4% u odnosu na procijenjeni rast od 3,5% iz prethodne godine.⁵ U srednjoročnom periodu projicirano je usporavanje globalnog rasta na 3,2% u 2025. i 2026. godini.⁶

2.1.1. Makroekonomske projekcije za područje eurozone

U eurozoni u prethodnoj godini privreda je uglavnom stagnirala sa procijenjenim rastom od 0,5%. Očekuje se da će godišnji prosječni rast realnog BDP-a u ovom području iznositi 0,6 % u 2024. godini, te da će se potom povećati i iznositi 1,5 % u 2025. i 1,6 % u 2026. godini.⁷ U tabeli ispod teksta prikazane su procijenjene i projicirane stope realnog rasta za naredni srednjoročni period za svijet i za najznačajnije vanjskotrgovinske partnere Bosne i Hercegovine.

---

⁵ Projekcije globalnog rasta ne obuhvataju europodručje.

⁶ European Central Bank; [ECB staff macroeconomic projections for the euro area, March 2024](https://www.ecb.europa.eu/press/pr/20240301/01/index.html)
www.ecb.europa.eu

⁷ European Central Bank; [ECB staff macroeconomic projections for the euro area, March 2024](https://www.ecb.europa.eu/press/pr/20240301/01/index.html)
www.ecb.europa.eu

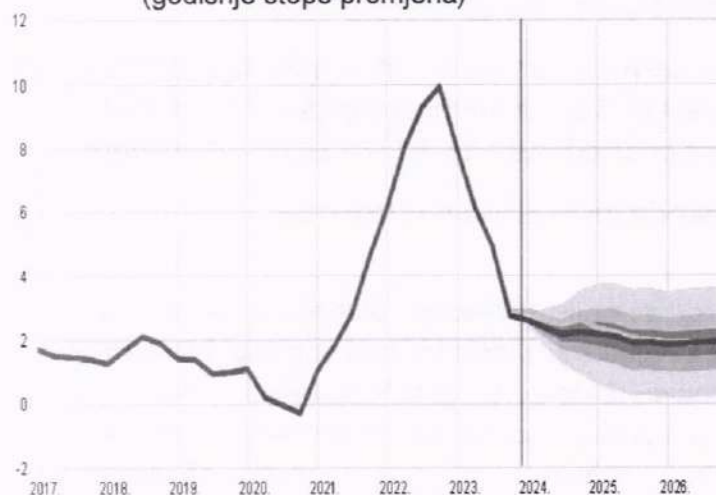
Tabela 1. Pregled procijenjenih i projiciranih stopa realnog rasta za period 2023. – 2025.

Država/Regija	2023	Projekcije		Izvor
		2024	2025	
Svijet	3,2	3,2	3,2	IMF; April 2024
Svijet	3,1	3,2	3,3	EEF; Spring 2024
EU	0,6	1,1	1,8	IMF; April 2024
EU	0,4	1,0	1,6	EEF; Spring 2024
Eurozona	0,4	0,8	1,5	IMF; April 2024
Eurozona	0,4	0,8	1,4	EEF; Spring 2024
Emerging and developing Europe	3,2	3,1	2,8	IMF; April 2024
Hrvatska	3,1	3,3	2,9	EEF; Spring 2024
Hrvatska	2,8	3,0	2,7	IMF; April 2024
Crna Gora	6,0	3,7	3,0	IMF; April 2024
Sjeverna Makedonija	1,0	2,7	3,7	IMF; April 2024
Srbija	2,5	3,5	4,5	IMF; April 2024
Austrija	-0,7	0,4	1,6	IMF; April 2024
Austrija	-0,8	0,3	1,6	EEF; Spring 2024
Njemačka	-0,3	0,2	1,3	IMF; April 2024
Njemačka	-0,3	0,1	1	EEF; Spring 2024
Italija	0,9	0,7	0,7	IMF; April 2024
Italija	0,9	0,9	1,1	EEF; Spring 2024

Izvor: IMF: World Economic Outlook; April 2024; European Economic Forecast, IP286 May 2024.

U nastavku izvještaja grafički je predstavljena inflacija mjerena HIPC – om za eurozonu (godišnje stope promjena).

Grafikon 1. inflacija mjerena HIPC – om za eurozonu (godišnje stope promjena)

Početak sadašnjeg projekcijskog razdoblja označen je okomitom crtom. Rasponima, od najtamnijeg prema najsvjetlijem, prikazane su 30-postotna, 60-postotna i 90-postotna vjerojatnost da će stvarna vrijednost inflacije mjerene HIPC-om biti u odgovarajućem intervalu.

— projekcije stručnjaka Eurosustava iz decembra 2023.
 — projekcije stručnjaka Eurosustava iz marta 2024

Izvor: European Central Bank

2.1.2. Makroekonomski pokazatelji u zemljama Zapadnog Balkana

Privredni rast na Zapadnom Balkanu u 2023. godini usporio je sa 3,4% u 2022. godini na 2,6%. Negativni učinci inflacijskih šokova koje je pokrenula ruska invazija na Ukrajinu usporili su rast u Europskoj uniji, ključnom vanjskotrgovinskom partneru Zapadnog Balkana. Usporavanje rasta u Europskoj uniji odrazilo se na zemlje Zapadnog Balkana direktno utječući na ulaganja, vanjskotrgovinsku razmjenu i povjerenje u regiji. Zemlje Zapadnog Balkana koje su više proizvodno orijentisane (Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija i Srbija) više su pogođene usporavanjem rasta u Europskoj uniji, pogotovo negativnom stopom rasta u Njemačkoj. Dočim ostale tri zemlje koje su uslužno orijentisane zabilježile su više stope rasta. U tabeli ispod teksta prikazane su procijenjene i projicirane stope realnog rasta BDP – a za naredni srednjoročni period za svaku zemlju iz regije posebno.

Tabela 2. Stope rasta realnog BDP – a; zemlje Zapadnog Balkana

Država	2023e	2024f	2025f	2026f
Albanija	3,3	3,3	3,4	3,5
Bosna i Hercegovina	1,9	2,6	3,3	4,0
Kosovo	3,1	3,7	3,9	3,9
Sjeverna Makedonija	1,0	2,5	2,9	3,0
Crna Gora	6,0	3,4	2,8	3,0
Srbija	2,5	3,5	3,8	4,0
ZB6	2,6	3,2	3,5	3,8

Izvor: World Bank Group, Western Balkans, No. 25, Spring 2024

e – estimate (procjena); f – forecast (prognoza, predviđanje)

Mjerena indeksom potrošačkih cijena inflacija je na nivou regije iznosila je 9% u 2023. godini. Prosječna inflacija za zemlje Zapadnog Balkana u cjelini postepeno se smanjivala tokom godine sa 14,3 % koliko je iznosila u januaru 2023. godine, na 5,1 % u decembru 2023. godine. U nastavku dokumenta dat je tabelarni pregled stopa inflacije po zemljama regiona.

Tabela 3. Inflacija potrošačkih cijena (%); zemlje Zapadnog Balkana

Država	2023e	2024f	2025f	2026f
Albanija	4,8	3,0	3,0	3,0
Bosna i Hercegovina	6,1	2,7	1,0	0,5
Kosovo	5,0	2,9	2,5	2,2
Sjeverna Makedonija	9,4	3,0	2,0	2,0
Crna Gora	8,6	3,9	2,5	2,0
Srbija	12,1	5,0	3,5	3,2
ZB6	9	3,9	2,7	2,4

Izvor: World Bank Group, Western Balkans, No. 25, Spring 2024; World Bank Group, Europe and Central Asia Economic Update, Spring 2024.

Projekcije rasta za srednjoročno razdoblje ipak su porasle. Očekuje se da će regionalni rast BDP-a za Zapadni Balkan porasti na 3,2 % u 2024. i dalje na 3,5% u 2025. odnosno 3,8% u 2026. godini. Rizici po ove projekcije jako su naglašeni i prvenstveno se odnose na zelene izazove koji sa kojima je regija suočena, a odnose se na provođenje reformi kako bi se postigao održivi i zeleni rast.

2.2. Makroekonomska kretanja u BiH i Federaciji BiH u 2023. godini

2.2.1. Makroekonomska kretanja u BiH u 2023. godini

Usljed energetskog cjenovnog šoka iz 2022. godine naši najznačajniji vanjskotrgovinski partneri iz Europske unije pretrpjeli su značajan pad industrijske proizvodnje, a neki su zabilježili i pad ukupne ekonomske aktivnosti u 2023. godini. Ovakva nepovoljna pozicija naših značajnih trgovinskih partnera odrazila se i na ekonomiju naše zemlje.

Prema prvim procjenama Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina je u 2023. godini ostvarila realni BDP prema rashodnom pristupu u visini od 38,3 mlrd. KM, a što predstavlja godišnji rast od 1,6%. Analiza rashodnih kategorija BDP-a BiH za 2023. godinu ukazuje da je uporište ekonomskog rasta BiH predstavljala potrošnja (državna potrošnja bilježi rast od 1,7%, a potrošnja domaćinstva 1,6%) i bruto investicije od 1,2%. Nepovoljna geopolitička zbivanja, te loša ekonomska pozicija naših najznačajnijih trgovinskih partnera utjecala je na smanjenje inozemne potražnje što je imalo negativan odraz na vanjskotrgovinsku razmjenu naše zemlje. Značajan pad zabilježen je u obje komponente vanjskotrgovinske razmjene (izvoz roba i usluga pao je za 3,2%, a uvoz za 2,4%).⁸ Ovakav vanjskotrgovinski bilans imao je negativne efekte na samo na rast nego i na budžet. Naime, padom uvoza smanjuju se carinski i poreski prihodi, te su i efekti na budžet loši.

Prema revidiranim podacima Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine indeks obima ukupne industrijske proizvodnje u 2023. g. pao je za 3,8%. U tabeli ispod teksta predstavljene su godišnje stope promjena izračunate iz kalendarski prilagođenih indeksa obima industrijske proizvodnje prema glavnim industrijskim grupama i prema područjima i oblastima KD BiH 2010.⁹

⁸ BHAS: Bruto domaći proizvod, rashodni pristup, kvartalni podaci, (lančano povezane vrijednosti u cijenama 2015.); Broj:1.; Sarajevo, 29.03.2024.;

⁹ BHAS: Poslovne statistike; Indeks obima industrijske proizvodnje u BiH za decembar 2023. – prethodni podaci; Broj: 12; Sarajevo, 25.01.2024.

Tabela 4. Indeks obima industrijske proizvodnje u BiH za 2023. prema GIG – u i prema područjima i oblastima KD BiH 2010.

Godišnje stope promjena izračunate iz kalendarski prilagođenih indeksa obima industrijske proizvodnje	I-XII 2023\I-XII 2022
Ukupno industrija	-3,8
Glavne industrijske grupe	I-XII 2023\I-XII 2022
Intermedijalni proizvodi	-6,5
Energija	-0,9
Kapitalni proizvodi	1,4
Trajni proizvodi za široku potrošnju	-3,1
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	-6,1
Područja i oblasti KD BiH 2010	I-XII 2023\I-XII 2022
Proizvodi rudarstva i vađenje kamena	-7
Prerađivačka industrija	-4,9
Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom i plinom	1,9

Izvor: BHAS; Obrada FMF

Prosječan broj zaposlenih osoba u BiH u 2023. godini iznosio je 849.984¹⁰ osobe, a što predstavlja povećanje za 1,3% u odnosu na prethodnu godinu. Nezaposlenost u 2023. godini pala je za 3,9% (broj nezaposlenih muškaraca smanjio se za 5,1%, a žena za 3%) u odnosu na prethodnu godinu¹¹. Najviši rast zaposlenosti u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je u oblasti poslovanja nekretninama od 7,5% i oblasti administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti od 6,2%. Pad od 2,6% zabilježen je u oblasti poljoprivreda, šumarstvo i ribolov.¹²

Prosječna mjesečna isplaćena neto plata u 2023. godini iznosila je 1.263 KM i nominalno je viša je za 12,5%, a realno 6,1%¹³ u odnosu na prethodnu godinu. Najviši realni rast neto plata od 10,5% zabilježen je u oblasti administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti.¹⁴ Prosječna isplaćena bruto plata u 2023. iznosila je 1.947 KM i nominalno je viša za 13% je u odnosu na prethodnu godinu.¹⁵

U skladu sa globalnim trendovima kretanja inflacije, inflacija u BiH je znatno usporila u 2023. godini u odnosu na prethodnu. U januaru mjesecu 2023. godine ukupan indeks potrošačkih cijena iznosio je 14,1% u odnosu na prethodnu godinu, a u posljednjem mjesecu iste godine 2,2%¹⁶. Prosječna godišnja inflacija u 2023. godini iznosila je 6,1%, a prema COICOP odjeljcima i grupama najviši prosječni godišnji indeksi potrošačkih cijena zabilježeni su u sljedećim odjeljcima: hrana i bezalkoholna pića 10,6%; namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće 9,3%; restorani i hoteli 8,1%; stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti 7,4%. Pad je

¹⁰ BHAS; Demografija i socijalne statistike; Zaposleni po djelatnostima, mart 2024., Broj: 3 Sarajevo, 20.05.2024.

¹¹ BHAS; Demografija i socijalne statistike; Registrovana nezaposlenost, decembar 2023., Broj: 12; 20.02.2024.

¹² BHAS; Demografija i socijalne statistike; Zaposleni po djelatnostima, decembar 2023.; Broj: 12; Sarajevo, 20.02.2024.

¹³ BHAS; Demografija i socijalne statistike; Prosječne mjesečne isplaćene neto plate zaposlenih za decembar 2023.; Broj: 12; Sarajevo, 19.02.2024.

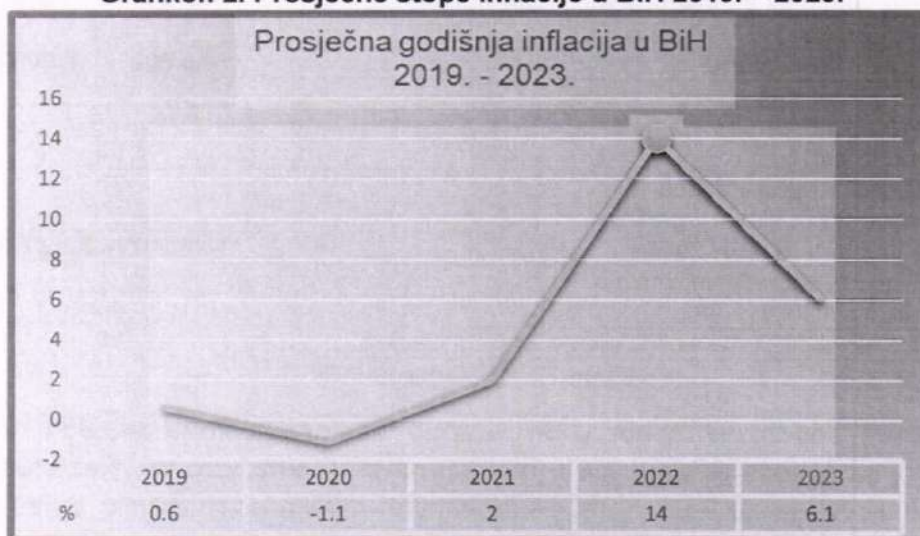
¹⁴ BHAS; Demografija i socijalne statistike; Prosječne mjesečne isplaćene neto plate zaposlenih u 2023. godini po obračunskom periodu (II polugodište); Broj: 2; Sarajevo, 19.02.2024.

¹⁵ BHAS; Demografija i socijalne statistike; Prosječne mjesečne isplaćene bruto plate zaposlenih u 2023. g. po obračunskom periodu (II polugodište); Broj: 2; Sarajevo, 19.02.2024.

¹⁶ BHAS; Tematski bilten br.:9.; Indeks potrošački cijena u BiH 2023. g.; Sarajevo 2024.

zabilježen u sljedećim odjeljcima: odjeća i obuća 6% i prijevoz 4%.¹⁷ U nastavku izvještaja ispod teksta linijskim dijagramom predstavljena je ukupna prosječna godišnja inflacija za period 2019. - 2023. godine.

Grafikon 2. Prosječne stope inflacije u BiH 2019. – 2023.

Izvor: BHAS; Obrada FMF

U 2023. godini vrijednost izvoza za period I-XII 2023. iznosila je je 16,7 mlrd. KM, a uvoza za isti period 27,8 mlrd. KM. Obje komponente bilježe pad u odnosu na prethodnu godinu (izvoz za 7,1%, a uvoz za 3%). Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 60,1% i niža je za 2,7 p.p. u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri BiH u 2023. godini ostaju i dalje Njemačka, Italija i Hrvatska.¹⁸

Deficit tekućeg računa unutar bilance plaćanja Bosne i Hercegovine u 2023. godini iznosio je 1.376 mil. KM i niži je u odnosu na prethodnu godinu za 602 mil. KM ¹⁹ Prema podacima Centralne banke BiH²⁰ ukupni tekući transferi u 2023. godini iznosili su 5,26 mlrd. KM i viši su za 307 miliona KM u odnosu na 2022. godinu. Od ukupnog iznosa tekućih transfera, na novčane doznake iz inostranstva, odnosno personalne transfere, odnosi se 3,79 mlrd. KM i viši su za 203 miliona KM u odnosu na prethodnu godinu. Ostali tekući transferi iznose 1,48 mlrd KM, od čega se najveći dio, u iznosu od 1,36 mlrd. KM, odnosi na penzije iz inostranstva.

¹⁷ BHAS; Indeks potrošačkih cijena u BiH, decembar 2023.; Broj: 12, Sarajevo, 25.01.2024.

¹⁸ BHAS; Ekonomske statistike; Statistika robne razmjene s inozemstvom, januar – decembar 2023.; Broj: 12; Sarajevo, 22.01.2024.

¹⁹ CBBH; Balance of Payment Statistics.

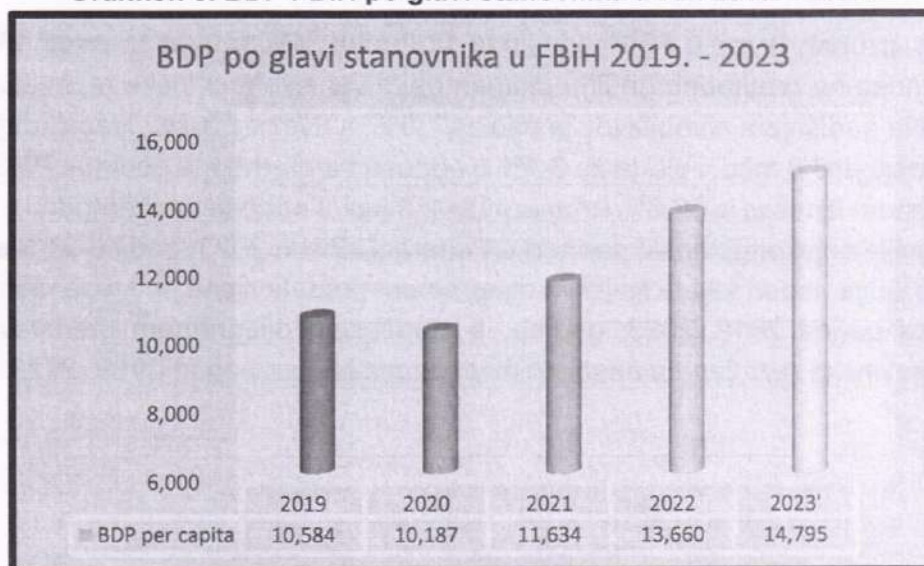
²⁰ CBBH; Odnosi s javnošću; 28.03.2024.

2.2.2. Makroekonomska kretanja u Federaciji BiH za period 2019. – 2023. godine

Dok se svjetska populacija u pola stoljeća udvostručila, Bosna i Hercegovina kao i Federacija BiH sve je više zabrinuta zbog depopulacijskih trendova. Federacija BiH kontinuirano bilježi smanjenje prirasta i visoku stopu iseljavanja. Posebno je zabrinjavajući podatak da zemlju najviše napuštaju pripadnici mlađih dobnih skupina i to visokoobrazovani stručni kadar. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku²¹ procijenjena vrijednost broja stanovnika Federacije BiH u 2023. godini iznosila je 2.150.054. Ovakvi trendovi stanovništva prisutni na teritoriji FBiH, značajan su faktor koji negativno djeluje kako na razvoj društva tako i na privredni rast.

Prema prvoj procjeni Federalnog zavoda za statistiku, procijenjena vrijednost BDP FBiH u 2023. godini iznosi 23,4 mlrd. KM (lančano povezane vrijednosti u cijenama 2015), a što predstavlja realni rast od 1,8% u odnosu na prethodnu godinu. Prema područjima djelatnosti KD BiH 2010 najznačajniji realni rast bruto dodane vrijednosti na godišnjem nivou primjetan je u područjima djelatnosti: informacije i komunikacije 8,6% i području finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja od 7,8%. Najveći pad na godišnjem nivou zabilježen je u području djelatnosti prerađivačke industrije od 3,3%, te područjima djelatnosti: vađenje ruda i kamena; proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, i području snabdijevanja vodom, uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša od 2,9%.²² U nastavku dokumenta dat je grafički prikaz BDP – a po glavi stanovnika za period 2019. – 2023.

Grafikon 3. BDP FBiH po glavi stanovnika u KM 2019. - 2023.

Izvor: FZS; Obrada FMF

Indeks ukupnog obima industrijske proizvodnje u FBiH za period I-XII 2023. g. u odnosu na isti period prethodne godine bilježi pad od 4,1%. Prema GIG – u 2009

²¹ FZS; Procjena ukupnog broja stanovnika u Federaciji BiH po kanotnima i općinama, stanje sredinom godine; Broj 14.2.1.; Sarajevo, 31.08.2023.

²² FZS; Tromjesečni bruto domaći proizvod, IV tromjesečje 2023.; Lančano povezane vrijednosti u cijenama 2015; Br: 10.3.4.; Sarajevo 29.03.2024.

industrijska proizvodnja zabilježila je pad na godišnjem nivou u svim grupama izuzev grupe trajni proizvodi za široku potrošnju sa rastom od 5,3% (netrajni proizvodi za široku potrošnju pali su za 6,3%, intermedijalni proizvodi za 5,3%, energija bilježi pad od 4,2%, a kapitalni proizvodi za 0,4%). Prema područjima i oblastima KD BiH 2010 industrijska proizvodnja zabilježila je pad na godišnjem nivou u svim područjima i to: vađenje rude i kamena bilježi pad od 10,6%; prerađivačka industrija pala je za 4,3%, a oblast proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom bilježi je pad od 0,3%.²³ Linijski dijagram ispod teksta prikazuje godišnje stope promjena obima ukupne industrijske proizvodnje 2019. – 2023.

Grafikon 4. Godišnje stope promjena obima industrijske proizvodnje u FBiH 2019. – 2023.

Izvor: FZS; Obrada FMF

U 2023. g. ukupan **izvoz** u FBiH iznosio je 11,2 mlrd. KM, a ukupan **uvoz** 19,7 mlrd. KM. U odnosu na prethodnu godinu ukupan obim vanjskotrgovinske razmjene pao je za 4,9%. Na godišnjem nivou izvoz je pao za 7,8%, a uvoz za 3,2%. Vanjskotrgovinski deficit iznosio je 8,6 mlrd. i viši je za 3,4% u odnosu na prethodnu godinu. Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 56,6% i manja je za 2,8 p/p. u odnosu na prethodnu godinu.²⁴ Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri u Federaciji BiH u 2023. godinu su Njemačka, Hrvatska i Italija. Ispod teksta linijskim dijagramom predstavljene su stope rasta izvoza i uvoza za period 2019.-2023. godine, a stupčastim dijagramom predstavljena je vanjskotrgovinska razmjena u apsolutnim vrijednostima za period 2019.-2023. godine.

²³ FZS: Indeks obima industrijske proizvodnje, decembar 2023. g.; Br.:9.12; Objava 25.01.2024.

²⁴ FZS: Robna razmjena sa inozemstvom; broj: 16.1.12.; Objava 22.1.2024.

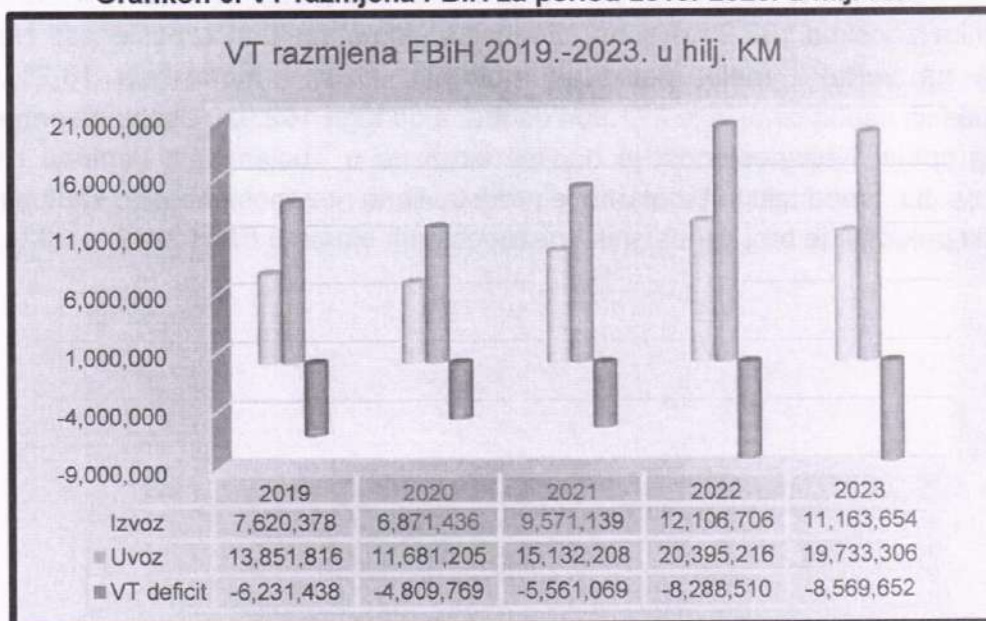

Grafikon 5. Stope rasta izvoza i uvoza FBiH za period 2019.-2023.

Izvor: FZS; Obrada FMF

Grafikon 6. VT razmjena FBiH za period 2019.-2023. u hilj. KM

Izvor: FZS; Obrada FMF

Nakon snažnih inflacijskih udara u 2022. godini, inflacija potrošačkih cijena u FBiH bilježi znatno usporavanje. Prosječna godišnja inflacija u 2022. godini iznosila je 14,9%, a u 2023. godini 5,1%. Prema Klasifikaciji lične potrošnje prema namjeni COICOP²⁵ u 2023. godini u odnosu na prethodnu, najznačajniji porast cijena zabilježen je u sljedećim odjeljcima: namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje 10,1%, zatim hrana i bezalkoholna pića 10% te restorani i hoteli 9,6%. Najznačajniji pad

²⁵ Prema klasifikaciji COICOP (Classification of Individual Consumption by Purpose-COICOP) proizvodi i usluge dijele se na dvanaest osnovnih odjeljaka za koje se izračunavaju indeksi.

zabilježen je u odjeljcima obuće i odjeće od 8%, te prijevoza od 5,1%.²⁶ U nastavku izvještaja ispod teksta linijskim dijagramom predstavljen je trend kretanja potrošačkih cijena za period 2019.-2023. godine.²⁷

Grafikon 7. Trend kretanja prosječne godišnje inflacije za period 2019.-2023.

Izvor: FZS; Obrada FMF

Na tržištu rada Federacije BiH na dan 31.12.2023. godine broj zaposlenih osoba iznosio je 541.261 i to najviše u području prerađivačke industrije 19,6%, ili izraženo u apsolutnim iznosima 106.230 osoba. Značajan udio u strukturi zaposlenosti zauzima trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala 18,2%. Broj nezaposlenih osoba iznosio je 271.904 osobe, a od toga 162.029 osoba su pripadnice ženskog spola. Nezaposlenost je najviše izražena u Tuzlanskom kantonu i iznosi 64.488 osoba. Ispod teksta tabelarno je predstavljena nezaposlenost po kantonima ²⁸, a grafički prikazan je broj zaposlenih i nezaposlenih osoba u FBiH 2019. – 2023. g.²⁹

²⁶ FZS; Indeksi potrošačkih cijena – decembar/prosinac 2023.; Broj: 7.1.12.; Sarajevo, 19.01.2024.

²⁷ FZS; Statistički bilten 365, Cijene; Sarajevo 2023.; FZS; Indeksi potrošačkih cijena – decembar/prosinac 2023.; Broj: 7.1.12.; Sarajevo, 19.01.2024.

²⁸ FZS; Zaposlenost, nezaposlenost i plate u FBiH po kantonima i općinama, 2023; Broj: 8.4. ; Sarajevo, 28.02.2024.

²⁹ FZS; Zaposlenost, nezaposlenost i plate 2022; Statistički bilten 363; Sarajevo 2023. i FZS; Zaposlenost, nezaposlenost i plate u FBiH po kantonima i općinama, 2023.

Tabela 5. Nezaposlenost po kantonima u FBiH na dan 31.12.2023. g.

Region	Nezaposleni	%
Unsko-sanski kanton	27.862	10,2
Posavski kanton	3.716	1,4
Tuzlanski kanton	64.488	23,7
Zeničko-dobojski kanton	50.589	18,6
Bosansko-podrinjski kanton	2.797	1,0
Srednjobosanski kanton	30.119	11,1
Hercegovačko-neretvanski kanton	25.401	9,3
Zapadnohercegovački kanton	10.122	3,7
Kanton Sarajevo	51.232	18,8
Kanton 10 kanton	5.578	2,1
Total	271.904	100,0

Izvor: FZS; Obrada FMF

Grafikon 8. Zaposleni i nezaposleni u FBiH 2019. - 2023.

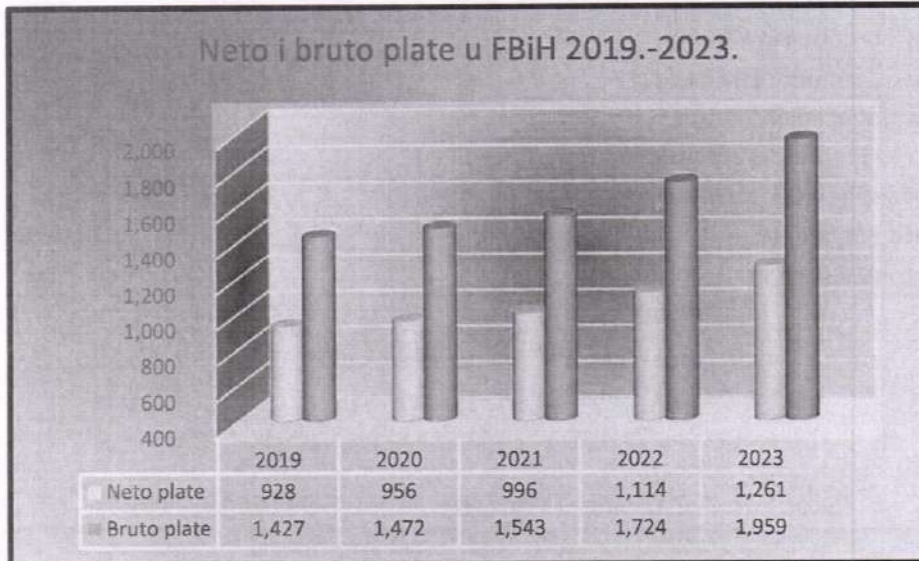
Izvor: FZS; Obrada FMF

Prosječna neto plata u Federaciji BiH u 2023. godini iznosila je 1.261 KM i nominalno je viša za 13,2 % u odnosu na prethodnu godinu, a realno za 7,6%. Najviši nominalni rast neto plata ostvaren je u sljedećim područjima: administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti 18,7%, zatim u području informacija i komunikacija 17,1%, te području vađenja rude i kamena 16,7% i građevinarstva 16,3%.³⁰ U 2022. godini primjetan je veliki jaz između stopa nominalnog i realnog rasta neto plata zbog neusklađenosti realnih stopa rasta neto plata sa inflatornim kretanjima. U 2023. godini kao posljedica usporavanja inflacije dolazi do znatnog smanjivanja jaza između nominalnog i realnog rasta neto plata. U nastavku izvještaja dat je grafički prikaz bruto i neto plata u

³⁰ FZS; Prosječna mjesečna isplaćena neto i bruto plata zaposlenih po područjima KD 2010, decembar; Sarajevo, 16.02.2024; Broj: 8.1.12.

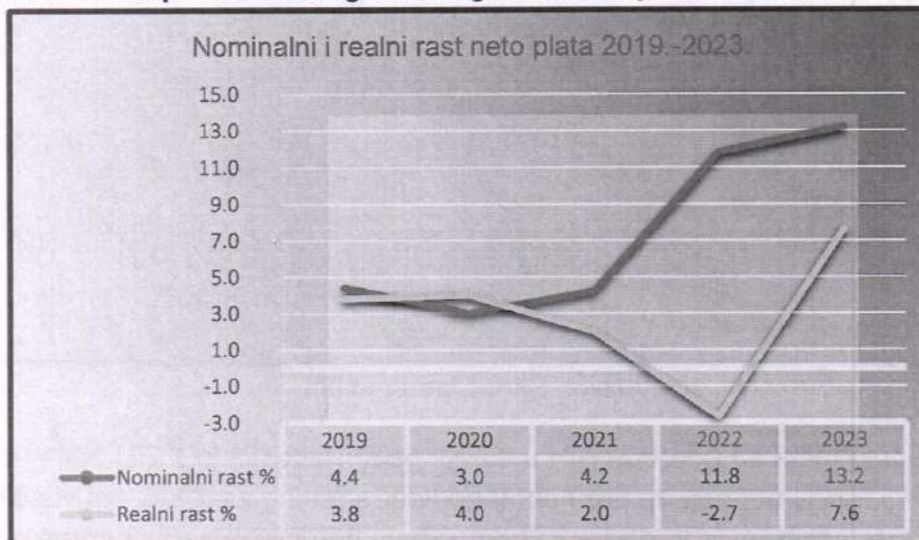
apsolutnim vrijednostima za period 2019.- 2023. g., te stopa nominalnog i realnog rasta neto - plata za period 2019. - 2023. g.³¹

Grafikon 9. Bruto i neto plate u FBiH 2019. – 2023.

Izvor: FZS, obrada FMF

Grafikon 10. Stope nominalnog i realnog rasta neto plata u FBiH ; 2019. – 2023.

Izvor: FZS, obrada FMF

³¹ FZS; Prosječna mjesečna isplaćena neto i bruto plata zaposlenih po područjima KD 2010, decembar; Sarajevo, 16.02.2024; Broj: 8.1.12. i FZS; Statistički bilten broj 363/2023; Zaposlenost, nezaposlenost i plate 2022.; Sarajevo 2023.

2.3. Projekcije makroekonomskih kretanja u BiH za period 2025. – 2027. godine

Prema projekcijama Svjetske banke³² u Bosni i Hercegovini u tekućoj godini očekuje se realni rast od 2,6%, potaknut prvenstveno rastom investicija i potrošnje. Projekcije rasta su i za naredni srednjoročni period vrlo skromne te je Svjetska banka projicirala rast u BiH u 2025. godini 3,3%, a u 2026. godini 4% uz snažniji rast izvoza od uvoza u posljednje dvije godine projiciranog razdoblja. U nastavku izvještaja ispod teksta dat je tabelarni pregled glavnih makroekonomskih indikatora u BiH, zvaničnih podataka za 2022. g., procijenjene vrijednosti za 2023. g. i projicirane vrijednosti za period 2024. – 2027. g.

Tabela 6. Makroekonomski pokazatelji BiH za period 2022. – 2027.

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Nominalni BDP u mil KM	45.518	49.061	51.363	53.968	56.783	59.719
Nominalni rast u %	13,7	7,8	4,7	5,1	5,2	5,2
BDP deflator (prethodna godina = 100)	109,5	105,9	102,4	102,2	102,2	102,0
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	41.560	46.323	50.149	52.822	55.576	58.549
Realni rast u %	3,8	1,8	2,2	2,8	3,0	3,1
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	14	6,1	2,2	2	1,9	1,8
Potrošnja u mil KM	39.284	42.201	43.865	45.380	47.096	48.877
Realni rast u %	1,8	1,5	1,6	1,5	1,8	1,7
Vladina potrošnja u mil KM	8.513	8.939	9.296	9.575	9.853	10.149
Realni rast u %	1,3	1,2	1,5	1,0	1,1	1,1
Privatna potrošnja u mil KM	30.771	33.262	34.568	35.805	37.243	38.728
Realni rast u %	1,9	1,6	1,7	1,6	2,0	1,9
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	10.081	10.682	11.118	11.754	12.481	13.246
Realni rast u %	0,3	1,7	2,3	3,8	4,7	4,6
Vladine investicije u mil KM	1.356	1.451	1.610	1.723	1.878	2.028
Realni rast u %	-5,0	1,9	7,8	3,9	6,8	5,8
Privatne investicije u mil KM	8.725	9.231	9.508	10.031	10.603	11.218
Realni rast u %	1,2	1,6	1,5	3,8	4,3	4,4
Uvoz u mil KM	28.230	27.869	29.332	31.108	33.704	36.231
Nominalni rast u %	33,8	-1,3	5,2	6,1	8,3	7,5
Realni rast u %	6,2	-2,4	3,9	4,6	6,7	5,3
Izvoz u mil KM	21.954	21.610	23.142	25.269	28.156	30.986
Nominalni rast u %	31,7	-1,6	7,1	9,2	11,4	10,0
Realni rast u %	12,0	-3,0	5,2	7,1	8,9	7,5
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	23,1	23,3	23,5	24,4	24,9	25,1
Bilans tekućeg računa u mil KM	-1.978	-1.704	-1.612	-1.250	-1.116	-1.109
Rast u %	184,7	-13,9	-5,4	-22,4	-10,7	-0,6
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-4,3	-3,5	-3,1	-2,3	-2,0	-1,9

Izvor: DEP: Dokument okvirnog budžeta; Makroekonomske projekcije 2024.–2027.; Mart 2024.

³² World Bank Group; Unleashing the Power of the Private Sector, ECA Economic Update Spring 2024.

Industrijska proizvodnja na nivou države u prethodnoj godini bilježi pad od 3,8% (u tabeli 4. prikazan je indeks obima industrijske proizvodnje u BiH za 2023. prema GIG – u i prema područjima i oblastima KD BiH 2010.) Ovakav industrijski bilans posljedica je loših privrednih trendova zemalja eurozone i Europske unije. Naime, u eurozoni i Europskoj uniji u prethodnoj godini procijenjeni ekonomski rast iznosio je svega 0,5%,³³ a pad fizičkog obima industrijske proizvodnje oko 2%³⁴. Analiza strukture industrijske proizvodnje BiH upućuje na zaključak da je pad ukupnog fizičkog obima industrijske proizvodnje u prethodnoj godini posljedica negativnog predznaka u području prerađivačke industrije (-4,9%), budući da ova privredna grana čini 3\4 ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Pad proizvodnje u okviru prerađivačke industrije posljedica je niske izvozne tražnje te stoga i obima proizvodnje. Ukupna industrijska proizvodnja za period I-III 2024. I-III 2023. na nivou BiH bilježi pad od 4,7%. No, kako se očekuje stabilizacija ekonomskog rasta u BiH sasvim je izgledno da će to imati utjecaj na obim proizvodnje te povećanje zaposlenosti i izvoza. U nadolazećem periodu očekivana je provedba implementacije reformskih mjera na unaprijeđenju poslovnog ambijenta, a što je preduslov za povećanje investicionih ulaganja kako domaćih tako i stranih. Ovdje je neizbježno naglasiti značaj blagovremenog pristupanja zelenoj tranziciji, jer kašnjenja u ovim procesima predstavljaju najsnažniju prijetnju za konkurentnost industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini. Samo pod pretpostavkom pozitivnih kretanja u okruženju te uspješne implementacije reformskih mjera koje se odnose na unapređenje poslovnog ambijenta i potpunog pristupanja zelenoj tranziciji, BiH bi mogla ostvariti prosječne godišnje stope rasta fizičkog obima industrijske proizvodnje od oko 5% u narednom srednjoročnom razdoblju.

U tekućoj godini prosječan broj zaposlenih osoba u Bosni i Hercegovini za period I-III 2024. iznosio je 852.660³⁵ osoba, a nezaposlenih osoba za isti period 338.158³⁶. Daljnje kretanje na tržištu rada u tekućoj godini znatno će ovisiti o poslovnom ambijentu kako u okruženju tako i u Europskoj uniji. Na projekcije vezane za tržište rada značajno će utjecati pretpostavljeni obim investicija, trgovine i naravno ekonomski rast. Uz projicirani ekonomski rast od 2,2% u tekućoj godini, obim investicija i trgovine, u BiH može se očekivati rast broja zaposlenih osoba od 1,3% g\g i postepeno smanjenje stope nezaposlenosti. Očekivano je nominalno uvećanje prosječne neto plate u tekućoj godini od 4,5% g\g. Prema projekcijama DEP – a u BiH za period 2025.-2027. godine očekuje se prosječni realni rast na godišnjem nivou od 3%, a što bi se pozitivno trebalo odraziti na broj zaposlenih lica u Bosni i Hercegovini. Uz bolje poslovne prilike u oblasti industrije, trgovine i uslužnih djelatnosti stvorili bi se preduvjeti za rast broja zaposlenih osoba. Broj zaposlenih osoba u periodu 2025.-2027. g. mogao bi biti uvećan između 1,4% i 1,5% g\g, te bi pod istim uvjetima očekivana prosječna neto plata mogla biti nominalno uvećana oko 4,5%-4,7% g\g.

Snažni inflacijski udari iz 2022. godine koji su pogodili i najsnažnije europske ekonomije, konačno jenjavaju. Naime, prosječna godišnja inflacija potrošačkih cijena

³³ European Central Bank [ECB staff macroeconomic projections for the euro area, March 2024](https://www.ecb.europa.eu)
www.ecb.europa.eu

³⁴ Eurostat; Euroindicators, „Industrial Production“, 21/2024, 14 February 2024.

³⁵ BHAS; Demografija i socijalne statistike; Zaposleni po djelatnostima, januar - mart 2024., Brojevi: 1;2;3 Sarajevo, objave: 20.03.;22.04. i 20.05.2024.; Obrada FMF

³⁶ Demografija i socijalne statistike; Registrovana nezaposlenost, januar - mart 2024., Broj: 1,2,3; Sarajevo, 22.05.2024.; Obrada FMF.

u eurozoni u 2022. godini iznosila je 8,4%, a u 2023. godini 5,4%, sa projekcijama 2,3% i 2% za period 2024.-2025. godine respektivno³⁷. U našoj zemlji usporavanje inflacije još je izrazitije, budući da je inflacija potrošačkih cijena u 2023. godini niža za 7,9 p.p. u odnosu na 2022. godinu. Značajan doprinos usporavanju ukupne prosječne inflacije u prethodnoj godini imao je pad cijena prevoza od 4%. Kretanje indeksa potrošačkih cijena na godišnjem nivou u tekućoj godini, uglavnom je stabilno sa blagim varijacijama. Ukupan indeks potrošačkih cijena za period I-III 2024.II-III 2023. g. iznosi 2%, sa najvećim doprinosom u odjeljku restorani i hoteli 7,7%, dočim je pad zabilježen u odjeljcima odjeće i obuće od 6,4% i odjeljku prevoza od 0,8%. Vrlo značajno je naglasiti da je inflacija potrošačkih cijena u odjeljku hrana i bezalkoholna pića u istom periodu znatno usporila i iznosila je 2%. Uz povoljne eksterne i interne cjenovne pokazatelje u Bosni i Hercegovini u 2024. godini može se očekivati kretanje inflacije od oko 2,2% g/g. Prema srednjoročnim projekcijama DEP – a iz marta 2024. godine, za period 2025.-2027. godine očekivana je prosječna godišnja inflacija od 1,9% g/g.

Nakon dvocifrenih stopa rasta izvoza i uvoza, 2023. godina bilježi pad izvoza od 7,1% te uvoza od 3%. Negativne stope rasta obje komponente vanjske trgovine rezultat su uglavnom loše pozicije naših trgovinskih partnera. Naime, usporavanje ekonomske aktivnosti u zemljama značajnim za trgovinsku razmjenu sa BiH, utjecalo je na slabljenje izvozne potražnje za bosanskohercegovačkim proizvodima na međunarodnom tržištu. Pored toga, i sporiji ekonomski rast u zemlji, te samim tim i niži nivo domaće tražnje utjecao je na pad uvoza u odnosu na prethodnu godinu. U razdoblju januar – april 2024. izvoz je pao za 8,3% u odnosu na isti period prethodne godine, dok uvoz bilježi rast od 5,6%. Ovakav vanjskotrgovinski bilans za prva četiri mjeseca tekuće godine bilježi negativne i pozitivne efekte na ekonomiju zemlje. Padom izvoza i rastom uvoza vanjskotrgovinski deficit se još više produbio. No, rast uvoza pozitivno se reflektira na budžet, jer rastom uvoza povećavaju se carinski i poreski prihodi te su i efekti na budžet pozitivni. Na kretanje vanjskotrgovinske razmjene u srednjoročnom periodu utjecati će kretanje privredne aktivnosti u zemlji i međunarodnom okruženju, ali vrlo bitno je naglasiti i izazove vezane za zelenu tranziciju. Oni uključuju uvođenje CBAM - a (engl. Carbon Border Adjustment Mechanism), uvozne takse na pojedine proizvode iz zemalja koje nemaju odgovarajuće klimatske politike.³⁸ Stoga, ukoliko se preduzmu odgovarajuće aktivnosti s ciljem postizanja niskougličnog emisijskog razvoja i dekarbonizacije, očekivano je jačanje konkurentne pozicije bosanskohercegovačkih proizvoda na tržištu Europske unije u srednjoročnom periodu. U protivnom, sasvim je izgledno da će zbog utjecaja primjene CBAM-a proizvodi (u čijoj proizvodnji se ne koriste obnovljivi izvori energije) iz Bosne i Hercegovine biti cjenovno nekonkurentni na tržištu

³⁷ European Central Bank: [ECB staff macroeconomic projections for the euro area, March 2024](https://www.ecb.europa.eu)
www.ecb.europa.eu

³⁸ Uvođenjem Mehanizma za prekogranično prilagođavanje ugljika CBAM uvodi se uvozna taksa na pojedine proizvode iz zemalja koje nisu dio EU ETS i u kojima emisije ugljičnih plinova nisu adekvatno oporezovane. Na taj način EU štiti svoju privredu od nelojalne konkurencije i izjednačava uvjete trgovanja. Mehanizam je uveden 01.10.2023. g. i u prelaznom periodu biti će do 31.12.2025., nakon čega će biti u potpunosti uveden.

Europske unije. Stoga, izazovi vezani za zelenu tranziciju u srednjem roku predstavljati će temeljnu odrednicu kretanja vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine.

Novonastali sukobi na Bliskom istoku i prolongiranje sukoba u Ukrajini u prethodnoj godini imali su snažan odraz i na kretanje stranih direktnih ulaganja. Ekonomska neizvjesnost i više referentne kamatne stope utjecale su na globalne tokove ulaganja. Ulaganja u razvijene zemlje bilježe rast od 29% g\g, a u isto vrijeme strana direktna ulaganja prema zemljama u razvoju bilježe pad od 9%g\g. Kada je u pitanja Bosna i Hercegovina stjecanje kandidatskog statusa utjecalo je na jačanje kreditnog rejtinga te je imalo pozitivan odraz na ulaganja. Prema preliminarnim podacima Centralne banke BiH u okviru platnog bilansa BiH direktna strana ulaganja iznosila su 1,7 mlrd. KM u 2023. i porasla su za 15,8% u odnosu na prethodnu godinu.³⁹ Smanjivanje geopolitičkih tenzija, smirivanje konflikta na Bliskom istoku i Ukrajini trebalo bi pozitivno utjecati na ulaganja. Zeleni trendovi (dekarbonizacija i prelazak na obnovljive izvore energije) čine ovu oblast zanimljivom za ulaganja i u našoj zemlji. Napredak u procesu pristupanja EU i otvaranje pregovora dodatno će osnažiti ulaganja u BiH. U skladu sa Zelenim planom EU za Zapadni Balkan, već su počela ulaganja u hidroenergetske projekte, vjetroelektrane, solarne elektrane. Pored toga otvara se mogućnost za povlačenje sredstava iz europskih prepristupnih fondova, tako da se očekuje oporavak stranih direktnih ulaganja u BiH u srednjoročnom periodu. Stoga bi u prosjeku SDU trebala dostići oko 2,6% BDP – a za period 2025. – 2027.⁴⁰

2.4. Projekcije makroekonomskih kretanja u Federaciji BiH za period 2024. – 2027. godine

Negativni efekti koje je potaknula ruska invazija na Ukrajinu prenijeli su se na 2023. godinu. Negativne stope realnog rasta u 2023. godini zabilježile su dvije europske ekonomije izuzetno značajne za Bosnu i Hercegovinu (Njemačka je pretrpjela pad od 0,3%, a Austrija pad od 0,7%). U tekućoj i naredne dvije godine, uz stabilizaciju rasta zemalja u okruženju u Bosni i Hercegovini i Federaciji BiH očekivan je oporavak privrede.

Projekcije rasta BDP - a koje je sačinilo Federalno ministarstvo finansija temelje se na projekcijama Direkcije za ekonomsko planiranje pri Vijeću ministara BiH iz marta 2024. godine i projekcijama međunarodnih institucija (MMF-a i Svjetske banke iz aprila, Europske komisije iz februara 2024. god.) U nastavku teksta je tabelarni prikaz nominalnog i realnog BDP-a FBiH i stopa rasta istih za razdoblje 2023. – 2027. god.

³⁹ FIPA – Foreign Investment Promotion Agency of Bosnia and Herzegovina, April 2024.

⁴⁰ DEP, makroekonomske projekcije 2024-2027; mart 2024.

Tabela 7. BDP FBiH; procjena za 2023. g. i projekcije za razdoblje 2024. – 2027.

Indikator	2023	2024	2025	2026	2027
Nominalni BDP u mil. KM	31.809	33.356	35.079	36.908	38.817
Nominalni rast %	7,9	4,9	5,1	5,2	5,2
Realni BDP u mil. KM	30.003	32.497	34.334	36.124	38.057
Realni rast %	1,8	2,2	2,9	3	3,1

Izvor: FMF

Snažni inflacijski udari iz 2022. godine, te posljedice koje je inflacija izazvala na globalnom nivou, odrazili su se na privredni rast naših značajnih vanjskotrgovinskih partnera u prethodnoj godini. Naime, negativne stope realnog rasta koje su zabilježile najsnažnije europske ekonomije u 2023, a koje su istodobno naši najznačajniji vanjskotrgovinski partneri, utjecali su na pad inozemne potražnje, a što je rezultiralo lošim trgovinskim prilikama i smanjenjem izvoza. Analizom kvartalnog kretanja realnog rasta BDP – a⁴¹ na godišnjem nivou evidentno je da rast znatno osnažen u drugom polugodištu. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku realni rast BDP – a na godišnjem nivou po kvartalima iznosio je za Q1 1,1%, Q2 0,8%, Q3 2,9% i Q4 2,5%.

U Federaciji BiH u 2023. godini zabilježen je prosječni godišnji realni rast BDP-a od 1,8%. Ovakva kontrakcija ekonomske aktivnosti u Federaciji BiH posljedica je oštrog pada industrijske proizvodnje koji je iznosio 4,1% za period I-XII u odnosu na isti period prethodne godine⁴², te negativnih stopa rasta izvoza i uvoza, kao i još uvijek prisutne inflacije. Analiza glavnih komponenti BDP- a u FBiH (prema proizvodnom pristupu) ukazuje da je rast realne ekonomske aktivnosti u FBiH, iako skroman, posljedica rasta uslužnih djelatnosti, dočim su proizvodne zabilježile pad ili niske stope rasta. Padom se posebno ističe oblast „prerađivačka industrija“ najvećim dijelom kao rezultat slabe inozemne potražnje najznačajnijih grana prerađivačke industrije. Daljnje kretanje BDP- a Federacije BiH najviše će ovisiti kretanju industrije i vanjske trgovine, a čije kretanje je opet uvjetovano domaćom i ino potražnjom, ekonomskom aktivnošću naših trgovinskih partnera, inflacijom i geopolitičkom situacijom.

Prosječna godišnja inflacija u Federaciji BiH u 2023. godini iznosila je 5,1%. Rast opće razine cijena u Federaciji BiH usporen je dijelom kao posljedica znatnog pada cijena prijevoza od 5,1% na godišnjem nivou, a na što su utjecale cijene sirove nafte na svjetskom tržištu. Izuzev kratkoročnih šokova izazvanih novonastalim sukobima na Bliskom istoku, cijene nafte tipa Brent ostale su uglavnom stabilne.

Inflacija potrošačkih cijena u FBiH za period I-IV 2024. na godišnjem nivou bilježi ohrabrujuće indekse. Naime, ukupna inflacija potrošačkih cijena za period I-IV 2024\I-IV 2023. iznosila je 1,0%. Prema projekcijama ECB, inflacija bi u narednom srednjoročnom periodu u eurozoni i Europskoj uniji trebala značajno usporiti i to najviše zbog energetske komponente. Niže cijene energenata utjecale bi na smanjenje proizvodnih troškova, te bi u konačnici dovele i do stabilizacije potrošačkih cijena. U

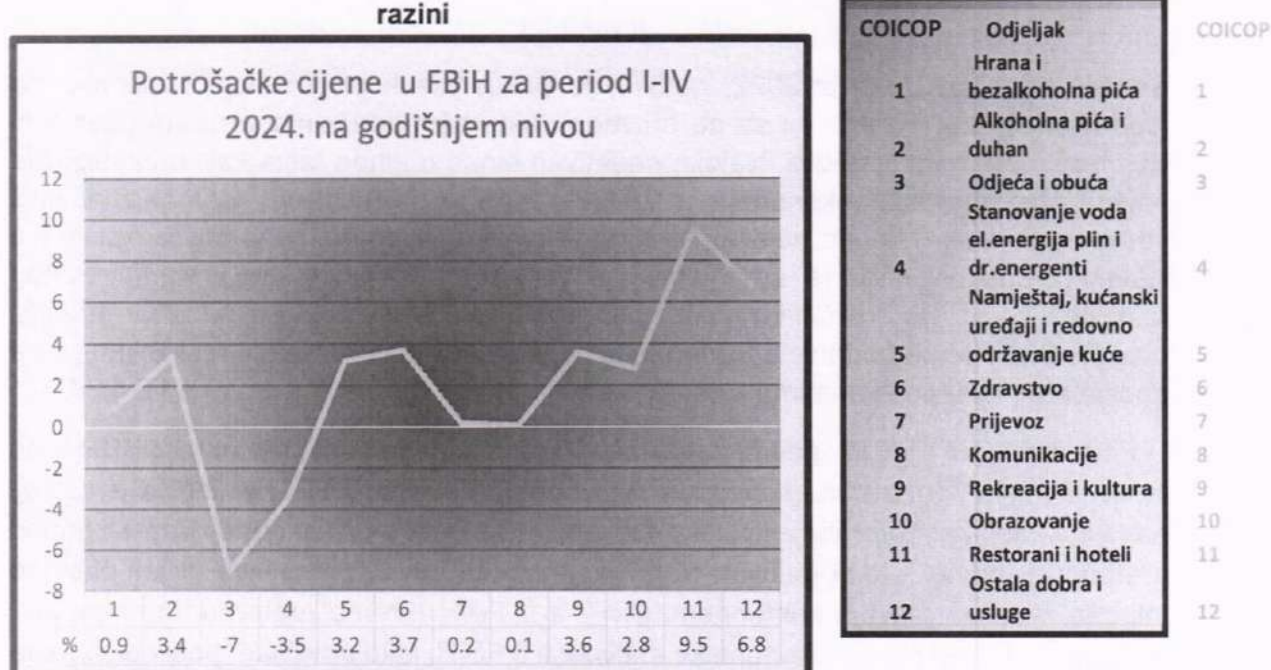
⁴¹ Tromjesečna bruto donana vrijednost i bruto domaći proizvod, lančano povezane vrijednosti u cijenama 2015, stope realnog rasta (promjene u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine)

⁴² FZS: Indeks obima industrijske proizvodnje, decembar 2023. g.; Br.:9.12; Objava 25.01.2024.

skladu sa europskim trendovima kretanja potrošačkih cijena, kao i trendovima u susjedstvu, u BiH i Federaciji BiH za period 2025. – 2027. godine očekivano je daljnje usporavanje inflacije potrošačkih cijena.

U nastavku izvještaja ispod teksta linijskim dijagramom predočeno je kretanje potrošačkih cijena za period I-IV 2024./I-IV 2023. na godišnjem nivou po CIOCOP odjeljcima.⁴³

Grafikon 11. Potrošačke cijene u FBiH I-IV 2024. na god. razini

Izvor: FZS; Obrada FMF

U 2023. godini obje komponente vanjskotrgovinske razmjene zabilježile su pad. U 2024. godini za period I-IV 2024. ukupan izvoz iznosio je 3.572.415 hilj. KM, a što predstavlja pad od 8,2% za isti period prethodne godine. Uvoz je porastao za 3,6% i iznosio je u apsolutnim vrijednostima 6.557.076 hilj. KM. Vanjskotrgovinski deficit u ovom periodu iznosio je 2.984.661, a pokrivenost uvoza izvozom 54,5%. U tekućoj godini očekivani je rast obje komponente vanjske trgovine. Kada je srednjoročno kretanje vanjskotrgovinske razmjene u pitanju očekuje se da će stope rasta uvoza biti nešto niže od stopa rasta izvoza što bi utjecalo na smanjenje vanjskotrgovinskog deficita i veću pokrivenosti uvoza izvozom. Međutim, u ovom periodu značajno je naglasiti izazove vezane za početak primjene CBAM regulative⁴⁴, jer kašnjenja u implementaciji odredbi vezanih za ovu regulativu imalo bi negativan odraz na najznačajnije izvozne sektore. U tabeli ispod teksta prikazane su stope rasta uvoza i izvoza I-IV 2024./ I-IV 2023. po područjima klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010.

⁴³ FZS: Indeksi potrošačkih cijena, april 2024. g.; Broj: 7.1.4; Objava 20.05.2024.

⁴⁴ Temeljitiije o ovoj regulativi u poglavlju 2.3.

Tabela 8. Stope rasta uvoza i izvoza I-IV 2024./ I-IV 2023. po područjima klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010

Izvoz uvoz po područjima klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010	Izvoz %	Uvoz %
Poljoprivreda i šumarstvo	-2,7	-1,8
Vađenje ruda i kamena	-33,7	-19,9
Prerađivačka industrija	-4,0	6,3
Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	-66,3	-63,8
Ostalo	8,1	0,2

Izvor: FZS; Obrada FM

Ukupna industrijska proizvodnja u FBiH za period I - IV 2024. g. bilježi pad od 3,7% u odnosu na isti period prethodne godine. Prema GIG-u 2009 pad je zabilježen u svim industrijskim grupama. Prema područjima i oblastima KD BiH 2010 također je zabilježen pad u svim područjima, a najizraženiji u području „vađenje rude i kamena“ od 4,5%, te u području „prerađivačke industrije“ 3,9% i naposljetku u području „proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom i plinom“ od 2,2%.⁴⁵ Budući da se u svijetu očekuje stabilizacija privrednog rasta očekivan je i pozitivan trend u daljnjem kretanju industrijske proizvodnje. Pored pomenutih (vanjskih) faktora na trend kretanja industrijske proizvodnje značajno će utjecati unutrašnji faktori, koji se odnose na provođenje reformskih mjera za unaprijeđenje poslovnog okruženja. Značajnu odrednicu u srednjoročnom kretanju industrijske proizvodnje predstavljat će i pravovremeno pristupanje zelenoj tranziciji. Ukoliko se proces zelene tranzicije provede blagovremeno i na vrijeme, te uz materijalizaciju ostalih pretpostavki (internih i eksternih) očekivan je i rast industrijske proizvodnje u srednjoročnom periodu.

Trend kretanja zaposlenosti u tekućoj godini upućuje na skroman rast zaposlenosti u Federaciji BiH. U martu mjesecu 2024. godine zabilježeni rast iznosio je 1,1%⁴⁶ na godišnjem nivou. U istom mjesecu, najveći doprinos rastu zabilježen je u području djelatnosti hotelijerstva i ugostiteljstva 4,7%, te području djelatnosti poljoprivreda šumarstvo i ribolov od 3,6%. Najveći pad zaposlenosti zabilježen je u području djelatnosti vađenja rude i kamena od 6,8%. Daljnje kretanje zaposlenosti na tržištu rada u FBiH ovisiti će o globalnim dešavanjima koja utječu na ekonomske aktivnosti u zemlji, privrednim aktivnostima i poslovnom okruženju. Loš odraz na tržište rada ima aktualna demografska slika populacije zbog visokog učešća starijih u ukupnoj strukturi stanovništva, te kontinuirano smanjivanje aktivnog stanovništva kroz migracije. Uz smirivanje negativnih ekonomskih i demografskih trendova te dosljedniju implementaciju strukturnih reformi i poboljšanje poslovnog ambijenta očekivan je umjeren rast zaposlenosti.

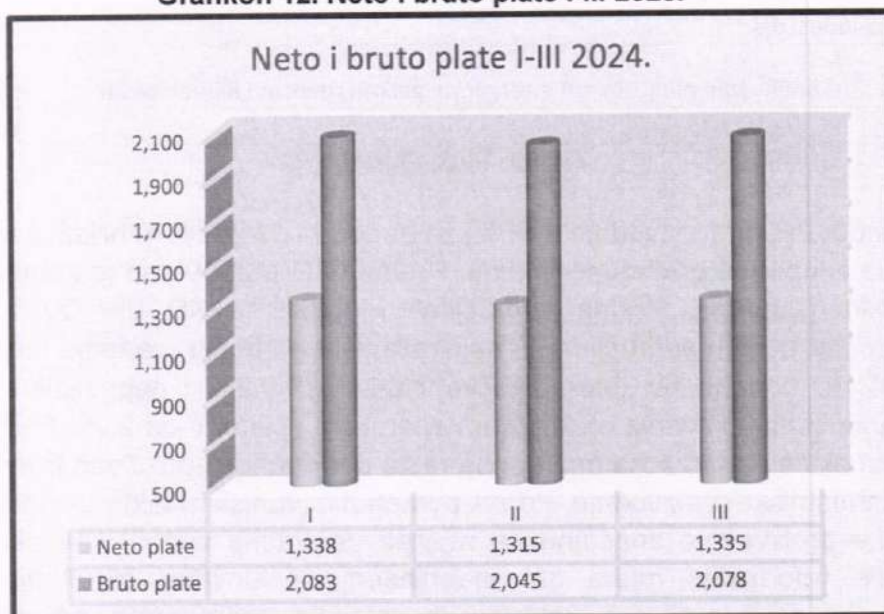
Analiza tržišta rada u području plata predočena u poglavlju 2. Makroekonomska kretanja u Federaciji BiH za period 2019. – 2023. godine prikazuje visoki jaz koji se javlja između nominalnih i realnih stopa rasta neto plata u 2022. godini. Razlozi pojavljivanja ovog gapa leže u činjenici da rast realnih stopa neto plata nije pratio rast inflacije koja je u toj godini bila izrazito naglašena. U prethodnoj, 2023. godini dolazi

⁴⁵ FZS; Indeks obima industrijske proizvodnje, April/travanj 2024; Broj:9.4.; Sarajevo, 27.05.2024.

⁴⁶ FZS; Zaposleni, Mart 2023; Br: 8.2.3.; Sarajevo, 16.05.2023.

do smanjivanja jaza, ali je isti još uvijek postojan. U tekućoj godini krivulje nominalnog i realnog rasta zaprimaju paralelan izgled sa znatno smanjenim jazom. Uz povoljne eksterne faktore koji utječu na ekonomske aktivnosti u zemlji i povoljnu poslovnu klimu, u srednjoročnom periodu očekivan je rast zaposlenosti i plata. U nastavku je dat grafički prikaz tržišta rada tj. neto i bruto plata u tekućoj godini u apsolutnim iznosima.

Grafikon 12. Neto i bruto plate I-III 2023.

Izvor: FZS; Obrada FMF

2.5. Rizici po makroekonomske projekcije

Rizici po projekcije rasta u srednjoročnom periodu 2025. – 2027. godine vrlo su naglašeni i pod utjecajem su vanjskih faktora koji se odnose uglavnom na globalna geopolitička zbivanja, te unutrašnjih koji se odnose na proces pristupanja zelenoj tranziciji.

Kao važne izvore geopolitičkog rizika značajno je navesti rat u Ukrajini, novonastali sukob na Bliskom istoku te rastuće napetosti na Crvenom moru i Hormuškom zaljevu. Učestali napadi jemenskih Huta na brodove sve su veća prijetnja po međunarodni transport. Zaobilaznje tranzita kroz Crveno more i Adenski zaljev te preusmjeravaju brodova na alternativnu rutu preko Afrike, povećava troškove i odgađa dostavu robe za nekoliko sedmica. Ako rat koji je u pozadini poremećaja pomorskog saobraćaja eskalira u širi sukob to bi predstavljalo ozbiljan rizik inflacije kroz više cijene energije.

Također, prirodne nepogode kao što su nepovoljne hidrološke prilike mogle bi se negativno odraziti na ukupnu proizvodnju električne energije te slijedom toga i na fizički obim ukupne industrijske proizvodnje, a time i na projicirani rast. Nadalje, nepovoljni vremenski uvjeti dodatni su faktor koji bi mogao potaknuti neočekivani porast cijena hrane. Također, viša i dugotrajnija inflacija u zemljama glavnim trgovinskim partnerima BiH, mogla bi ishoditi višom inflacijom potrošačkih cijena od očekivane.

Također, značajno je naglasiti i rizik vezano za uvođenje CBAM regulative. Konkretno za BiH primjena CBAM-a značila bi dodatno oporezivanje robe prilikom izvoza u Europsku uniju. Ukoliko se u BiH ne postigne zadovoljavajući stepen niskougličnog razvoja i dekarbonizacije, bosanskohercegovački proizvodi na europskom tržištu neće biti cjenovno konkurentni, a negativni efekti vanjskotrgovinske razmjene na projicirani rast zasigurno neće izostati.

Neophodno je napomenuti i spor intenzitet provođenja ekonomskih reformi u zemlji kao jedan od unutrašnjih rizika. Naime, srednjoročni rizik za projektovani rast mogla bi predstavljati i eventualna kašnjenja u reformskim procesima koji imaju za cilj unapređenje poslovnog okruženja u zemlji.

Rizici u srednjoročnom periodu odnose se i na nepovoljnu demografsku strukturu stanovništva Federacije BiH, visoki procenat starijih u ukupnoj strukturi stanovništva, te na migracije stanovništva iz domovine. Posebno je naglašen trend odlaska mlađe i obrazovanije populacije koji predstavljaju najznačajniji demografski segment. Ukoliko se ne prekine trend odlaska mladih, obrazovanih i kvalifikovanih kadrova iz zemlje srednjoročno bi to rezultiralo smanjenjem produktivnosti i značajnim usporavanjem rasta.

3. Srednjoročna fiskalna strategija

Ovo poglavlje obuhvata srednjoročni plan mjera fiskalne politike, osvrt na dosadašnje tokove ostvarenja javnih prihoda u Federaciji BiH, revidirane projekcije prihoda za 2024. godinu i projekcije za period 2025. – 2027. godina.

3.1. Fiskalna dešavanja i porezne politike

Period od protekle tri godine, obilježen značajnim globalnim turbulencijama uzrokovanim pandemijom virusa COVID-19 i ratnim dešavanjima u Ukrajini, domaću ekonomiju je stavio pred snažne izazove. Imajući u vidu da je Federacija BiH, odgovornim upravljanjem fiskalnom politikom, uspjela i u takvim iznenadnim okolnostima održati stabilnost, od izuzetne je važnosti nastaviti i u budućem periodu kreirati instrumente fiskalne politike u pravcu stvaranja uslova za ekonomski rast, a prije svega imajući u vidu prilagodbu savremenim izazovima, poput demografskih promjena i ubrzane digitalizacije.

Porezna politika, u ulozi jednog od najvažnijih instrumenata fiskalne politike, srednjoročno mora biti zasnovana na dva ključna principa, principu održivog rasta produktivnosti, zaposlenosti i konkurentnosti, te istovremeno na principu efikasnosti sistema javnih prihoda.

Mjere fiskalne politike u 2025. – 2027. godina primarno će se temeljiti na nastavku reformskih aktivnosti u pet najznačajnijih segmenta:

- (1) **Smanjenje opterećenja rada**, kroz reforme postojećih propisa o obaveznim doprinosima i propisa o porezu na dohodak, smanjenjem zbirne stope obaveznih doprinosa na nivo koji će rasteretiti oblast rada, a neće ugroziti fiskalnu održivost i stabilnost, uz istovremeno proširenje porezne osnovice za izvore ličnog dohotka koji do sada nisu bili oporezivi.
- (2) **Restruktuiranje poreznog opterećenja**, kroz uspostavu jedinstvenog sistema oporezivanja imovine na cijeloj teritoriji Federacije BiH, u cilju pojednostavljenja istog za obveznike, kao i olakšanja administriranja i kontrole od strane nadležnog poreznog organa.
- (3) **Administrativno unapređenje pružanja javnih usluga**, kroz ulaganja u digitalizaciju javne administracije, s posebnim akcentom na tehnološku inovaciju porezne administracije, kojom će se postići efikasnije upravljanje poreznim sistemom, poboljšanje transparentnosti, efikasnosti i pravednosti, uz istovremeno smanjenje vremena i troškova administriranja i na strani obveznika i na strani porezne administracije.
- (4) **Suzbijanje neformalne ekonomije**, kroz provedbu mjera podrške borbi protiv porezne evazije i utaje poreza, kao i neprekidno prilagođavanje globalnim reformama usmjerenim povećanju porezne transparentnosti i kvalitetnije i pravodobnije razmjene informacija. Krajnji cilj stručne procjene započete u 2023. godini od strane OECD-ovog Globalnog foruma o transparentnosti i razmjeni informacija u porezne svrhe „peer-review“ će omogućiti detaljan pregled nedostataka pravnog okvira kao institucionalnog djelovanja, što će biti okosnica daljih aktivnosti na ovom polju. Aktivnosti na provođenju Akcijskog plana o smanjenju porezne osnovice i premještanja dobiti (BEPS akcijski plan) biti će u fokusu djelovanja u svrhu zaštite privrednog okruženja kroz sprječavanje dodjeljivanja statusa nekooperativne porezne jurisdikcije. Multilateralni instrument, čije se usvajanje očekuje u ovoj godini, imati će veći utjecaj na porezni sistem Federacije BiH, te će zahtjevati temeljitu izmjenu propisa i strukture. Redovni godišnji „peer-review“ od strane OECD-ovog Inkluzivnog okvira za BEPS i OECD-ovog Globalnog foruma usmjeravati će Bosnu i Hercegovinu u izmjenama poreznog sistema, a što će u najvećoj mjeri imati utjecaj na porezne oblike.
- (5) **Kontinuirano unapređenje koordinacije i fiskalne odgovornosti između svih nivoa vlasti u Federaciji BiH**, kroz nastavak provedbe aktivnosti na poboljšanju koordinacije i odgovornosti između svih nivoa vlasti u procesu pripreme projekcija javnih prihoda, nastavku započelih aktivnosti uspostave što kvalitetnijeg sistema izvještavanja, prema OECD metodologiji, kao kao i analize pripadnosti i raspodjele javnih prihoda korisnicima u Federaciji BiH shodno ustvanim nadležnostima.

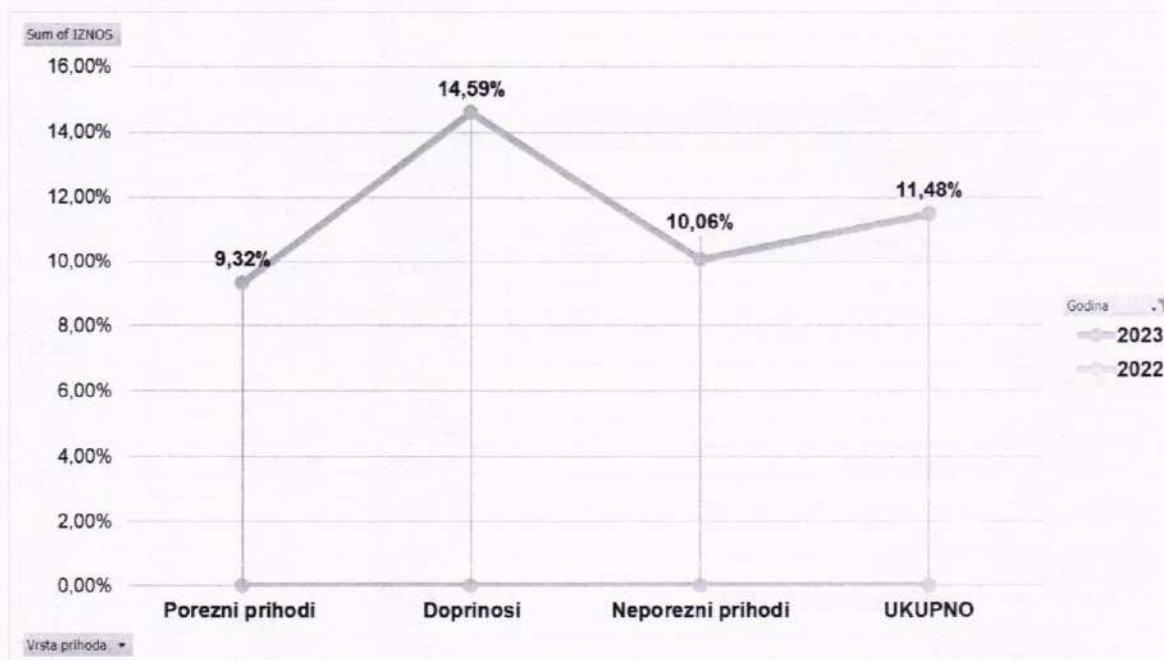
Realizacija svih planiranih aktivnosti, kao i do sada, ovisit će prije svega od političke stabilnosti i institucionalne spremnosti nositelja aktivnosti, a uslijed globalnih utjecaja

kreatori fiskalne politike mogu biti stavljeni pred nove vanredne izazove, što može dovesti i do eventualnih promjena u dinamici realizacije.

3.2. Javni prihodi u periodu 2025. – 2027. godina

Ukupan konsolidirani nivo naplate javnih prihoda u Federaciji BiH u 2023. godini iznosio je 12.448 mil. KM i veći je za 11,5% ili za 1.281,7 mil. KM u odnosu na naplatu iz 2022. godine.

Grafikon 13. Trend naplate javnih prihoda u Federaciji BiH 2023/2022 g. (%)

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

U strukturi navedenog, ukupna naplata poreznih prihoda iznosi 6.063,5 mil. KM i veća je za 9,3% ili za 516,9 mil. KM. Ukupni prihodi po osnovu obaveznih socijalnih doprinosa naplaćeni su iznosu od 5.043,4 mil. KM što je za 14,6% ili za 642,2 mil. KM više u odnosu na 2022. godinu, dok su ukupni neporezni prihodi ostvareni na nivou od 1.341,1 mil. KM sa rastom od 10,1% ili za 122,5 mil. KM u poređenju sa prethodnom godinom.

Posmatrano prema procentualnom učešću navedenih kategorija prihoda u ukupnom ostvarenju, u 2023. godini porezni prihodi uzimaju učešće od 48,7%, obavezni socijalni doprinosi 40,5%, dok je učešće neporeznih prihoda na nivou od 10,8%.

Konsolidacija prihoda u Federaciji BiH obuhvata javne prihode budžeta svih nivoa vlasti u Federaciji BiH, vanbudžetskih fondova, te javne prihode ostalih korisnika, koji ih naplaćuju, a nisu u sistemu jedinstvenog računa trezora. Podaci se odnose na

tekuću naplatu javnih prihoda tokom jedne fiskalne godine, te ne uključuju prenose neutrošenih sredstva iz ranijih perioda. Sredstva po osnovu primitaka nisu uključena.

Tabela 9. Konsolidirani pregled naplate javnih prihoda u Federaciji BiH 2023/2022. g.

VRSTA PRIHODA	IZVRŠENJE			
	2022	2023	% promjene	Razlika
I POREZNI PRIHODI	5.546.538.665	6.063.502.003	9,3	516.963.338
1. Prihodi od indirektnih poreza	4.296.507.979	4.598.188.458	7,0	301.680.480
1.1. Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinstvenog računa	3.551.226.037	3.537.343.848	-0,4	-13.882.189
1.2. Prihodi od indirektnih poreza za servisiranje vanjskog duga	534.848.700	833.660.500	55,9	298.811.800
1.3. Prihodi od namjenske putarine za finansiranje autocesta i cesta	208.623.360	224.879.015	7,8	16.255.655
1.4. Ostali indirektni porezi (naknadne uplate prema propisima koji više nisu u primjeni)	1.809.882	2.305.095	27,4	495.213
2. Prihodi od direktnih poreza	1.250.030.686	1.465.313.545	17,2	215.282.859
2.1. Porez na dobit	546.499.637	636.162.851	16,4	89.663.214
2.2. Porez na dohodak	586.078.474	684.448.543	20,9	118.370.069
2.3. Porez na imovinu	36.311.151	38.286.140	5,4	1.974.989
2.4. Porez na naslijeđe i poklon	5.323.868	6.256.506	17,5	932.637
2.5. Porez na promet nepokretnosti	93.916.704	95.918.508	2,1	2.001.803
2.6. Ostali direktni porezi (naknadne uplate prema propisima koji više nisu u primjeni)	1.900.852	4.240.998	123,1	2.340.146
II DOPRINOSI	4.401.173.649	5.043.394.860	14,6	642.221.211
1. Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje	2.459.112.618	2.819.425.258	14,7	360.312.640
2. Doprinosi za zdravstveno osiguranje	1.740.999.043	1.991.599.305	14,4	250.600.263
3. Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti	201.061.988	232.370.297	15,6	31.308.309
III NEPOREZNI PRIHODI	1.218.572.949	1.341.110.810	10,1	122.537.861
1. Takse	139.531.127	150.878.293	8,1	11.347.165
1.1. Administrativne takse	33.927.648	35.430.252	4,4	1.502.604
1.2. Sudske takse	30.661.974	32.338.281	5,5	1.676.308
1.3. Komunalne takse	60.558.344	67.809.567	12,0	7.251.223
1.4. Boravišna taksa	2.758.433	4.012.130	45,4	1.253.697
1.5. Ostale takse	11.624.729	11.288.063	-2,9	-336.666
2. Naknade i članarine	544.787.908	632.551.620	16,1	87.763.712
2.1. Naknade od priređivanja igara na sreću	32.281.050	34.504.246	6,9	2.223.196
2.2. Vodne naknade	56.996.394	60.921.984	6,9	3.925.590
2.3. Naknade za ceste	78.735.437	81.740.068	3,8	3.004.631
2.4. Naknade za korištenje autocesta	41.829.614	47.421.811	13,4	5.592.197
2.5. Naknade za tehnički pregled vozila	1.085.746	1.103.069	1,6	17.324
2.6. Posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	33.097.293	37.765.746	14,1	4.668.453
2.7. Naknade za vatrogastvo	748.518	635.275	-15,1	-113.242,48
2.8. Naknade za zaštitu okoliša	24.991.050	29.875.771	19,5	4.884.720,92
2.9. Naknade za korištenje šuma	19.671.195	17.962.104	-8,7	-1.709.091,32
2.10. Naknade za zemljište, izgradnju i zauzimanje javnih površina	70.256.961	81.954.176	16,6	11.697.215,05
2.11. Koncesione naknade	28.827.624	31.273.552	8,5	2.445.928
2.12. Naknade iz oblasti veterinarstva i poljoprivrede	4.631.547	4.386.223	-5,3	-245.324
2.13. Naknade iz oblasti vodenog prevoza	64.305	89.591	39,3	25.286
2.14. Članarine turističkim zajednicama	6.670.643	7.974.781	19,6	1.304.138
2.15. Članarine obrtničkih komora	939.313	740.081	-21,2	-199.232
2.16. Ostale naknade	143.961.218	194.203.143	34,9	50.241.925
3. Novčane kazne	51.320.379	61.545.964	19,9	10.225.585
4. Ostali neporezni prihodi	482.933.535	496.134.933	2,7	13.201.398
4.1. Prihodi od finansijske i nematerijalne imovine	254.616.761	197.304.217	-22,5	-57.312.545
4.2. Prihodi od iznajmljivanja materijalne imovine	31.143.933	35.683.487	14,6	4.539.554
4.3. Prihodi od pružanja javnih usluga i vlastiti prihodi	92.869.309	104.316.274	12,3	11.446.965
4.4. Neplanirane uplate prihoda	104.303.531	158.830.955	52,3	54.527.424
UKUPNO (I + II + III):	11.166.285.263	12.448.007.673	11,5	1.281.722.410

Napomena: U kategoriji neporeznih prihoda uključeni tekući transfer od inostranih vlada i međunarodnih organizacija, koji se odnosi na finansijski paket podrške Evropske Unije u cilju ublažavanja negativnog socio-ekonomskog utjecaja energetske krize, u iznosu od 81,3 mil. KM

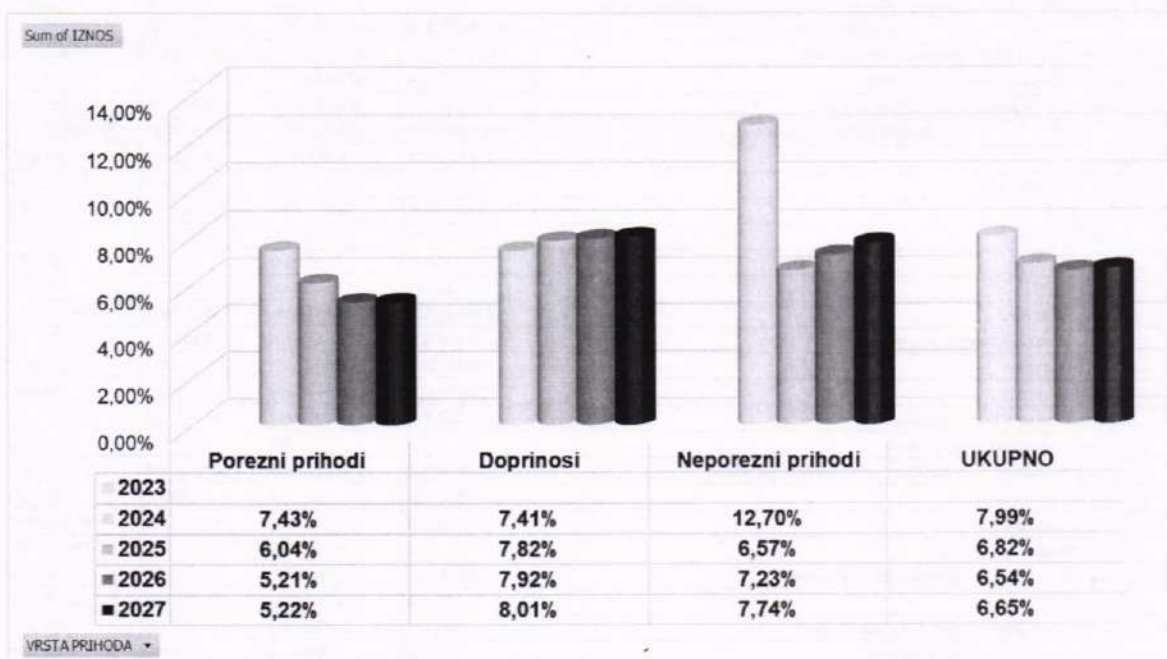
Izvor: Federalno ministarstvo finansija

Prateći najnovije zvanične makroekonomske prognoze iz marta 2024. godine, preuzete od strane DEP-a, kao i pozitivne tekuće trendove naplate u prvom kvartalu 2024. godine, izvršeno je revidiranje projekcija prihoda za tekuću godinu i pripremljene su srednjoročne projekcije za period 2025. – 2027. godina, koje se zasnivaju na postojećim poreznim politikama.

Tako u 2024. godini, ukupno očekivano ukupno ostvarenje javnih prihoda u Federaciji BiH iznosi 13.442,9 mil. KM i u poređenju sa ostvarenjem iz prethodne godine pretpostavlja rast od 7,9% ili za 916,3 mil. KM.

Grafikon 14. Prognozirani trend kretanja ukupnih javnih prihoda u Federaciji BiH po kategorijama u periodu 2024. – 2027. g. (BAZA: prethodna godina)

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

Prateći očekivani ekonomski rast na nivou Bosne i Hercegovine od prosječnih 2,9% na godišnjem nivou u periodu 2025. – 2027. godina, pretpostavlja se da će prosječna godišnja stopa rasta naplate ukupnih javnih prihoda u Federaciji BiH u navedenom srednjoročnom periodu iznositi 6,7% (2024: 6,8%; 2025: 6,5% i 2026: 6,6%).

Tabela 10. Konsolidirana revidirana projekcija ukupnog okvira javnih prihoda u Federaciji BiH za 2024. g. i projekcije za period 2025. – 2027. g.

VRSTA PRIHODA	PROJEKCIJA			
	2024	2025	2026	2027
I POREZNI PRIHODI	6.514.036.017	6.907.370.196	7.267.106.179	7.646.149.234
1. Prihodi od indirektnih poreza	4.986.555.700	5.276.569.900	5.520.910.800	5.771.819.450
1.1. Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinstvenog računa	3.830.339.099	4.265.294.539	4.625.425.713	4.933.366.158
1.2. Prihodi od indirektnih poreza za servisiranje varjškog duga	914.301.901	762.616.961	639.392.687	574.502.092
1.3. Prihodi od namjenske putarine za finansiranje autocesta i cesta	240.914.700	247.658.400	255.092.400	262.951.200
1.4. Ostali indirektni porezi (naknadne uplate prema propisima koji više nisu u primjeni)	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
2. Prihodi od direktnih poreza	1.527.480.317	1.630.800.296	1.746.197.379	1.874.329.784
2.1. Porez na dobit	649.091.149	684.071.279	722.927.823	765.254.939
2.2. Porez na dohodak	736.703.473	802.464.558	874.012.648	954.360.986
2.3. Porez na imovinu	40.636.909	43.294.563	46.299.205	49.697.567
2.4. Porez na naslijeđe i poklon	7.008.696	7.579.203	8.196.151	8.863.317
2.5. Porez na promet nepokretnosti	90.040.091	91.390.692	92.761.553	94.152.976
2.6. Ostali direktni porezi (naknadne uplate prema propisima koji više nisu u primjeni)	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
II DOPRINOSI	5.417.335.276	5.841.035.361	6.303.591.945	6.808.444.713
1. Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje	3.049.966.078	3.311.795.400	3.598.870.898	3.913.545.963
2. Doprinosi za zdravstveno osiguranje	2.122.432.054	2.270.672.617	2.431.495.452	2.605.916.843
3. Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti	244.937.144	258.567.344	273.225.596	288.981.907
III NEPOREZNI PRIHODI	1.511.489.012	1.610.720.933	1.727.149.083	1.860.915.522
1. Takse	158.993.311	168.583.662	179.353.891	191.335.097
1.1. Administrativne takse	36.369.608	37.415.933	38.513.467	39.645.368
1.2. Sudske takse	33.410.005	34.611.480	35.880.568	37.198.719
1.3. Komunalne takse	72.712.721	78.417.873	84.691.302	91.479.636
1.4. Boravišna taksa	5.100.034	6.600.621	8.580.808	11.160.001
1.5. Ostale takse	11.400.943	11.537.754	11.687.745	11.851.374
2. Naknade i članarine	696.632.131	776.041.031	870.819.626	982.852.951
2.1. Naknade od priređivanja igara na sreću	35.938.826	37.560.220	39.287.990	41.098.713
2.2. Vodne naknade	63.785.317	66.663.016	69.729.515	72.943.241
2.3. Naknade za ceste	83.611.706	85.689.135	87.859.927	90.089.992
2.4. Naknade za korištenje autocesta	51.250.818	55.741.178	60.720.723	66.155.540
2.5. Naknade za tehnički pregled vozila	1.113.704	1.125.355	1.137.359	1.149.514
2.6. Posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	40.974.382	44.751.904	48.958.583	53.569.540
2.7. Naknade za vatrogastvo	638.769	642.283	645.815	649.367
2.8. Naknade za zaštitu okoliša	33.386.174	37.642.911	42.536.490	48.076.867
2.9. Naknade za korištenje šuma	18.051.914	18.142.174	18.232.885	18.324.049
2.10. Naknade za zemljište, izgradnju i zauzimanje javnih površina	86.871.427	92.083.712	97.608.735	103.465.259
2.11. Koncesione naknade	32.875.319	34.702.428	36.668.899	38.750.799
2.12. Naknade iz oblasti veterinarstva i poljoprivrede	4.408.154	4.430.195	4.452.346	4.474.608
2.13. Naknade iz oblasti vodenog prevoza	96.758	104.499	112.859	121.888
2.14. Članarine turističkim zajednicama	8.887.791	9.991.928	11.257.572	12.686.274
2.15. Članarine obrtničkih komora	751.182	762.450	773.886	785.495
2.16. Ostale naknade	233.989.890	286.007.642	350.836.041	430.511.806
3. Novčane kazne	66.469.641	71.787.212	77.530.189	83.732.604
4. Ostali neporezni prihodi	589.393.929	594.309.028	599.445.377	602.994.869
4.1. Prihodi od finansijske i nematerijalne imovine	382.818.994	388.088.090	383.779.337	377.213.807
4.2. Prihodi od iznajmljivanja materijalne imovine	38.822.719	42.528.796	46.668.265	51.219.378
4.3. Prihodi od pružanja javnih usluga i vlastiti prihodi	108.716.281	113.692.142	118.997.775	124.561.684
4.4. Neplanirane uplate prihoda	59.035.935	50.000.000	50.000.000	50.000.000
UKUPNO (I + II + III):	13.442.860.306	14.359.126.490	15.297.849.207	16.315.509.470

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

3.1.1. Prihodi od indirektnih poreza

3.1.1.1. Indirektni porezi iz raspodjele sa Jedinstvenog računa

Prikupljanje i raspodjela prihoda od poreza na dodanu vrijednost (PDV-a), carina, akciza i putarine vrši se na nivou Bosne i Hercegovine, na Jedinstveni račun koji vodi

Uprava za indirektno oporezivanje, dok se raspodjela između Institucija Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta vrši u skladu sa Zakonom o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda⁴⁷. Shodno članu 21. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja⁴⁸ ukupan pripadajući iznos entiteta i Brčko Distrikta se prije doznačavanja umanjuje za iznos dospjelih obaveza otplate vanjskog duga tog korisnika. Udio prihoda od indirektnih poreza koje entiteti dobiju u raspodjeli sa Jedinstvenog računa, nakon izdvajanja pripadajućeg dijela za Institucije Bosne i Hercegovine (prema planiranim srednjoročnim iznosima u dokumentu „Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini“) i pripadajućeg dijela za Brčko Distrikt (3,55% ili minimalno 124. mil. KM godišnje), saglasan je učešću entiteta u ukupnoj krajnjoj potrošnji, prema prijavama PDV-a za koji ne postoji pravo povrata.

Tabela 11. Ostvarenje prihoda od indirektnih poreza za Federaciju BiH 2023/2022. g.

KATEGORIJA	IZVRŠENJE			
	2022	2023	% promjene	Razlika
1. Ukupni doznačeni prihodi sa JR za Federaciju BiH	4.086.074.737	4.371.004.348	6,97	284.929.611
1.1. Prihodi sa Jedinstvenog računa za Federaciju BiH iz tekuće raspodjele	4.076.793.321	4.342.177.482	6,51	265.384.161
1.1.1. Raspoloživi prihodi iz tekuće raspodjele	3.541.944.621	3.508.516.982	-0,94	-33.427.639
1.1.2. Vanjski dug	534.848.700	833.660.500	55,87	298.811.800
1.2. Poravnanja između entiteta za protekle godine	9.281.415	28.826.866	210,59	19.545.451
UKUPNO RASPOREĐENI RASPOLOŽIVI PRIHODI ZA FEDERACIJU BiH: (1. - 1.1.2.)	3.551.226.037	3.537.343.848	-0,39	-13.882.189
Budžet Federacije BiH	1.285.543.825	1.280.518.473	-0,39	-5.025.352
Kantoni	1.819.293.099	1.812.181.253	-0,39	-7.111.845
Općine/gradovi	299.013.232	297.844.352	-0,39	-1.168.880
Upravitelji cesta	138.497.815	137.956.410	-0,39	-541.405
Grad Sarajevo	8.878.065	8.843.360	-0,39	-34.705

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

U 2023. godini na Jedinstvenom računu Uprave za indirektno oporezivanje ukupno je prikupljeno 10.212,6 mil. KM, što je za 7,2% ili za 688,1 mil. KM više u odnosu na prethodnu godinu. Nakon izdvajanja sredstava u rezerve namjenjene povratima obveznicima, te izdvajanja dijela prihoda za Institucije Bosne i Hercegovine, raspoloživa sredstva za raspodjelu između entiteta i Brčko Distrikta iznosila su 6.986,3 mil. KM.

Prosječni koeficijent tekućeg doznačavanja prihoda Federaciji BiH u 2023. godini iznosio je 62,15% čime je Federaciji BiH iz tekuće raspodjele pripao iznos od 4.342,2 mil. KM, koji je veći za 6,5% ili za 265,4 mil. KM u odnosu na 2022. godinu.

Sredstva namjenjena otplati vanjskog duga Federacije BiH iznose 833,7 mil. KM i veća su za 55,9% ili za 298,8 mil. KM.

Nadalje, Federaciji BiH je shodno odluci⁴⁹ usvojenoj od strane Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje, tokom 2023. godine, od strane Republike Srpske

⁴⁷ „Službeni glasnik BiH“, br. 55/04, 34/07, 49/09 i 92/17

⁴⁸ „Službeni glasnik BiH“, br. 44/03, 52/04, 34/07, 49/09 i 32/13

⁴⁹ Odluka o drugom privremenom poravnanju između korisnika raspodjele indirektnih poreza sa Jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje za 2022. godinu (”Službeni glasnik BiH“, broj: 12/23)

uplaćen dodatni iznos od 28,8 mil. KM po osnovu drugog privremenog poravnanja između entiteta za raspodjele izvršene u prethodnoj godini.

Tako je, po odbitku sredstava za otplatu vanjskog duga i dodatkom sredstava na ime drugog privremenog poravnanja između entiteta za 2022. godinu, Federaciji BiH sa Jedinštenog računa ukupno doznačeno 3.537,3 mil. KM raspoloživih sredstava za dalju raspodjelu korisnicima, što je za 0,4% ili za 13,8 mil. KM manje u poređenju sa 2022. godinom.

Tabela 12. Revidirana projekcija prihoda od indirektnih poreza za Federaciju BiH za 2024. g. i projekcije za period 2025. – 2027. g.

KATEGORIJA	PROJEKCIJA			
	2024	2025	2026	2027
1. Ukupni doznačeni prihodi sa JR za Federaciju BiH	4.744.641.000	5.027.911.500	5.264.818.400	5.507.868.250
1.1. Prihodi sa Jedinštenog računa za Federaciju BiH iz tekuće raspodjele	4.744.641.000	5.027.911.500	5.264.818.400	5.507.868.250
1.1.1. Raspoloživi prihodi iz tekuće raspodjele	3.830.339.099	4.265.294.539	4.625.425.713	4.933.366.158
1.1.2. Vanjski dug	914.301.901	762.616.961	639.392.687	574.502.092
1.2. Poravnanja između entiteta za protekle godine	0	0	0	0
UKUPNO RASPOREDENI RASPOLOŽIVI PRIHODI ZA FEDERACIJU BIH: (1. - 1.1.2.)	3.830.339.099	4.265.294.539	4.625.425.713	4.933.366.158
Budžet Federacije BiH	1.386.582.754	1.544.036.623	1.674.404.108	1.785.878.549
Kantoni	1.962.282.720	2.185.110.392	2.369.605.593	2.527.363.483
Općine/gradovi	322.514.552	359.137.800	389.460.845	415.389.431
Upravitelji cesta	149.383.225	166.346.487	180.391.603	192.401.280
Grad Sarajevo	9.575.848	10.663.236	11.563.564	12.333.415

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

Očekivana naplata prihoda od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinštenog računa Uprave za indirektno oporezivanje u 2024. godinu iznosi 4.744,6 mil. KM i u odnosu na 2023. godinu pretpostavlja rast od 8,5% ili za 373,6 mil. KM. Nakon odbitka planiranih sredstava namjenjenih otplati vanjskog duga u iznosu od 914,3 mil. KM, projekcija ukupnog raspoloživog dijela prihoda od indirektnih poreza za dalju raspodjelu korisnicima u Federaciji BiH, odnosno njihovu budžetsku potrošnju, iznosi 3.830,3 mil. KM i u odnosu na 2023. godinu veća je za 8,3% ili za 292,9 mil. KM.

Prateći plan ukupne naplate prihoda na Jedinštenom računu, pretpostavljen od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA), kao i projekciju kretanja koeficijenta učešća Federacije BiH u međuentiteskoj raspodjeli, koji je uključio rizik od izostanka redovnog usvajanja privremenih koeficijenata raspodjele prihoda sa Jedinštenog računa između entiteta, predviđa se da će u 2025. godini ukupno doznačena sredstva od indirektnih poreza za Federaciju BiH biti veća za 5,9%, dok pod pretpostavkom nastavka smanjenja utjecaja inflacije, očekivane stope kretanja u 2026. i 2027. godini iznose 4,7% i 4,6% respektivno.

U periodu 2025. – 2027. godina dospijeće obaveza na ime otplate vanjskog duga opada (2025: -16,6%; 2026: -16,16% i 2027: -10,15%). Prateći isto, raspoloživi dio prihoda od indirektnih poreza, nakon odbitka sredstava namjenjenih otplati vanjskog

duga, u 2025.; 2026. i 2027. pretpostavlja rast po stopama 11,4%; 8,4% i 6,7% respektivno.

3.1.1.2. Namjenska putarina

Pored prihoda od indirektnih poreza koje Federacija BiH dobije u raspodjeli sa Jedinstvenog računa, Odredbama Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini⁵⁰ propisani su plaćanje i korištenje namjenske putarine u iznosu od 0,25 KM/l naftnog derivata. Od navedenog iznosa 0,20 KM/l namijenjeno je izgradnji autocesta, a iznos od 0,05 KM/l izgradnji i rekonstrukciji drugih cesta. Prihodi naplaćeni po ovom osnovu prikupljaju se na posebnom računu, koji vodi Uprava za indirektno oporezivanje, a raspodjela istih između entiteta i Brčko Distrikta se vrši prema odredbama Odluke o privremenoj raspodjeli prihoda od putarine za izgradnju autoputeva i izgradnju i rekonstrukciju drugih puteva⁵¹, koju je donio Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje, a u skladu sa kojom se Federaciji BiH, nakon izdvajanja 10% na ime rezervi za poravnanje prihoda po utvrđivanju konačne metodologije raspodjele, doznačava 59% od ukupno prikupljenih prihoda.

U 2023. godini, na posebnom računu ukupno je prikupljeno 423,5 mil. KM prihoda po osnovu namjenske putarine za izgradnju autocesta i izgradnju i rekonstrukciju drugih cesta, što je za 7,8% ili za 30,6 mil. KM više u odnosu na 2022. godinu. Nakon izdvajanja iznosa od 42,3 mil. KM na ime rezervi za poravnanja, ostatak od 381,2 mil. KM je raspoređen između entiteta i Brčko Distrikta, čime je Federaciji BiH pripao iznos od 224,9 mil. KM.

Prateći ukupan plan naplate, također dostavljen od strane OMA-e, očekivani nivo naplate prihoda od namjenske putarine za Federaciju BiH u 2024. godini iznosi 240,9 mil. KM i veći je za 7,1% ili za 16 mil. KM u odnosu na ostvarenje iz 2023. godine.

U periodu 2024-2026. godina očekuje se stabilan rast naplate ovih prihoda prema prosječnoj godišnjoj stopi od 3% (2025: 2,8%; 2026: 3% i 2027: 3,1%), koji slijedi pretpostavljeni rast BDP-a u navedenim godinama.

Proporcionalno propisanom omjeru namjene prihoda po osnovu namjenske putarine, u Federaciji BiH se od ukupno raspoloživog iznosa dobijenog iz raspodjele 80% usmjerava u korist JP Autoceste Federacije BiH, a ostatak od 20% u korist upravitelja za ceste.

3.1.2. Prihodi od direktnih poreza

3.1.2.1. Porez na dobit

Oporezivanje dobiti u Federaciji BiH propisano je Zakonom o porezu na dobit⁵², a u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine,

⁵⁰ „Službeni glasnik BiH“, br. 49/09, 49/14, 60/14 i 91/17

⁵¹ „Službeni glasnik BiH“, broj: 50/18

⁵² „Službene novine Federacije BiH“, br. 15/16 i 15/20

uplata poreza na dobit od strane banaka i drugih finansijskih organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje lica i imovine, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija, pravnih lica iz oblasti igara na sreću vrši se u korist Budžeta Federacije BiH, dok ostala pravna lica uplatu vrše u korist kantonalnih budžeta, prema svom sjedištu. Shodno odredbama prednje citiranog Zakona kojim je regulisana pripadnost i raspodjela, kantoni mogu dio ukupnih prihoda naplaćenih po osnovu poreza na dobit raspodijeliti općinama/gradovima u svom sastavu, shodno kantonalnim propisima iz oblasti pripadnosti i raspodjele javnih prihoda.

U 2023. godini na teritoriji Federacije BiH ukupno je naplaćeno 636,2 mil. KM prihoda od poreza na dobit, što je za 16,4% ili za 89,6 mil. KM više u odnosu na naplatu ostvarenu u 2022. godini. Prihodi od poreza na dobit uplaćeni u korist kantonalnih budžeta iznose 520,8 mil. KM i veći su za 13,8% ili za 63,3 mil. KM, dok uplate prihoda od poreza na dobit u korist budžeta Federacije BiH iznose 115,4 mil. KM i veće su za 29,5% ili za 26,3 mil. KM.

Tabela 13. Naplata prihoda od poreza na dobit u Federaciji BiH 2023/2022. g.

KORISNIK	2022	2023	% promjene	Razlika
Budžet Federacije BiH	89.042.877	115.363.173	29,56	26.320.296
Kantoni	457.456.760	520.799.678	13,85	63.342.918
Unsko-sanski kanton	23.174.325	22.673.931	-2,16	-500.394
Posavski kanton	4.709.143	5.968.209	26,74	1.259.066
Tuzlanski kanton	77.066.917	86.931.135	12,80	9.864.218
Zeničko-dobojski kanton	80.038.431	72.532.867	-9,38	-7.505.564
Bosansko-podrinjski kanton	2.390.606	4.644.154	94,27	2.253.548
Srednjobosanski kanton	31.519.886	37.497.912	18,97	5.978.026
Hercegovačko-neretvanski kanton	37.908.923	47.800.387	26,09	9.891.464
Zapadnohercegovački kanton	31.709.509	45.258.065	42,73	13.548.557
Kanton Sarajevo	163.600.568	190.894.330	16,68	27.293.762
Kanton 10	5.338.452	6.598.687	23,61	1.260.235
UKUPNO:	546.499.637	636.162.851	16,41	89.663.214

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

Prema revidiranoj projekciji, prihodi od poreza na dobit pravnih lica u 2024. godini trebali bi iznositi 649,1 mil. KM sa očekivanim rastom od 2% ili za 12,9 mil. KM. Nižoj stopi rasta u odnosu na prethodni historijski trend doprinijelo je isključenjem historijskih uplata poreza na dobit od strane JP Elektroprivreda BiH d.d. iz projekcione baze, kao i iz očekivanih akontativnih uplata tokom 2024. godine, obzirom da je navedeno društvo poslovnu 2023. godinu završilo sa gubitkom.

Prateći makroekonomske prognoze, projicirane stope rasta u periodu 2025. – 2027. godina predviđaju prosječni godišnji rast prihoda od poreza na dobit po stopi od 5,6% (2025: 5,6%; 2026: 5,7% i 2027: 5,9%).

Tabela 14. Revidirana projekcija prihoda od poreza na dobit u Federaciji BiH za 2024. g. i projekcije za period 2025. – 2027. g.

KORISNIK	2024	2025	2026	2027
Budžet Federacije BiH	100.490.969	105.846.543	112.528.534	120.458.768
Kantoni	548.600.180	578.224.737	610.399.289	644.796.170
Unsko-sanski kanton	24.666.170	27.017.906	29.644.372	32.531.704
Posavski kanton	6.569.604	6.997.874	7.463.007	7.960.010
Tuzlanski kanton	90.199.052	93.878.392	97.782.904	101.857.631
Zeničko-dobojski kanton	80.343.499	87.384.989	95.193.780	103.716.730
Bosansko-podrinjski kanton	4.799.748	4.974.241	5.158.623	5.350.208
Srednjobosanski kanton	37.865.601	38.268.496	38.683.660	39.104.136
Hercegovačko-neretvanski kanton	51.676.141	56.222.744	61.266.363	66.773.002
Zapadnohercegovački kanton	47.813.978	50.744.043	53.914.637	57.289.814
Kanton Sarajevo	197.693.741	205.334.623	213.426.438	221.853.309
Kanton 10	6.972.646	7.401.429	7.865.504	8.359.626
UKUPNO:	649.091.149	684.071.279	722.927.823	765.254.939

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

3.1.2.2. Porez na dohodak

Oporezivanje dohotka od nesamostalne i samostalne djelatnosti, dohotka od imovine i imovinskih prava, ulaganja kapitala i dobitaka ostvarenih sudjelovanjem u nagradnim igrama i igrama na sreću propisano je Zakonom o porezu na dohodak⁵³, dok je pripadnost prihoda naplaćenih po ovom osnovu također regulisana Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine. U skladu sa navedenim, od ukupno naplaćenih prihoda po osnovu poreza na dohodak, općinama/gradovima pripada minimalno 34,46%, odnosno 1,79% kada je riječ o općinama u Kantonu Sarajevo, a kantoni u skladu sa svojim propisima iz oblasti pripadnosti i raspodjele javnih prihoda mogu izvršiti raspodjelu većeg iznosa od minimalno propisanog općinama/gradovima u svom sastavu.

U 2023. godini na teritoriji Federacije BiH ukupno je naplaćeno 684,5 mil. KM prihoda po osnovu poreza na dohodak, što je za 20,9% ili za 118,4 mil. KM više u odnosu na ostvarenje zabilježeno u 2022. godini.

⁵³ („Službene novine Federacije BiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13)

Tabela 15. Naplata prihoda od poreza na dohodak u Federaciji BiH 2023/2022. g.

KORISNIK	2022	2023	% promjene	Razlika
Unsko-sanski kanton	35.509.124	43.347.517	22,07	7.838.393
Posavski kanton	6.345.572	8.151.430	28,46	1.805.858
Tuzlanski kanton	94.122.032	114.778.222	21,95	20.656.191
Zeničko-dobojski kanton	73.873.750	91.314.128	23,61	17.440.378
Bosansko-podrinjski kanton	6.925.095	8.617.507	24,44	1.692.413
Srednjobosanski kanton	40.300.329	51.457.365	27,68	11.157.036
Hercegovačko-neretvanski kanton	60.960.616	75.761.899	24,28	14.801.283
Zapadnohercegovački kanton	20.493.033	24.728.682	20,67	4.235.649
Kanton Sarajevo	216.289.383	253.664.120	17,28	37.374.737
Kanton 10	11.259.540	12.627.672	12,15	1.368.132
UKUPNO:	566.078.474	684.448.543	20,91	118.370.069

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

Imajući u vidu da je u 2022. i 2023. godini rast prosječne plaće u velikoj mjeri bio vezan za usklađivanja sa inflatornim šokovima, što je na strani naplate prihoda od poreza na dohodak i prihoda od obaveznih socijalnih doprinosa rezultiralo dvoznamenkastim stopama rasta, projekcija navedenih kategorija za 2024. godinu, uzimajući u obzir očekivanu stabilizaciju inflacije, pretpostavlja skromniji rast. Tako, očekivani nivo naplate prihoda po osnovu poreza na dohodak u 2024. godini iznosi 738,7 mil. KM sa rastom od 7,% ili za 54,2 mil. KM u odnosu na ostvarenu naplatu u prethodnoj godini.

Prateći makroekonomske prognoze sa kojima je u korelaciji, očekivane stope rasta za 2025., 2026. i 2027. godinu iznose 8,6%; 8,9% i 9,2% respektivno.

Tabela 16. Revidirana projekcija prihoda od poreza na dohodak u Federaciji BiH za 2024. g. i projekcije za period 2025. – 2027. g.

KORISNIK	2024	2025	2026	2027
Unsko-sanski kanton	46.469.243	50.765.334	55.536.820	60.825.381
Posavski kanton	8.978.525	10.019.457	11.207.227	12.562.044
Tuzlanski kanton	123.164.627	133.908.815	145.834.161	159.058.344
Zeničko-dobojski kanton	99.930.506	109.314.244	119.820.351	131.573.697
Bosansko-podrinjski kanton	9.309.751	10.221.383	11.241.875	12.383.778
Srednjobosanski kanton	54.950.249	60.452.026	66.660.989	73.657.549
Hercegovačko-neretvanski kanton	79.436.654	86.018.511	93.482.575	101.981.482
Zapadnohercegovački kanton	27.206.489	29.542.468	32.130.308	34.991.266
Kanton Sarajevo	275.667.151	297.658.905	322.474.533	350.549.889
Kanton 10	13.590.278	14.563.415	15.623.808	16.777.557
UKUPNO:	738.703.473	802.464.558	874.012.648	954.360.986

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

3.1.2.3. Porez na imovinu

Naplata prihoda koji se odnose na oporezivanje posjedovanja i prometa imovinom, a uključuju: porez na imovinu, porez na naslijeđe i poklone, te porez na promet nepokretnosti, u Federaciji BiH je trenutno regulisana kantonalnim zakonima i propisima jedinica lokalne samouprave. Uplata navedenog vrši se u korist računa javnih prihoda kantona, dok se od ukupno naplaćenog iznosa dio prihoda usmjerava u općinske/gradske budžete, shodno omjerima propisanim od strane svakog kantona.

Ukupan nivo ostvarenja ovih prihoda u 2023. godini iznosio je 140,5 mil. KM i bio je veći za 3,6% ili za 4,9 mil. KM u odnosu na 2021. godinu.

Obzirom da ovi prihodi, kako je gore istaknuto uključuju tri različite kategorije, čija je naplata trenutno regulisana kantonalnim zakonima i propisima jedinica lokalne samouprave, teško je uspostaviti potpunu uporedivost trendova kretanja.

Bazirajući se na pojedinačnim projekcijama svake od navedenih kategorija, zasnovanim prvenstveno na tekućem trendu naplate, projicirana stopa rasta ukupnih prihoda po osnovu poreza na posjedovanje i prometovanje imovinom u 2024. godini ima negativan trend i predpostavlja ukupan pad za 1,9% kao rezultat značajnog smanjenja naplate prihoda po osnovu poreza na promet nepokretnosti u prvom kvartalu 2024. godine.

Krajnje oprezno, pretpostavlja se prosječna godišnja stopa rasta ovih prihoda tokom perioda 2025. – 2027. godina od 3,5%.

3.1.3. Doprinosi

Prihodi po osnovu obaveznih socijalnih doprinosa obuhvataju: doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje, doprinose za zdravstveno osiguranje i doprinose za osiguranje od nezaposlenosti. Uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje od 2020. godine, uključivanjem Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje u okvir Jedinственog računa trezora FBiH, vrši se u korist budžeta Federacije BiH, dok se uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje i uplate doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti vrše u korist vanbudžetskih fondova (zavoda za zdravstveno osiguranje, odnosno zavoda/službi za zapošljavanje).

Kontinuirani godišnji rast broja zaposlenih, uz značajan rast plata u 2023. godini rezultirao je naplatu ukupnih prihoda po osnovu obaveznih socijalnih doprinosa u iznosu od 5.043,4 mil. KM, sa rastom od 14,6% ili za 642,2 mil. KM.

Tabela 17. Naplata prihoda od obaveznih socijalnih doprinosa u Federaciji BiH 2023/2022. g.

KORISNIK	2022	2023	% promjene	Razlika
Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje	2.459.112.618	2.819.425.258	14,7	360.312.640
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	1.740.999.043	1.991.599.305	14,4	250.600.263
Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti	201.061.988	232.370.297	15,6	31.308.309
UKUPNO:	4.401.173.649	5.043.394.860	14,6	642.221.211

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

Vežući se također za makroekonomske pretpostavke tržišta rada, očekivani nivo naplate ukupnih obaveznih doprinosa u 2024. godini iznosi 5.417,3 mil. KM i veći je za 7,4% ili za 373,9 mil. KM u odnosu na 2023. godinu.

Očekivana prosječna godišnja stopa rasta u periodu 2025. – 2027. godina iznosi 7,9%.

Tabela 18. Revidirana projekcija prihoda od obaveznih socijalnih doprinosa u Federaciji BiH za 2024. g. i projekcije za period 2025. – 2027. g.

KORISNIK	2024	2025	2026	2027
Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje	3.049.966.078	3.311.795.400	3.598.870.898	3.913.545.963
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	2.122.432.054	2.270.672.617	2.431.495.452	2.605.916.843
Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti	244.937.144	258.567.344	273.225.596	288.981.907
UKUPNO:	5.417.335.276	5.841.035.361	6.303.591.945	6.808.444.713

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

3.1.4. Neporezni prihodi

Plaćanje različitih kategorija neporeznih prihoda na teritoriji Federacije BiH vrši se u skladu sa legislativom donesenom od strane Federacije BiH, kantona i jedinica lokalne samouprave, što u najvećoj mjeri određuje i njihovu budžetsku pripadnost, izuzev pojedinih vrsta dijeljenih neporeznih prihoda, koji su ustanovljeni na nivou Federacije BiH, a čija raspodjela se vrši između više korisnika javnih prihoda, shodno materijalnim propisima koji ih uređuju.

Ukupna naplata neporeznih prihoda u Federaciji BiH u 2023. godini iznosi 1.341,1 mil. KM i veća je za 10,1% ili za 122,5 mil. KM u odnosu na 2022. godinu.

Najviše neporeznih prihoda na prostoru Federacije BiH prikupljeno je po osnovu različitih naknada i članarina, a najmanje po osnovu naplaćenih novčanih kazni.

Navedeni iznos ukupno ostvarenih neporeznih prihoda uključuje i tekući transfer od inostranih vlada i međunarodnih organizacija, koji se odnosi na finansijski paket podrške Evropske Unije u cilju ublažavanja negativnog socio-ekonomskog utjecaja energetske krize, u iznosu od 81,3 mil. KM.

Pretpostavljeni iznos naplate ukupnih neporeznih prihoda u Federaciji BiH, u 2024. godini iznosi 1.2511,5 mil. KM sa stopom rasta od 12,7% ili za 170,4 mil. KM. Visok nivo rasta prvenstveno je vezan za očekivanja po pitanju naplate prihoda od krajnjih korisnika za povrate anuiteta po otplaćenim kreditima.

Treba ipak uzeti u obzir da ukupni neporezni prihodi uključuju širok spektar prilično varijabilnih prihoda, bez kontinuiranog obrasca kretanja.

Zasnovane na prognozama makroekonomskih kretanja, za kategorije neporeznih prihoda koje imaju korelaciju sa istim, te nadalje, kako je već istaknuto, bazirane na planu naplate prihoda od krajnjih korisnika za povrate anuiteta po otplaćenim kreditima, koji uzimaju značajno učešće u ukupnim neporeznim prihodima, projicirane srednjoročne stope kretanja za 2025.; 2026. i 2027. godinu iznose: 6,6%; 7,2% i 7,7% respektivno.

3.1.5. Prihodi budžeta Federacije BiH

Ukupni prihodi budžeta Federacije BiH u 2023. godini ostvareni su u iznosu od 5.448,4 mil. KM i u odnosu na 2022. godinu veći su za 14,3% ili za 683 mil. KM. Od navedenog iznosa, raspoloživi prihodi od indirektnih poreza iznose 1.280,5 mil. KM i manji su za 0,4% ili za 5 mil. KM. Dio prihoda od indirektnih poreza namjenjen otplati vanjskog duga u 2023. godini iznosio je 833,7 mil. KM i veći je za 55,9% ili za 298,8 mil. KM. Prihodi od poreza na dobit, uplaćeni u budžet Federacije BiH iznosili su 115,4 mil. KM i veći su za 29,6% ili za 26,3 mil. KM u odnosu na 2022. godinu. Naplata prihoda od doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje iznosila je 2.819,4 mil. KM i u uporedbi sa naplatom iz 2022. godine veća je za 14,7% ili za 360,3 mil. KM. Ukupna

naplata neporeznih prihoda u budžet Federacije BiH iznosila je 399,1 mil. KM i veća je za 0,6% ili za 2,5 mil. KM.

Tabela 19. Konsolidirani pregled naplate prihoda Budžeta FBiH 2023/2022. g.

VRSTA PRIHODA	IZVRŠENJE			
	2022	2023	% promjene	Razlika
I POREZNI PRIHODI	1.909.462.969	2.229.581.034	16,8	320.118.065
1. Prihodi od indirektnih poreza	1.820.420.092	2.114.217.861	16,1	293.797.769
1.1. Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Budžetu Federacije BiH	1.285.543.825	1.280.518.473	-0,4	-5.025.352
1.2. Sredstva na ime finansiranja vanjskog duga	534.848.700	833.660.500	55,9	298.811.800
1.3. Ostali indirektni porezi (naknadne uplate prema propisima koji više nisu u primjeni)	27.567	38.888	41,1	11.321
2. Porez na dobit	89.042.877	115.363.173	29,6	26.320.296
II DOPRINOSI	2.459.112.618	2.819.425.258	14,7	360.312.640
1. Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje	2.459.112.618	2.819.425.258	14,7	360.312.640
1.1. Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje	2.459.112.618	2.819.425.258	14,7	360.312.640
III NEPOREZNI PRIHODI	396.651.950	399.161.801	0,6	2.509.851
1. Takse	17.461.377	16.913.509	-3,1	-547.868
1.1. Administrativne takse	5.660.624	5.523.473	-2,4	-137.152
1.2. Sudske takse	176.024	101.974	-42,1	-74.050
1.3. Ostale takse	11.624.729	11.288.063	-2,9	-336.666
1.3.1. Takse za detašmane	2.850	11.090	289,1	8.240
1.3.2. Putničke takse - avio takse	297.881	45.525	-84,7	-252.356
1.3.3. Taksa za izmirenje duga za isporuku prirodnog gasa	1.717.270	1.494.173	-13,0	-223.096
1.3.4. Taksa za uspostavu rezervi naftnih derivata	9.606.728	9.737.274	1,4	130.546
2. Naknade	45.677.543	49.054.378	7,4	3.376.835
2.1. Naknade od priređivanja igara na sreću	32.281.050	34.504.246	6,9	2.223.196
2.1.1. Ostvareni prihodi prometa Lutrije BiH	3.236.786	3.128.158	-3,4	-108.628
2.1.2. Naknade za priređivanje igara na sreću koje pripadaju budžetu Federacije	8.034.179	7.909.388	-1,6	-124.791
2.1.3. Naknada za priređivanje igara na sreću	1.504.405	1.979.796	31,6	475.391
2.1.4. Mjesečna naknada za priređivanje igara na sreću klađenja (kladionice, automati, kasina, internet igre) i naknada za postavljanje uređaja za priređivanje klađenja	19.504.216	21.483.609	10,1	1.979.393
2.1.5. Naknade od tombolskih kartica	1.464	3.294	125,0	1.830
2.2. Naknade za tehnički pregled vozila	544.678	555.563	2,0	10.885
2.3. Posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	4.980.629	5.672.175	13,9	691.546
2.4. Naknade za vatrogastvo	58.681	46.834	-20,2	-11.847
2.5. Naknade za korištenje šuma	155.257	486.147	213,1	330.890
2.6. Koncesione naknade	134.830	202.881	50,5	68.051
2.7. Naknade iz oblasti veterinarstva i poljoprivrede	3.780.457	3.493.400	-7,6	-287.057
2.8. Naknade iz oblasti vodenog prevoza	64.305	89.591	39,3	25.286
2.9. Ostale naknade	3.677.657	4.003.542	8,9	325.885
3. Novčane kazne	14.197.724	20.412.606	43,8	6.214.882
4. Ostali neporezni prihodi	319.315.305	312.781.308	-2,0	-6.533.997
4.1. Prihodi od finansijske i nematerijalne imovine	234.295.407	181.950.380	-22,3	-52.345.047
4.1.1. Prihodi od dividende	34.093.128	0	-100,0	-34.093.128
4.1.2. Povrat anuiteta od krajnjih korisnika za otplatu kredita	194.411.273	175.973.447	-9,5	-18.437.826
4.1.3. Ostali prihodi od finansijske i nematerijalne imovine	5.791.006	5.976.913	3,2	185.907
4.2. Prihodi od iznajmljivanja materijalne imovine	238.083	128.689	-46,8	-111.394
4.3. Prihodi od pružanja javnih usluga	17.880.777	21.931.719	22,7	4.050.942
4.4. Neplanirane uplate prihoda	66.901.038	108.772.540	62,6	41.871.502
UKUPNO (I + II + III):	4.765.227.537	5.448.168.093	14,3	682.940.555
IV TRANSFERI I GRANTOVI DRUGIH NIVOVA VLASTI	190.564	275.000	44,3	84.436
UKUPNO (I + II + III + IV):	4.765.418.101	5.448.443.093	14,3	683.024.991

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

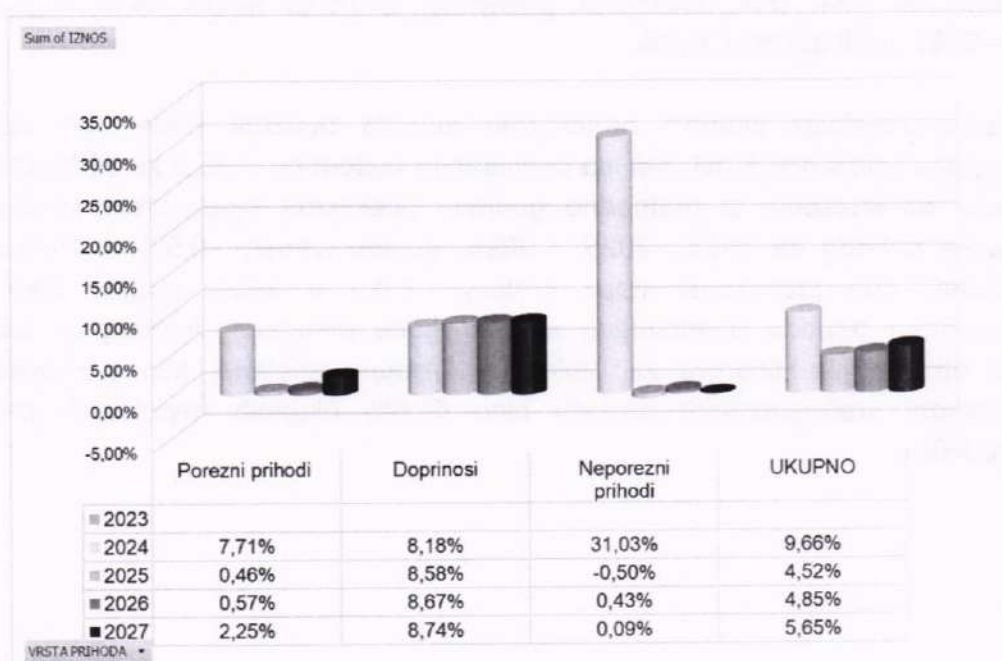
U skladu sa ranije datim detaljnim pojašnjenjima metodologije pripreme projekcija, pojedinačno po svakoj od kategorija prihoda, izvršena je i priprema revidiranih projekcija prihoda budžeta FBiH za 2024. godinu i projekcija za period 2025. – 2027. godina.

Ističemo, da se projicirani iznosi prihoda Budžeta Federacije BiH dati u ovom dijelu odnose na očekivanu tekuću naplatu javnih prihoda tokom jedne navedene fiskalne godine, te ne uključuju prenose, neutrošenih sredstva iz ranijih perioda, kao ni plan realizacije tranfera i grantova drugih nivoa vlasti.

Tako, revidirani očekivani nivo prihoda u Budžet FBiH u 2024. godini iznosi 5.974,4 mil. KM i veći je za 9,7% ili za 525,9 mil. KM u odnosu na ostvarenje iz 2023. godine.

U periodu 2025. – 2027. godina, prosječna očekivana godišnja stopa rasta ukupnih prihoda budžeta Federacije BiH iznosi 5% (2025: 4,5%; 2026: 4,8% i 2027: 5,6%).

Grafikon 15. Prognozirani trend kretanja prihoda Budžeta Federacije BiH po kategorijama u periodu 2024. – 2027. g. (BAZA: prethodna godina)

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

U strukturi poreznih prihoda, prema revidiranim procjenama za 2024. godinu, očekuje se da će ukupni prihodi od indirektnih poreza biti ostvareni u iznosu od 2.300,9 mil. KM od čega se iznos od 914,3 mil. KM odnosi na prihode od indirektnih poreza namjenjene otplati vanjskog duga. Posljedično tome, projekcija raspoloživih prihoda od indirektnih poreza za opću budžetsku potrošnju budžeta Federacije BiH iznosi 1.386,6 mil. KM sa pretpostavljenim rastom od 8,3% u odnosu na 2023. godinu

U periodu 2025. – 2027. godina projicirane stope rasta ukupnih prihoda od indirektnih poreza trebale bi iznositi: 0,25%; 0,31% i 2% respektivno (*kretanje uslovljeno nivoom sredstava planiranih za otplatu vanjskog duga koja se u cjelosti evidentiraju unutar budžeta FBiH*). Kako je već ranije istaknuto, dospijeće obaveza na ime otplate

vanjskog duga opada u narednom srednjoročnom periodu. Prateći isto, raspoloživi dio prihoda od indirektnih poreza, nakon odbitka sredstava namjenjenih otplati vanjskog duga, u 2025.; 2026. i 2027. pretpostavlja rast po stopama 11,4%; 8,4% i 6,7% respektivno.

Revidirana projekcija prihoda od poreza na dobit čije se plaćanje vrši u korist budžet Federacije BiH za 2024. godinu iznosi 100,4 mil. KM i u odnosu na izvršenje iz 2023. godine pretpostavlja pad od 12,9% ili za 14,9 mil. KM uvjetovan isključenjem historijskih uplata od strane JP Elektroprivreda BiH d.d. iz projekcione baze, kao i iz očekivanih akontativnih uplata tokom 2024. godine, o čemu je ranije dato detaljno pojašnjenje. Srednjoročne projekcije ove kategorije prihoda predviđaju prosječni godišnji rast od 6,2%.

Prema revidiranim projekcijama za 2024. godinu očekivana naplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje iznosi 3.049,9 mil. KM i pretpostavlja rast od 8,2% ili za 230,5 mil. KM, dok očekivana prosječna godišnja stopa rasta u periodu 2025. – 2027. godina iznosi 8,7%.

Revidirana projekcija ukupnih neporeznih prihoda budžeta Federacije BiH za 2024. godinu iznosi 446,5 mil. KM, sa projiciranim rastom od 31% ili za 123,9 mil. KM u odnosu na izvršenje iz prethodne godine. Očekivane stope kretanja ukupnih neporeznih prihoda za 2024.; 2025. i 2026. godinu iznose: -0,5%; 0,4% i 0,1% respektivno. Sve projicirane stope kretanja, kako u 2024. godini, tako i u srednjoročnom periodu prvenstveno su uslovljene planiranim kretanjima naplate prihoda od krajnjih korisnika za otplaćene kreditne anuitete, koji u prosjeku u posmatranom srednjoročnom periodu čine 66,6% ukupnih neporeznih prihoda Budžeta FBiH.

Tabela 20. Revidirana projekcija prihoda Budžeta Federacije BiH za 2024. g. i projekcije za period 2025. – 2027. g.

VRSTA PRIHODA	PROJEKCIJA			
	2024	2025	2026	2027
I POREZNI PRIHODI	2.401.380.624	2.412.501.127	2.426.326.329	2.480.840.409
1. Prihodi od indirektnih poreza	2.300.889.655	2.306.654.584	2.313.797.795	2.360.381.641
1.1. Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Budžetu Federacije BiH	1.386.582.754	1.544.036.623	1.674.404.108	1.785.878.549
1.2. Sredstva na ime finansiranja vanjskog duga	914.301.901	762.616.961	639.392.687	574.502.092
1.3. Ostali indirektni porezi (naknadne uplate prema propisima koji više nisu u primjeni)	5.000	1.000	1.000	1.000
2. Porez na dobit	100.490.969	105.846.543	112.528.534	120.458.768
II DOPRINOSI	3.049.966.078	3.311.795.400	3.598.870.898	3.913.545.963
1. Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje	3.049.966.078	3.311.795.400	3.598.870.898	3.913.545.963
1.1. Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje	3.049.966.078	3.311.795.400	3.598.870.898	3.913.545.963
III NEPOREZNI PRIHODI	523.027.551	520.400.922	522.642.357	523.122.717
1. Takse	17.516.976	17.831.255	18.167.456	18.523.183
1.1. Administrativne takse	5.905.415	6.075.310	6.253.519	6.437.308
1.2. Sudske takse	210.617	218.191	226.191	234.501
1.3. Ostale takse	11.400.943	11.537.754	11.687.745	11.851.374
1.3.1. Takse za detašmane	10.840	10.894	10.948	11.003
1.3.2. Putničke takse - avio takse	3.384	0	0	0
1.3.3. Taksa za izmirenje duga za isporuku prirodnog gasa	1.905.975	1.932.659	1.959.716	1.987.152
1.3.4. Taksa za uspostavu rezervi naftnih derivata	9.480.745	9.594.202	9.717.081	9.853.219
2. Naknade	51.960.931	54.181.065	57.096.979	60.238.527
2.1. Naknade od priređivanja igara na sreću	35.938.826	37.560.220	39.287.990	41.096.713
2.1.1. Ostvareni prihodi prometa Lutrije BiH	3.188.238	3.265.393	3.357.478	3.465.588
2.1.2. Naknade za priređivanje igara na sreću koje pripadaju budžetu Federacije	7.611.385	7.169.924	6.754.069	6.362.333
2.1.3. Naknada za priređivanje igara na sreću	2.186.001	2.358.689	2.537.104	2.719.242
2.1.4. Mjesečna naknada za priređivanje igara na sreću kladionice, automati, kladionice, internet (om) i naknada za postavljanje uređaja za osiguranje kladionice	22.949.702	24.762.671	26.635.755	28.547.923
2.1.5. Naknade od tombolskih kartica	3.500	3.542	3.585	3.628
2.2. Naknade za tehnički pregled vozila	560.920	566.788	572.833	578.955
2.3. Posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	6.154.091	6.721.451	7.353.268	8.045.804
2.4. Naknade za vatrogastvo	47.082	47.351	47.611	47.873
2.5. Naknade za korištenje šuma	955.232	500.000	500.000	500.000
2.6. Koncesione naknade	297.948	314.335	331.937	350.858
2.7. Naknade iz oblasti veterinarstva i poljoprivrede	3.526.523	3.544.156	3.561.877	3.579.686
2.8. Naknade iz oblasti vođenog prevoza	96.422	104.499	112.859	121.888
2.9. Ostale naknade	4.383.878	4.822.266	5.328.604	5.914.751
3. Novčane kazne	22.045.615	23.809.264	25.714.005	27.771.125
4. Ostali neporezni prihodi	431.504.030	424.579.338	421.663.917	416.589.881
4.1. Prihodi od finansijske i nematerijalne imovine	374.005.099	379.499.988	375.434.887	369.132.251
4.1.1. Prihodi od dividende	20.000.000	20.000.000	20.000.000	20.000.000
4.1.2. Povrat anuiteta od krajnjih korisnika za otplatu kredita	347.818.994	353.088.090	348.779.337	342.213.807
4.1.3. Ostali prihodi od finansijske i nematerijalne imovine	6.186.105	6.411.898	6.655.550	6.918.444
4.2. Prihodi od iznajmljivanja materijalne imovine	128.589	130.595	132.633	134.702
4.3. Prihodi od pružanja javnih usluga	23.334.407	24.948.755	26.096.398	27.322.928
4.4. Neplanirane uplate prihoda	34.035.935	20.000.000	20.000.000	20.000.000
UKUPNO (I + II + III):	5.974.374.254	6.244.697.449	6.547.839.584	6.917.509.089
IV TRANSFERI I GRANTOVI DRUGIH NIVOVA VLASTI	0	0	0	0
UKUPNO (I + II + III + IV):	5.974.374.254	6.244.697.449	6.547.839.584	6.917.509.089

Izvor: Federalno ministarstvo finansija

3.1.6. Rizici po ostvarenje plana prihoda

Srednjoročne projekcije javnih prihoda u Federaciji BiH prate makroekonomska očekivanja u kretanju onih agregata sa kojim su u značajnoj korelaciji, a svaki drugačiji ishod može narušiti i nivo realizacije istih. Imajući u vidu na trenutno puno jači utjecaj vanjskih rizika na krajnji ishod makroekonomskih prognoza, nego unutrašnjih, od izuzetnog je značaja spremnost domaćih aktera na donošenje brzih mjera prilagodbe

i ublažavanja takvih utjecaja. Daljna eskalacija događaja na globalnom nivou u značajnoj mjeri može rezultirati većim inflatornim pritiscima od trenutno pretpostavljenih.

Projekcije poreznih prihoda i obaveznih socijalnih doprinosa temelje se na trenutno važećim politikama oporezivanja, prate projektovane makroekonomske pokazatelje, kao i tekuće trendove u naplati, korigovane za jednokratne utjecaje. Realizacija navedenih rizika po ostvarenje osnovnog makroekonomskog scenarija u značajnoj mjeri može imati negativan odraz na projicirani nivo naplate.

Pored navedenog, na drugačiji ishod u naplati javnih prihoda mogu u značajnoj mjeri utjecati: izmjene poreznih politika, značajna odstupanja u kretanju koeficijenta raspodjele prihoda od indirektnih poreza između entiteta u odnosu na trenutno procjenjeni, promjene u nivou planirane otplate vanjskog duga, promjene u izdvajanju prihoda od indirektnih poreza za Institucije BiH, rad porezne administracije, te razvoj drugih događaja poput novih elementarnih nepogoda i sl.

4. Upravljanje rashodima na nivou Vlade Federacije BiH

Politika javnih rashoda sa baznim pregledom ključne problematike vezane za oblasti upravljanja resursima javnog sektora opisana je u ovom poglavlju. Uz detaljan opis, nalazi se analitički pregled strukture javnih rashoda po glavnim ekonomskim kategorijama i trendovi njihovih kretanja u proteklom periodu. Analitički pregled strukture javnih rashoda svakako je važan element procesa srednjoročnog planiranja budžeta koji nam omogućuje dobru polaznu osnovu za izradu planova budžetske potrošnje i gornjih granica rashoda.

U skladu sa planiranim okvirom raspoloživih sredstava, te na osnovu opredijeljenja i prihvaćene politike javnih rashoda, ovo poglavlje sadrži i preporuke o strukturi budžetske potrošnje za naredni trogodišnji period po glavnim ekonomskim kategorijama. S tim u vezi, detaljno su razmotrene pojedine kategorije rashoda i izdataka, i to:

Također, poglavlje sadrži i detaljnu analizu javnog duga u Federaciji BiH, uključujući pojedine kategorije unutrašnjeg i vanjskog duga.

4.1. Politika javnih rashoda

Politika javnih rashoda odnosi se na odluke i strategije koje Vlada Federacije BiH koristi za planiranje, raspodjelu i upravljanje troškovima koji se finansiraju iz Budžeta Federacije BiH. Ova politika obuhvata nekoliko ključnih aspekata:

- Raspodjela resursa kroz određivanje prioriteta u potrošnji, tj. odlučivanje koliko finansijskih sredstava će biti dodijeljeno različitim sektorima.
- Kontrola troškova kroz postavljanje jasnih ograničenja i praćenje troškova kako bi se osiguralo da se finansijska sredstva izvršavaju efikasno i efektivno, bez nepotrebnog trošenja ili zloupotreba.
- Fiskalna odgovornost kroz osiguravanje da javni rashodi budu održivi na duži rok, što znači da rashodi ne smiju biti veći od prihoda koji se ostvaruju.
- Ekonomski rast i stabilnost kroz korištenje javnih rashoda kao alata za poticanje ekonomskog rasta, smanjenje nezaposlenosti, i održavanje ekonomske stabilnosti.
- Socijalna pravda: Promovisanje jednakosti i pravednosti u društvu kroz raspodjelu sredstava na način koji smanjuje nejednakosti i podržava ranjive kategorije.

Kada govorimo o aspektima politike javnih rashoda, održavanje dugoročne stabilnosti i likvidnosti Budžeta Federacije BiH putem instrumenata fiskalne politike, biće nulti prioritet Vlade Federacije BiH u narednom srednjoročnom periodu. Težnja je da se stabilan i likvidan Budžet Federacije BiH više koristi za razvoj domaće privrede, kroz nastavak podrške poljoprivredi i turizmu, uz jačanje standarda građana, socijalnog i

zdravstvenog sektora, sa posebnim djelovanjem na najranjivije kategorije stanovništva i mlade.

Strateški ciljevi i opredjeljenja Vlade Federacije BiH u narednom periodu biće društveno-ekonomski razvoj koji podrazumijeva razvoj konkurentnosti domaće privrede i tržišta rada, te održivost javne i privatne potrošnje. Dalje, jačanje privrede i konkurentnosti je preduslov za bolji životni standard i prosperitet građana, dok model stabilnog rasta privrede i jačanja konkurentnosti treba da osigura socijalnu jednakost i solidarnost svih slojeva stanovništva.

Procesom pripreme i izrade Budžeta Federacije BiH za 2025. godinu, planiranje ograničenih finansijskih sredstava biće usmjereno ka finansiranju rashoda i izdataka koji su prije svega utemeljeni na zakonskoj osnovi, kao što su servisiranje duga, plate, naknade i doprinosi, penzije, transferi za boračku populaciju, socijalne kategorije i zdravstveni sektor. Imajući u vidu da je započela planirana implementacija programskog budžeta, očekivanja su da će doći do unaprjeđenja budžetskog procesa, na način da će se povezati sve faze budžetiranja. Odabrani model programskog budžetiranja povezaće politike i programe Vlade Federacije BiH sa njihovim ciljevima i očekivanim rezultatima, kao i finansijskim sredstavima potrebnim za njihovu realizaciju.

4.1.1. Planirane mjere u periodu 2025. – 2027. godine

Računajući na bazna opredjeljenja Vlade Federacije BiH, kojim želi osigurati snažnu i pravednu ekonomiju koja će omogućiti održivi rast, poboljšati životni standard građana i smanjiti nejednakost, u postupku pripreme i izrade Budžeta Federacije BiH za naredni srednjoročni period, planiraju se implementirati sljedeće mjere i aktivnosti:

Jačanje vladavine prava kroz povećanje povjerenja građana u pravosudni sistem putem reforme pravosuđa, borbe protiv korupcije, povećanja transparentnosti javnih informacija, jačanjem zakonskog okvira kroz usvajanje novih zakona sa posebnim fokusom na donošenje zakona koji su u skladu s međunarodnim standardima ljudskih prava i pravde.

Značajno poboljšati svoj pristup borbi protiv korupcije, povećati povjerenje građana u institucije i osigurati pravednije i transparentnije društvo putem jačanja zakonskog okvira i antikorupcijskih institucija, saradnjom s međunarodnim institucijama, i uvođenjem transparentnijeg javnog nadzora.

Implementirati mjere i aktivnosti na unapređenju sigurnosnog stanja, kako bi se osiguralo sigurno okruženje za sve građane i održao visok nivo sigurnosti. U tom kontekstu će se raditi na jačanju sigurnosnih institucija, prevenciji kriminala i korupcije, edukaciji i podizanju svijesti svih aktera društva, kao i održavanju socijalne kohezije i evaluacije sigurnosnih politika.

Za veći doprinos poboljšanju zdravstvenog sistema Federacije BiH i povećanja kvaliteta zdravstvene zaštite, zadovoljstva pacijenata i osiguranja održivosti

zdravstvenih usluga u budućnosti, biće nastavljena podrška i razvoj zdravstvenog osiguranja, infrastrukture, digitalizacije i ljudskih kapaciteta u sektoru zdravstva.

Osigurati održivost javne potrošnje, na osnovu odgovornog upravljanja javnim sredstvima i dugoročne stabilizacije sistema javnih finansija. S tim u vezi, više pažnje će biti posvećeno održivosti javne potrošnje kroz budžet implementacijom strategija i mjera kroz prioritizaciju rashoda, veći stepen fiskalne odgovornosti i transparentnosti, reformu javne uprave, održivi razvoj koji podrazumijeva postepeno uvođenje zelenog budžetiranja i principe socijalne odgovornosti, kao i jaču kontrolu i nadzor putem interne i eksterne revizije.

Implementirati mjere za stvaranje povoljnijeg poslovnog okruženja koje će privući domaće i strane investicije, potaknuti ekonomski rast i otvoriti nova radna mjesta. Niz mjera za stvaranje povoljnog poslovnog okruženja koje potiče rast privatnog sektora i privlačenje investicija, ogledaće se u nekoliko ključnih koraka počev od pojednostavljenja administrativnih procedura, smanjenjem birokratije i većom digitalizacijom javnih usluga. Zatim poreznom reformom u smislu poreznog rasterećenja i olakšica, razvojem transportne i digitalne infrastrukture. Tu su mjere i iz oblasti lakšeg i bržeg pristupa finansiranju, koje se ogledaju u podršci za mikro, mala, srednja i velika preduzeća, razvoj postojećih i uspostavljanje novih fondova i programa finansijske podrške, uključujući subvencionirane kredite i grantove. U okviru ove mjere, neizostavne su aktivnosti na obrazovanju i stvaranju radne snage putem obučavanja, stručnog usavršavanja i poticanja razvoja i istraživanja.

U namjeri da se unaprijedi poljoprivredna proizvodnja, efikasno upravlja vodnim resursima i očuvaju šumska područja, nastaviće se rad na sistemu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kroz jaču podršku i kontrolu dodjele sredstava poljoprivrednicima s ciljem postizanja većih učinaka i održive poljoprivredne prakse. Također, kvalitetnije mjere za upravljanje vodnim resursima i infrastrukturom, kao i održivo gospodarenje šumama što uključuje rehabilitaciju i reflorestaciju imaće značajne dugoročne efekte za održivi razvoj.

Kako bi se maksimalno iskoristio turistički potencijal i privukao veći broj posjetitelja, što će doprinijeti ekonomskom razvoju i kreiranju novih radnih mjesta, poduzeće se određene radnje u sistemu turizma, a koje podrazumijevaju veću promociju turističkih destinacija, razvoj turističke infrastrukture i regulative, te obuku i edukaciju turističkih radnika radi poboljšanja usluga.

Poduzeće se i niz mjera kako bi se Federacija BiH i država Bosna i Hercegovia uspješno suočila s sveprisutnim problemom depopulacije. Ključne strategije uključuju stvaranje novih radnih mjesta, poboljšanje životnog standarda, jaču podršku porodicama, razvoj ruralnih područja, programe za povratak iseljenika i jaču vezu sa dijasporom.

S ciljem postizanja održivog razvoja, smanjenja ekološkog otiska i unapređenja tehnološkog napretka, čime će osigurati konkurentnost i prosperitet u budućnosti, provodiće se koraci na ubrzanju postupka zelene i digitalne tranzicije. Zelena tranzicija će biti provedena najvećim dijelom investicijama u obnovljive izvore energije, zatim

mjerama energetske efikasnosti i očuvanjem prirodnih resursa, kao što su zaštita šuma, voda i biodiverziteta kroz održivo upravljanje resursima. Digitalnom tranzicijom će se raditi na razvoju digitalne infrastrukture, digitalizaciji javnih usluga i podršci digitalnim tehnologijama.

Reforma tržišta energije i transporta, kako bi se unaprijedilo tržište električne energije i plina i ispunile međunarodno preuzete obaveze iz *acquis-a* iz oblasti energije SPP i EU partnerstva Vlada Federacije BiH pažnju će usmjeriti i na reformsku mjeru za razvoj organizovanog tržišta električne energije i plina. Pored navedenog, pažnja će biti usmjerena i na razvoj tržišta transporta, jer se javila opravdana potreba za poboljšanjem stanja u resoru prometa i komunikacija te u dijelu cestovnog prometa kao i osiguranja učesnika u cestovnom prometu i smanjenja štete na cestama Federacije BiH.

Implementacijom ovih mjera, Vlada Federacije BiH ima za cilj održati stabilnost Budžeta Federacije BiH i osigurati održivi ekonomski razvoj zemlje.

4.2. Opća struktura javnih rashoda i trendovi

Planirana javna potrošnja u 2024. godini, uključujući otplate dugova, pozajmljivanje i izdatke za kamate, iznosi 7.474,8 mil. KM. Ovaj planirani iznos predstavlja rast od 1.101,8 mil. KM u odnosu na izvršenje Budžeta Vlade Federacije BiH za 2023. godinu. Ako se posmatraju pojedinačno planirani iznosi u 2024. godini, najveći udio odnosi se na tekuće transfere 5.084,0 mil. KM, bruto plaće, naknade i doprinose 384,0 mil. KM, izdacima za materijal, sitan inventar i usluge pripada dio od 149,5 mil. KM, kapitalnoj potrošnji 408,5 mil. KM, ostaloj potrošnji (rezerva) 0,1% planiranih rashoda, dok za otplate dugova, pozajmljivanja i kamate ide dio od 1.443,7 mil. KM.

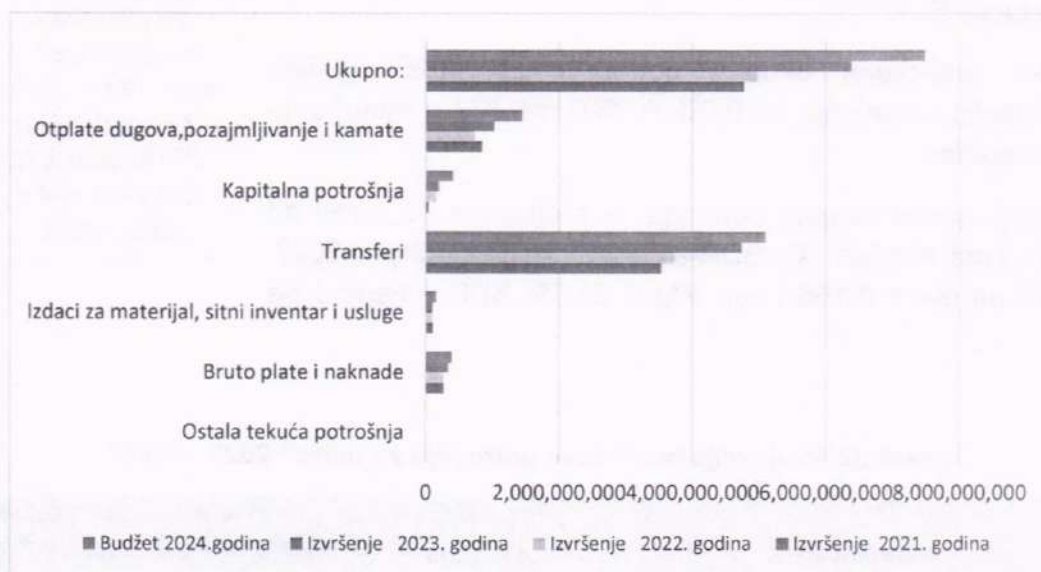
U skladu sa navedenim, ukupan Budžet Federacije BiH za 2024. godinu iznosi 7.474.800.209 KM

Tabela 21. Struktura javne potrošnje za period 2021. - 2024.

Vrste izdataka	Izvršenje 2021. godina	Izvršenje 2022. godina	Izvršenje 2023. godina	Budžet 2024. godina
Ostala tekuća potrošnja	0	0	0	5.155.000
Bruto plate i naknade	265.769.080	260.897.008	331.125.789	384.015.130
Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	101.312.647	96.844.123	96.678.349	149.489.825
Transferi	3.531.134.587	3.729.544.396	4.730.618.251	5.083.980.493
Kapitalna potrošnja	32.473.850	151.345.078	194.664.565	408.498.089
Otplate dugova, pozajmljivanje i kamate	834.890.428	730.517.057	1.019.907.942	1.443.661.672
Ukupno:	4.765.580.592	4.969.147.662	6.372.994.896	7.474.800.209

Izvor: Izvještaji o izvršenju budžeta za 2021., 2022., i 2023. godinu i Budžet Federacije BiH za 2024. godinu, FMF

Grafikon 16. Struktura javne potrošnje za period 2020. - 2023. godine

Izvor: Izvještaji o izvršenju budžeta za 2021., 2022., i 2023. godinu i Budžet Federacije BiH za 2024. godinu, FMF

4.3. Struktura projekcije budžetske potrošnje za 2025. -2027. godinu

Projekcije rashoda Budžeta Vlade Federacije BiH za 2025. godinu iznose 6.365,3 mil. KM i čine 18,5% BDP-a Federacije BiH, što predstavlja smanjenje od 0,5% ili 94,1 mil. KM u odnosu na predviđene rashode u 2024. godini.

Rashodi su projicirani na nivou od 6.677,1 mil. KM (18,5% BDP-a Federacije BiH) u 2026. godini i 7.199,9 mil. KM (18,9% BDP-a Federacije BiH) u 2027. godini.

Kada je riječ o ukupnoj potrošnji, koja pored rashoda uključuje i otplate unutrašnjeg i vanjskog duga, ista je projicirana u 2025. godini u iznosu od 7.438,8 mil. KM ili 21,7% BDP-a Federacije BiH.

Ovako projicirana ukupna potrošnja za 2025. godinu predstavlja smanjenje od 0,5% ili 36,0 mil. KM u odnosu na 2024. godinu.

U 2026. godini ukupna potrošnja je projicirana na nivou od 7.744,9 mil. KM ili 21,4% BDP-a Federacije BiH, dok je u 2027. godini na nivou 8.166,1 mil. KM ili 21,5% BDP-a Federacije BiH.

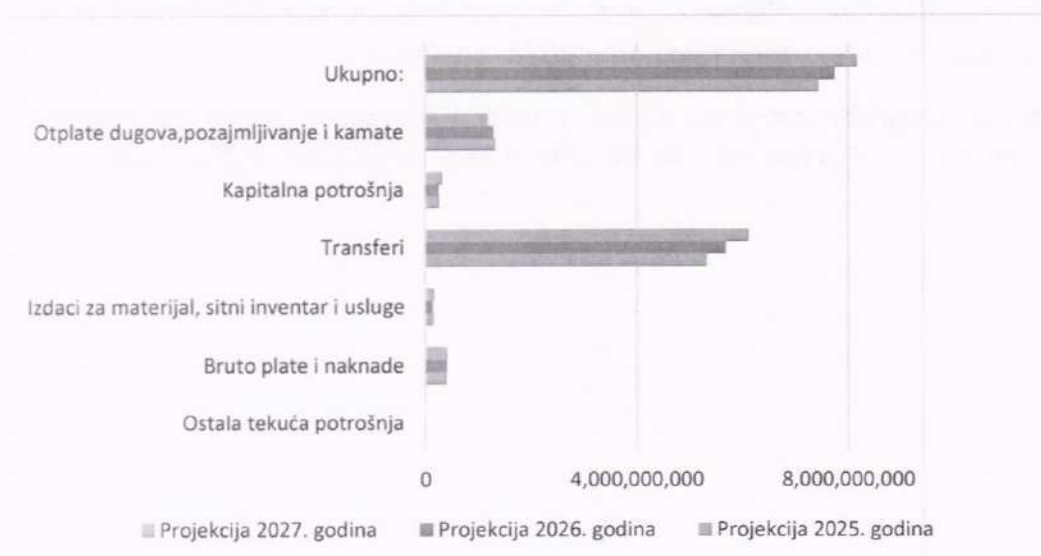
Ukupna potrošnja za naredni trogodišnji period se projicira u iznosima od 7,4 mlrd. KM u 2025., 7,7 mlrd. KM u 2026. godini, te 8,2 mlrd. KM u 2027. godini

Tabela 22. Projekcija budžetske potrošnje za period 2025. – 2027.

Vrste izdataka	Projekcija 2025. godina	Projekcija 2026. godina	Projekcija 2027. god.
Ostala tekuća potrošnja	5.155.000	5.155.000	5.155.000
Bruto plate i naknade	392.770.827	396.815.207	403.274.763
Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	148.636.991	137.853.934	160.575.932
Transferi	5.317.607.951	5.676.797.257	6.107.032.966
Kapitalna potrošnja	259.843.610	241.875.530	312.347.161
Otplate dugova, pozajmljivanje i kamate	1.314.801.392	1.286.396.934	1.177.720.464
Ukupno:	7.438.815.771	7.744.893.862	8.166.106.286

Izvor: FMF

Grafikon 17. Projekcija budžetske potrošnje za period 2025. – 2027.

Izvor: FMF

Bruto plate, doprinosi i naknade troškova zaposlenih u 2025. godini projicirani su na nivou od 392,8 mil. KM, što predstavlja povećanje od 2,3% ili 8,8 mil. KM u odnosu na Budžet Federacije BiH za 2024. godinu. Iznos ove kategorije projiciran za 2026. godinu je 396,8 mil. KM, dok u 2027. godini iznosi 403,3 mil. KM.

U strukturi javnih rashoda udio bruto plata iznosi 6,1% kako je planirano Budžetom Federacije BiH za 2024. godinu, 6,2% u 2025. godini, 5,9% u 2026. godini, te 5,6% u 2027. godini.

Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge za 2025. godinu projicirani su na nivou od 148,6 mil. KM, što predstavlja smanjenje za 0,6% ili 0,9 mil. KM u odnosu na Budžet Federacije BiH za 2024. godinu. Iznos predviđen za izdatke za materijalne troškove i usluge u 2026. godini je 137,9 mil. KM i u 2027. godini je 160,6 mil. KM. Nadalje, planiranim Budžetom Federacije BiH za 2024. godinu učešće materijalnih troškova u javnim rashodima iznosi 2,4%. Učešće u javnim rashodima u 2025. godini je 2,4%. Također, učešće ove kategorije u javnim rashodima za 2026. godinu iznosi 2,1%, te u 2027. godini iznosi 2,2%.

Transferi (tekući i kapitalni) za 2025. godinu su projicirani na nivou od 5.317,6 mil. KM, što je u odnosu na Budžet Federacije BiH za 2024. godinu povećanje za 233,6 mil. KM ili 4,6%, dok iznos transfera predviđen za 2026. godinu iznosi 5.676,8 mil. KM. U 2027. godini finansijska sredstva za navedene namjene su projicirana u iznosu od 6.107,0 mil. KM.

Kapitalna potrošnja u 2025. godini projicirana je u iznosu od 259,8 mil. KM, što predstavlja smanjenje od 24,0% ili 82,0 mil. KM u odnosu na Budžet Federacije BiH za 2024. godinu. Učešće kapitalne potrošnje u javnim rashodima za 2025. godinu iznosi 4,1%, za 2026. godinu 3,62% dok za 2027. godinu iznosi 4,3%.

Otplate dugova, pozajmljivanje i kamate u 2025. godini projicirani su u iznosu od 1.314,8 mil. KM, dok je za 2026. godinu predviđen iznos od 1.286,4 mil. KM i za 2027. godinu iznosi 1.178,0 mil. KM.

Grafikon 18. Projekcije učešća pojedinih rashoda i izdataka u ukupnoj javnoj potrošnji u 2025. godini

Izvor: FMF

4.4. Tekući rashodi

4.4.1. Plate i naknade u javnom sektoru

Bruto plaće, naknade i doprinosi u Budžetu Vlade Federacije BiH u 2024. godini predstavljaju 5,0% ukupnih rashoda⁵⁴ ili 384,0 mil. KM. Projekcija bruto plata i naknada u 2025. godini iznosi 392,8 mil. KM odnosno 5,0 % ukupnih rashoda, te u 2026. godini 396,8 ili 5,0% i u 2027. godini 403,3 mil. KM ili 5,0% ukupnih rashoda.

Projekcija bruto plata i naknada za period 2025. – 2027. ustanovljena je na osnovu:

- Zakona o platama i naknadama u organima vlasti FBiH⁵⁵,
- Zakona o platama i naknadama policijskih službenika FBiH⁵⁶,
- Zakon o državnoj službi u Federaciji BiH⁵⁷
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u Federaciji BiH⁵⁸
- Zakon o platama i drugim naknadama sudija i tužilaca u Federaciji BiH⁵⁹
- Zakon o unutrašnjim poslovima Federacije BiH⁶⁰
- Zakon o policijskim službenicima Federacije BiH⁶¹

⁵⁴ Rashodi obuhvataju ukupnu javnu potrošnju umanjenu za iznos unutarnjeg i vanjskog javnog duga

⁵⁵ „Službene novine FBiH”, br. 45/10, 111/12 i 20/17

⁵⁶ „Službene novine FBiH”, broj: 45/10

⁵⁷ „Službene novine Federacije BiH”, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12 i 99/15

⁵⁸ „Službene novine Federacije BiH”, br. 49/05 i 103/21

⁵⁹ „Službene novine Federacije BiH”, broj 72/05, 22/09, 55/13 i 61/22

⁶⁰ „Službene novine Federacije BiH”, broj 81/14

⁶¹ „Službene novine Federacije BiH”, broj 27/05, 70/08, 44/11 i 13/18

- Zakon o pravima izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti Federacije Bosne i Hercegovine⁶²
- Podzakonski akti kojima se regulišu porezi i doprinosi na plate zaposlenih pri budžetskom korisniku i drugi propisi koje donosi budžetski korisnik i Vlada Federacije BiH, a kojima se regulišu pitanja plata,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji budžetskog korisnika,
- Pravilnik, odnosno Odluka o platama i naknadama državnih službenika i namještenika, koji je usvojen od strane budžetskog korisnika,
- Rješenja o postavljenju, odnosno rasporedu državnih službenika i namještenika na radna mjesta koja su izdata u skladu sa zakonom i općim aktima budžetskog korisnika i raspodjeli zadataka izdatoj u skladu sa zakonom i internim aktima budžetskog korisnika i
- Makroekonomskih projekcija.

U Budžetu Federacije BiH za 2024. godinu planirani broj zaposlenih iznosi 8.606 uz primjenu osnovice za obračun plaća od 385,00 KM i boda za obračun koji iznosi 1,0.

Ukupno predviđena sredstva u okviru ekonomskih kodova bruto plate, naknade i doprinosi u 2025. godini iznose 392,8 mil. KM što predstavlja povećanje za 2,3% u odnosu na Budžet Federacije Bosne i Hercegovine za 2024. godinu.

Projeciran je broj zaposlenih za svaku godinu u nadolazećem periodu 2025. – 2027. godine, te isti iznosi 8.614 za 2025. godinu, 8.616 za 2026. godinu i 8.618 za 2027. godinu. U odnosu na odobreni broj u 2024. godini povećanje se odnosi za 8 novozaposlenih. Navedena povećanja se odnose na sljedeće budžetske korisnike: Ured Vlade FBiH za evropske integracije i Federalni zavod za programiranje razvoja planirano je povećanje za po jednog novog zaposlenog, Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove planirano je povećanje za dva zaposlenika, dok je za Ured za reviziju institucija u FBiH planirano povećanje za 4 zaposlena.

U narednoj tabeli prikazana je procijenjena potrošnja na plate i naknade u javnom sektoru za period 2023.- 2027. godine.

Tabela 23. Plate, naknade, doprinosi i broj zaposlenih u periodu 2023. – 2027.

Budžet Vlade Federacije BiH	Ekonomski kod	Izvršenje	Budžet	Procjena		
		2023. mil KM	2024. mil KM	2025. mil KM	2026. mil KM	2027. mil KM
Ukupno plate i naknade	6111 6112 6121	331.125	384.015	392.771	396.815	403.275
Ukupan broj zaposlenih			8.606	8.614	8.616	8.618

Izvor: FMF

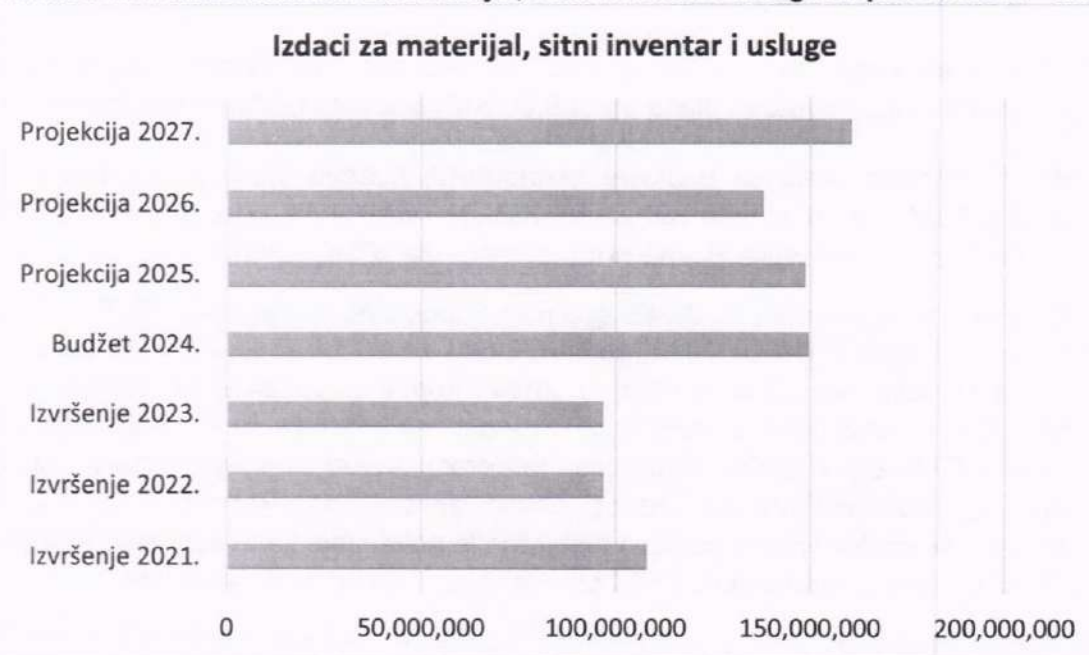
⁶² „Službene novine Federacije BiH”, broj 59/06,84/08 i 9/10

4.4.2. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge projicirani su u iznosu od 148,6 mil KM u 2025. godini, što je u odnosu na 2024. godinu smanjenje za 0,6% ili 0,9 mil. KM. Izdaci za materijal i usluge učestvuju sa 2,0% u rashodima za 2025. godinu. Znatna dio planiranih sredstava se odnosi na sredstva koja će se financirati sa podračuna, tj. za njihovo finansiranje obezbjeđena su namjenska sredstva na prihodovnoj strani.

Izdaci za materijal i usluge za 2026. godinu iznose 137,9 mil. KM, dok za 2027. godinu isti iznose 160,6 mil. KM.

Grafikon 19. Prikaz izdataka za materijal, sitni inventar i usluge za period 2021. - 2027.

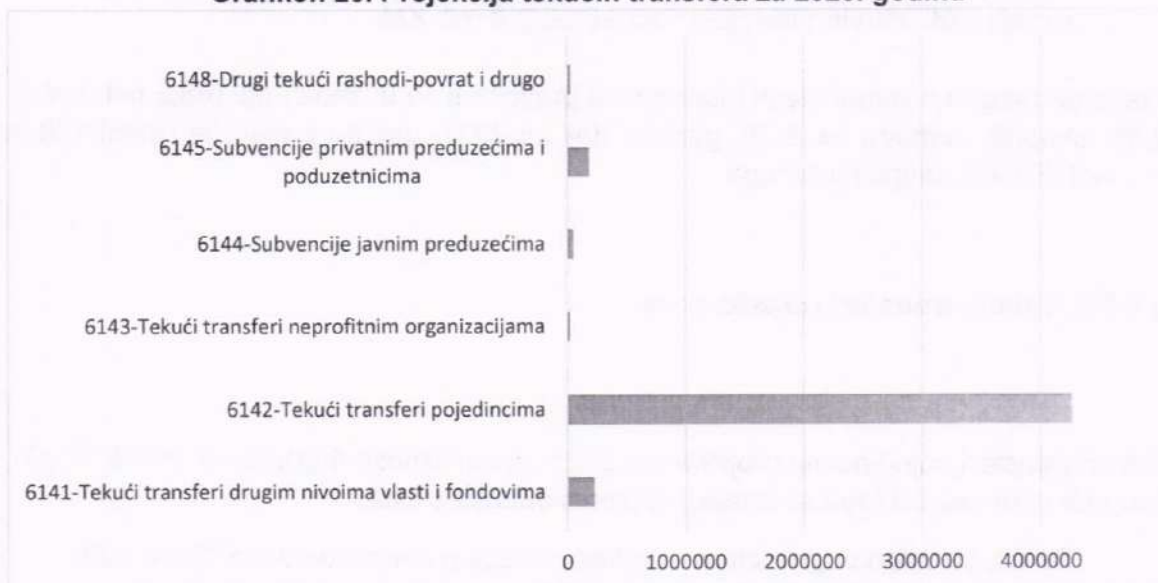
Izvor: FMF

4.4.3. Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Projekcija tekućih transfera za 2025. godinu iznosi 5.317,6 mil. KM, što je povećanje za 4,6% ili 233,6 mil. KM u odnosu na odobrena sredstva za ovu namjenu u 2024. godini.

Tekući transferi za 2026. godinu projicirani su u iznosu od 5.676,7 mil. KM što je za 359,1 mil. KM ili 6,7% više u odnosu na 2025. godinu i 6.107,0 mil. KM u 2027. godini što je za 430,2 mil. KM ili 7,6 % više u odnosu na 2026. godinu.

Grafikon 20. Projekcija tekućih transfera za 2025. godinu

Izvor: FMF

4.4.3.1. Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima

Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima za 2025. godinu iznose 177,7 mil. KM što je smanjenje za 262,0 mil. KM ili 59,9% u odnosu na Budžet Federacije BiH za 2024. godinu i imaju udio od 2,8% ukupnih rashoda. Važno je napomenuti da u 2025. godini nisu planirana finansijska sredstva koja su bila obezbjeđena u Budžetu Federacije BiH na razdjelu Federalnog ministarstva zdravstva, u ukupnom iznosu od 225,0 mil. KM, odnosno po 75,0 mil. KM za tri prethodne budžetske godine, u cilju postizanja finansijske stabilnosti zdravstvenih ustanova. Također, u 2025. godini nisu planirana finansijska sredstva vezano za Projekat Podrške Evropske unije Bosni i Hercegovini u cilju ublažavanja negativnog socio-ekonomskog uticaja energetske krize u Budžetu Federacije BiH u ukupnom iznosu od 90,3 mil KM, čija implementacija je tokom 2023. i 2024. godine.

Značajniji udio Tekućih transfera drugim nivoima vlasti u 2025. godini imaju i sljedeći transferi:

- Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima - Zavod za zdravstveno osiguranje i reosiguranje Federacije BiH u iznosu od 60,0 mil. KM,
- Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima - Transfer za civilne žrtve rata 27,0 mil. KM,
- Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – provedba Zakona o roditeljima njegovateljima u Federaciji BiH planiran je u iznosu od 30,0 mil. KM,
- Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima - Transfer za biomedicinski potpomognutu oplodnju u iznosu od 10,0 mil KM,
- Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – Za sanaciju šteta nastalih usljed poplava i klizšta u iznosu od 6,0 mil. KM i

- Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima- Za projekat utopljanja zgrada radi uštede energije u iznosu od 3,0 mil. KM.

Transferi drugim nivoima vlasti i fondovima projicirani su u iznosu od 168,2 mil. KM ili 2,6% ukupnih rashoda za 2026. godinu, dok za 2027. godinu projekcija iznosi 178,6 mil. KM ili 2,4% ukupnih rashoda.

4.4.3.2. Tekući transferi pojedincima

Tekući transferi pojedincima projicirani u 2025. godini iznose 4.809,9 mil. KM ili 75,9% ukupnih rashoda, od toga se značajniji iznosi odnose se na:

- Tekući transferi pojedincima – isplata penzija u iznosu od 3.400,8 mil. KM,
- Tekući transferi pojedincima - za invalidnine u iznosu od 285,4 mil. KM,
- Tekući transferi pojedincima - Transfer za lica sa invaliditetom - neratni invalidi u iznosu od 270,0 mil. KM,
- Tekući transferi pojedincima – Zakon o podršci o porodicama sa djecom u Federaciji BiH u iznosu od 138,6 mil. KM,
- Tekući transferi pojedincima - Transfer za raseljena lica i povratnike u iznosu od 25,9 mil. KM,
- Tekući transferi pojedincima - za implementaciju Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja u iznosu od 18,5 mil. KM,
- Tekući transferi pojedincima - Tekući transferi za programe povratka u RS u iznosu od 11,0 mil. KM.

Tekući transferi pojedincima projicirani su u iznosu od 5.184,38 mil. KM ili 72,0% rashoda za 2026. godinu, dok za 2027. godinu iznose 5.618,5 mil. ili 66,8,0% ukupnih rashoda.

4.4.3.3. Tekući transferi neprofitnim organizacijama

Tekući transferi neprofitnim organizacijama projicirani su u 2025. godini u iznosu od 32,5 mil. KM ili 0,5% ukupnih rashoda, dok projekcija za 2026. godinu iznosi 31,8 mil. KM ili 0,4% i za 2027. godinu 28,1 mil. KM odnosno 0,4% ukupnih rashoda.

4.4.3.4. Subvencije javnim preduzećima

Subvencije javnim preduzećima za 2025. godinu projicirane su u iznosu od 63,0 mil. KM ili 1,0% ukupnih rashoda. Projekcije za 2026. godinu iznose 62,7 mil. KM ili 0,9% ukupnih rashoda, a za 2027. godinu iznose 62,8 mil. KM ili 1,0% ukupnih rashoda.

Najznačajniji projicirani iznosi u 2025. godini su:

- Subvencije javnim preduzećima - Transfer željeznicama FBiH u iznosu od 28,5 mil. KM,
- Subvencije javnim preduzećima – Transfer za izmirenje obaveza po Zakonu o finansijskoj konsolidaciji JP Željeznice FBiH doo Sarajevo, u iznosu od 6,0 mil KM i
- Subvencije javnim preduzećima – za unapređenje avioprometa u iznosu od 7,0 mil. KM.

4.4.3.5. Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima

Sredstva projicirana za ove namjene u 2025. godini iznose 211,4 mil. KM što je 3,3% ukupnih rashoda. Projekcije za 2026. godinu iznose 211,5 mil. KM ili 3,1% ukupnih rashoda, te za 2027. godinu 211,4 mil. KM ili 2,9% ukupnih rashoda, a značajniji iznosi odnose se na:

- Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima - Poticaj za poljoprivredu u iznosu od 180,0 mil.KM i
- Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima - Podsticaj za veterinarstvo u iznosu od 4,0 mil.KM.

4.4.3.6. Drugi tekući rashodi

Drugi tekući rashodi za 2025. godinu projicirani su u iznosu od 23,4 mil. KM ili 0,4% ukupnih rashoda.

Projekcije za 2026. godinu iznose 18,1 mil. KM ili 0,3% i za 2027. godinu 18,0 mil. KM ili 0,3% ukupnih rashoda.

4.4.4. Kapitalni transferi

Ukupni kapitalni transferi projicirani su u iznosu od 179,6 mil. KM ili 2,8% ukupnih rashoda za 2025. godinu što je za 162,2 mil. KM manje u odnosu na Budžet Federacije BiH za 2024. godinu.

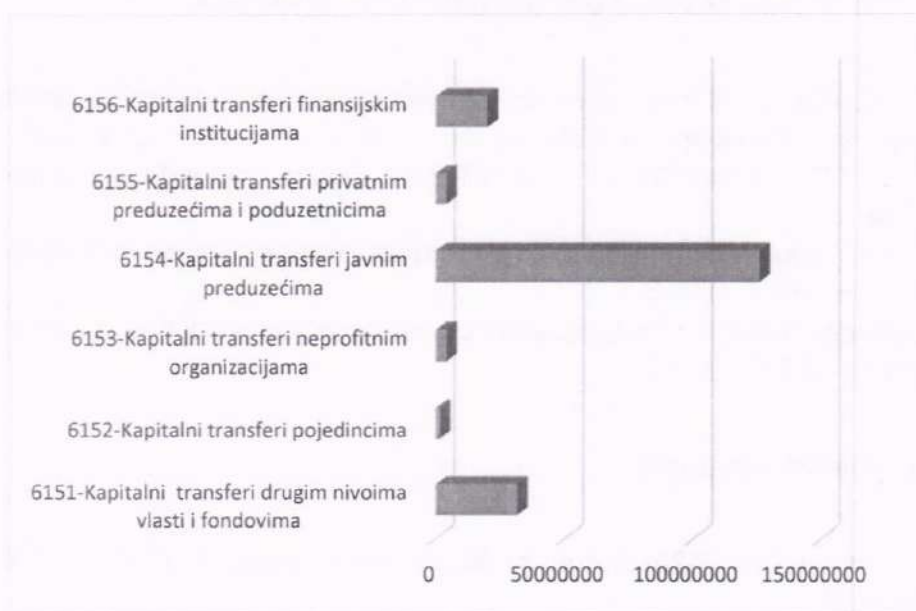
Kapitalni transferi projicirani za 2025. godinu, po strukturi odnose se na:

- Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti i fondovima u iznosu od 36,8 mil. KM ili 0,5% ukupnih rashoda,
- Kapitalni transferi pojedincima u iznosu od 2,5 mil. KM ili 0,04% ukupnih rashoda,
- Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama u iznosu od 15,2 mil. KM ili 0,2% ukupnih rashoda,
- Kapitalni transferi javnim preduzećima 101,0 mil. KM ili 1,6% ukupnih rashoda,

- Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima u iznosu od 4,0 mil. KM ili 0,06% ukupnih rashoda i
- Kapitalni transferi finansijskim institucijama u iznosu od 20,0 mil. KM ili 0,3% ukupnih rashoda.

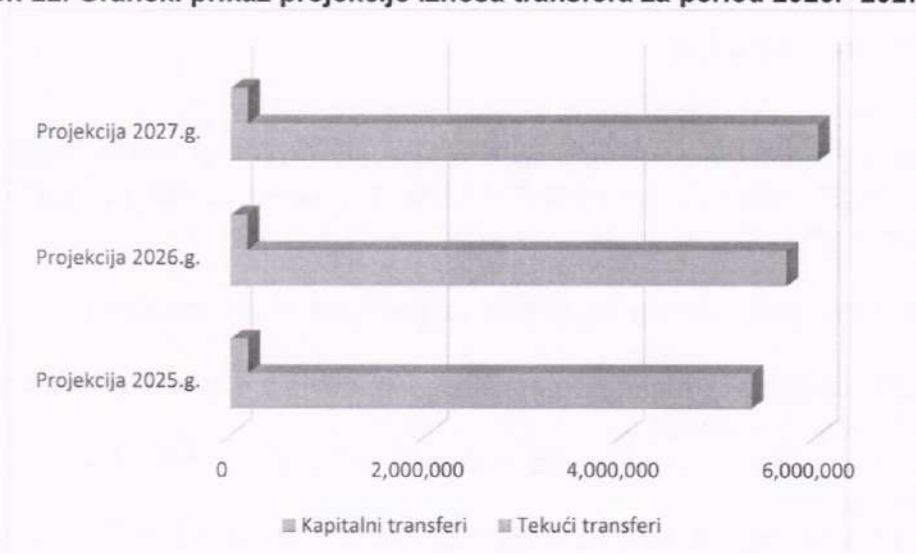
Za 2026. godinu projekcija kapitalnih transfera iznosi 169,6 mil. KM ili 2,5% ukupnih rashoda, a za 2027. godinu projekcija iznosi 171,1 mil. KM ili 2,3% ukupnih rashoda.

Grafikon 21. Projekcija kapitalnih transfera za 2025. godinu

Izvor: FMF

Grafikon 22. Grafički prikaz projekcije iznosa transfera za period 2025.- 2027. godine

Izvor: FMF

4.4.5. Kapitalna potrošnja

Ukupna kapitalna potrošnja (izdaci za nabavku stalnih sredstava i izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima) za 2025. godinu projicirana je u iznosu od 113,7 mil. KM ili 1,8% ukupnih rashoda, što je za 15,4 mil. KM više u odnosu na Budžet Federacije BiH za 2024. godinu. Najznačajniji iznosi u 2024. godini odnose se na:

- Sredstva planirana za Smještaj institucija Vlade Federacije BiH u iznosu od 20,0 mil. KM;
- Nabavku robnih rezervi u iznosu od 2,0 mil. KM.

Projekcija za 2026. godinu iznosi 100,1 mil. KM ili 1,5% ukupnih rashoda, dok za 2027. godinu projekcija finansijskih sredstava za navedene namjene iznosi 169,6 mil. KM ili 2,3% ukupnih rashoda.

Tabela 24. Rashodi po ekonomskoj klasifikaciji za period 2025. - 2027.godina

	Plate, naknade, doprinosi	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	Transferi	Izdaci za kamate	Tekuća rezerva	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	Izdaci za finansijsku imovinu	Otplata dugova primljenih kroz Državu	Vanjske otplate	Otplate domaćeg pozajmljivanj a	Otplate unutrašnjeg duga	UKUPNO
	611000- 612000	613000	614000- 615000	616000	600000	821000	822000	823100	823200	823300	823400- 823600	
Izvršenje 2023.	331,125,789	96,678,349	4,902,567,099	166,770,341	0	22,715,717	23,000,000	670,214,524	8,030,417	109,796,641	42,096,019	6,372,994,896
Budžet 2024.	384,015,130	149,489,825	5,425,850,493	208,441,930	5,155,000	66,628,089	31,650,000	750,429,238	7,583,297	430,000,000	15,557,207	7,474,800,209
2025/2024	102.28	99.43	101.32	99.70	100.00	120.41	105.85	81.68	64.62	102.33	100.55	99.52
Projekcije 2025.	392,770,827	148,636,991	5,497,227,951	207,817,226	5,155,000	80,223,610	33,500,000	612,941,300	4,900,000	440,000,000	15,642,866	7,438,815,771
2026/2025	101.03	92.75	106.35	91.47	100.00	90.07	85.07	82.11	100.00	125.00	61.41	104.11
Projekcije 2026.	396,815,207	137,853,934	5,846,417,257	190,097,626	5,155,000	72,255,530	28,500,000	503,292,500	4,900,000	550,000,000	9,606,808	7,744,893,862
2027/2026	101.63	116.48	107.39	96.28	100.00	195.38	100.00	87.73	100.00	92.73	101.49	105.44
Projekcije 2027.	403,274,763	160,575,932	6,278,208,607	183,032,926	5,155,000	141,171,520	28,500,000	441,537,800	4,900,000	510,000,000	9,749,738	8,166,106,286

Izvor: FMF

4.5. Budžeti i finansijski planovi nižih nivoa vlasti u Federaciji BiH

Prethodnu 2023. godinu obilježilo je usporavanje ekonomskih i privrednih aktivnosti uzrokovanih slabljenjem globalnog ekonomskog rasta, krizom u Ukrajini, eskalacijom sukoba na Bliskom istoku, pojačanim inflatornim pritiscima te rastom kamatnih stopa. U tekućoj 2024. godini u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji BiH se očekuje blagi oporavak ekonomije i nastavak slabljenja inflatornih pritisaka.

Kada govorimo o budžetima gradova/općina i kantona, kao i finansijskim planovima vanbudžetskih fondova za 2024. godinu, moramo imati u vidu da se očekuje rast tekućih transfera, a pri čemu se posebno izdvajaju socijalna davanja pojedincima (po osnovu penzionog osiguranja, materijalno-socijalne sigurnosti nezaposlenih lica, transferi za lica sa invaliditetom i drugi). Pored toga, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine planirala je finansijsku pomoć nižim nivoima vlasti u vidu podrške provođenju mjera strukturalnih reformi u iznosu od 250,0 mil.KM, od čega je 200,0 mil.KM predviđeno za kantone Federacije Bosne i Hercegovine, a 50,0 mil.KM za gradove/općine.

Iznos planiran za pomoć kantonima 200,0 mil.KM dodijelit će se na ime finansijske pomoći budžetima kantona za provođenje strukturalnih reformi i finansiranje/sufinansiranje infrastrukturnih projekata, u omjeru 50%:50%, koji su od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine, dok se iznos od 50,0 mil.KM planira dodijeliti gradovima/općinama iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine sa ekonomskog koda „Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – KANTONI I OPĆINE“ općine i gradovi u svrhu financiranja/sufinanciranja projekata/zahitjeva/inicijativa koji/koje će biti implementirani/e u jedinicama lokalne samoprave.

Planovi budžeta gradova/općina i kantona i finansijski planovi vanbudžetskih fondova za 2024. godinu su usvojeni od strane istih, dok su projekcije rashoda za period od 2025. - 2027. godine izrađene na temelju:

- izvršenja budžeta (općine, kantoni) i finansijskih planova (vanbudžetski fondovi) u periodu 2019. – 2023. godina,
- usvojenih planova za 2024. godinu,
- projekcija prihoda od poreza i
- makroekonomskih pokazatelja za Federaciju BiH

Ranije navedeni rizici, doveli su do poremećaja na tržištu Bosne i Hercegovine, što se u konačnici odrazilo i na ekonomsku politiku Federacije BiH. Navedeno dovodi do neizvjesnosti i rizika po realizaciju izvršavanja budžeta, stoga Federalno ministarstvo financija nije u mogućnosti da detaljnije analizira i prezentira politike ostalih nivoa vlasti u narednom srednjoročnom periodu.

4.5.1. Budžeti gradova/općina u Federaciji BiH

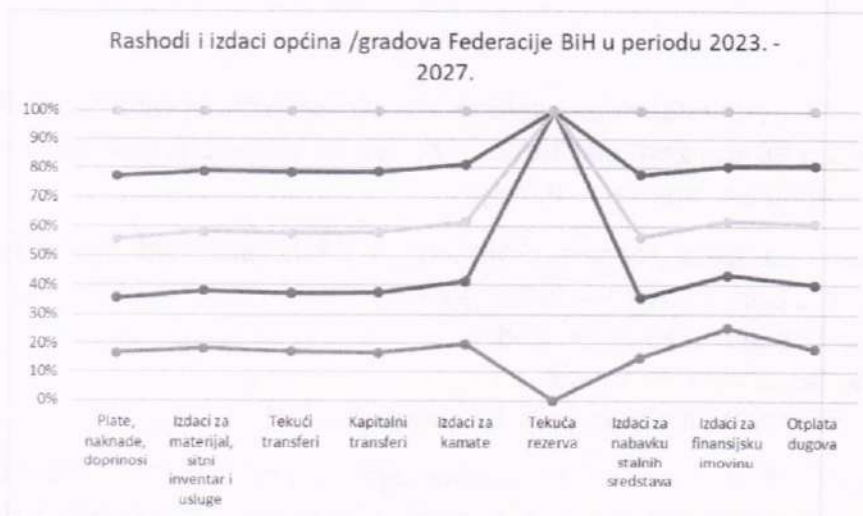
Lokalni nivo vlasti u Federaciji BiH sastoji se ukupno od 80 jedinica lokalne samouprave. Lokalni nivo vlasti je pravno regulisan kroz Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH⁶³, koji definiše djelokrug i izvorne nadležnosti gradova i općina, organizaciju i načine finansiranja. Izvršenje budžeta za 2023. godinu, planovi budžeta za 2024. godinu, te projekcije zbirnih rashoda i izdataka gradova i općina za naredni trogodišnji period prikazane su u Tabeli 4.5.1.

Tabela 25. Zbirni rashodi i izdaci gradova i općina (izvršenje 2023., plan 2024., projekcije 2025. -2027.)

	Izvršenje budžeta općina F BiH za 2023. godinu	Plan budžeta općina F BiH za 2024. godinu	Projekcija budžeta općina F BiH za 2025. godinu	Projekcija budžeta općina F BiH za 2026. godinu	Projekcija budžeta općina F BiH za 2027. godinu
Plate, naknade, doprinosi	317.713.819	363.633.339	385.451.339	408.578.419	433.093.124
Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	217.626.966	237.536.046	242.286.767	247.132.503	252.075.153
Tekući transferi	345.114.590	405.558.306	413.669.472	421.942.861	430.381.718
Kapitalni transferi	95.093.694	118.600.514	116.228.504	118.553.074	120.924.135
Izdaci za kamate	6.758.405	7.415.037	7.044.285	6.692.071	6.357.467
Tekuća rezerva	0	5.452.789	0	0	0
Izdaci za nabavku stalnih sredstava	268.313.553	362.377.266	369.624.811	380.713.556	392.134.962
Izdaci za finansijsku imovinu	2.768.417	1.967.336	2.006.683	2.046.816	2.087.753
Otplata dugova	31.077.269	37.975.122	36.076.366	34.272.548	32.558.920
UKUPNO	1.284.466.712	1.540.515.755	1.572.388.227	1.619.931.847	1.669.613.233

Izvor: FMF

Grafikon 23. Rashodi i izdaci gradova i općina Federacije BiH u periodu 2023. - 2027.

Izvor: FMF

Izdaci za plaće, naknade i doprinose u 2024. godini (planirani iznos) imaju učešće u ukupnim rashodima od 23,6%, u odnosu na izvršenje 2023. godine bilježe rast od 14,5%, dok se za naredni srednjoročni period projicira rast po stopi od 0,06%. Ova projekcija pretpostavlja zadržavanje ove vrste izdatka na istom nivou, uz minimalno usklađivanje sa dozvoljenim rastom definisanim u Kolektivnom ugovoru za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge u planiranom iznosu tekuće godine imaju učešće u ukupnim rashodima od 15,4%. Nakon rasta od 9,5% u 2024.godini, u 2025., 2026., i 2027. godini se očekuje rast istih po minimalnoj stopi. Projekcije ove vrste izdatka za period od 2025. - 2027. godina konzistentne su sa projiciranim ekonomskim kretanjima.

Udio tekućih transfera u ukupnim rashodima u 2024. godini iznosi 26,3% i u narednom periodu se očekuje rast istih po stopi od 1,8%.

Kapitalni transferi, s druge strane, uzimaju učešće u ukupnim rashodima od 7,7%. Nakon rasta kapitalnih transfera u 2024.godinu od 24,7%, pretpostavka je da će u narednoj godini imati blagi pad, a zatim se zadržati na relativno istom nivou.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava su u 2024. godini planirani su u puno većem iznosu u odnosu na izvršenje u 2023. godini i očekuje se da su isti namijenjeni za izgradnju, rekonstrukciju i investiciono održavanje najvažnijih infrastrukturnih objekata u jedinicama lokalne samouprave. Za naredni trogodišnji period se očekuje da će ovi izdaci rasti obzirom na njihovu svrhu.

U periodu od 2025.-2027. godina Federalno ministarstvo financija je na osnovu istorijskih podataka o izvršenju, kao i konzervativnijim pristupom izradilo projekcije potrošnje, za koji se očekuje da će rezultirati pozitivnim finansijskim rezultatom.

4.5.2. Budžeti kantona u Federaciji BiH

Federacija BiH se sastoji od 10 kantona: Unsko-sanski, Posavski, Tuzlanski, Zeničko-dobojski, Bosansko-podrinjski, Srednjobosanski, Hercegovačko-neretvanski, Zapadnohercegovački, Kanton Sarajevo i Hercegbosanski.

Njihove nadležnosti definisane su Ustavom Federacije BiH i ustavima kantona. Svi kantoni imaju određen broj ekskluzivnih nadležnosti, dok u drugim oblastima dijele nadležnosti sa nivoom Federacije ili sa općinama. Takođe, neke od nadležnosti su im delegirane od strane viših nivoa vlasti. Najvažnija područja ekskluzivne nadležnosti za pružanje, odnosno financiranje usluga, koje imaju kantoni su slijedeća: područje obrazovanja (osnovnoškolsko, srednjoškolsko i visoko obrazovanje), te zdravstvena zaštita i socijalna zaštita. Najvažnije dijeljenje nadležnosti uključuju ekonomski razvoj,

urbanizam, zaštitu okoliša, kulturu, sport i održavanje puteva. Svaka od ovih i ostalih nadležnosti zahtjeva donošenje neophodnih politika i legislativa (kroz zakone, strategije i druge akte), financiranje određene nadležnosti, te provođenje i nadzor nad istim.

Gradovi i općine, kantoni i nivo Federacije BiH mogu imati svaku od ovih uloga u ispunjavanju određene nadležnosti, u zavisnosti od stepena decentralizacije nadležnosti. Kantoni mogu posebnim kantonalnim propisima dalje regulisati određena pitanja koja se tiču odnosa nadležnosti kantona i pojedinih gradova i općina unutar njega.

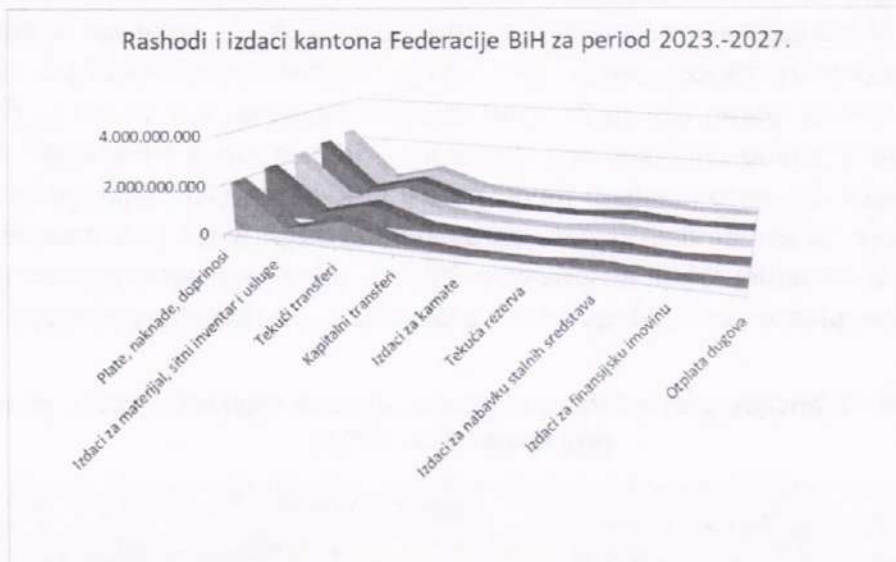
Baza podataka koja je korištena u izradi projekcija rashoda kantona sadrži podatke o izvršenim budžetima kantona, koji su prikupljeni direktno od kantonalnih ministarstava financija. Podaci su dobiveni putem prikupljenih periodičnih i godišnjih obrazaca financijskog izvještavanja. Projekcija rashoda i izdataka kantona Federacije BiH prikazana je u narednoj tabeli.

Tabela 26. Zbirni rashodi i izdaci kantona (izvršenje 2023., plan 2024., projekcije 2025. - 2027.)

	Izvršenje budžeta kantona F BiH za 2023. godinu	Plan budžeta kantona F BiH za 2024. godinu	Projekcija budžeta kantona F BiH za 2025. godinu	Projekcija budžeta kantona F BiH za 2026. godinu	Projekcija budžeta kantona F BiH za 2027. godinu
Plate, naknade, doprinosi	2.017.438.361	2.108.554.397	2.235.067.661	2.369.171.720	2.511.322.024
Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	286.925.550	349.487.666	342.497.913	349.347.871	356.334.828
Tekući transferi	840.947.477	921.106.165	928.475.014	947.044.515	965.985.405
Kapitalni transferi	172.672.104	205.289.663	229.795.456	234.391.365	239.079.193
Izdaci za kamate	16.034.238	38.731.571	39.506.202	37.530.892	35.654.348
Tekuća rezerva	0	13.890.807	0	0	0
Izdaci za nabavku stalnih sredstava	146.376.044	208.166.236	212.329.561	216.576.152	220.907.675
Izdaci za finansijsku imovinu	600.000	900.100	0	0	0
Otplata dugova	66.427.350	96.820.655	82.297.557	78.182.679	74.273.545
UKUPNO	3.547.421.124	3.942.947.260	4.069.969.364	4.232.245.195	4.403.557.017

Izvor: FMF

Grafikon 24. Rashodi i izdaci kantona Federacije BiH u periodu 2023. - 2027

Izvor: FMF

Izdaci za plaće, naknade i doprinose u 2024. godini (planirani iznos) imaju učešće u ukupnim rashodima od 53,5%, a u odnosu na izvršenje 2023. godine bilježe rast od 4,5%. S ciljem saniranja posljedica krize izazvanih inflacijom, za naredni srednjoročni period projicira se rast po stopi od 0,06%. Ova projekcija pretpostavlja zadržavanje ove vrste izdatka na istom nivou.

Izdaci za materijalne troškove bilježe rast u planiranom iznosu za 21,8% u odnosu na izvršenje 2023. godine, dok se za naredni srednjoročni period projicira minimalan pad ovih izdataka u odnosu na izvršenje. U ukupnim rashodima kantona u 2024. godini izdaci za materijal, sitan inventar i usluge imaju učešće od 8,9%.

U 2024. godini je planirano povećanje izdataka i za tekuće i za kapitalne transfere kantona. Tekući transferi imaju udio u ukupnim rashodima od 23,4%, dok kapitalni učestvuju sa 5,2%. U narednom srednjoročnom periodu se očekuje da će se oni zadržati na približno istom nivou, u skladu sa predviđenim rastom prihoda.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava su u planu za 2024. godini povećani i čine 5,3% ukupnih rashoda i izdataka. Veći dio povećanja se odnosi na planiranje nabavke opreme, nabavke građevina, kao i na rekonstrukciju i investicijsko održavanje.

Projekcija servisiranja duga za naredni srednjoročni period izrađena je na osnovu podataka o postojećem zaduženju.

4.5.3. Finansijski planovi vanbudžetskih fondova

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH, vanbudžetski fondovi su pravna lica, osnovana na osnovu zakona, koji se finansira iz namjenskih prihoda odnosno doprinosa. Vanbudžetskim fondovima, u smislu ovog Zakona, smatraju se zdravstveni fondovi, fondovi za zapošljavanje, kao i drugi fondovi uspostavljeni po zakonu. U Federaciji BiH sa radom djeluje 25 vanbudžetskih fondova: dva na nivou Federacije BiH (Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja i Federalni zavod za zapošljavanje), 23 vanbudžetska fonda na nivou kantona (10 kantonalnih službi za zapošljavanje, 10 kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja i 3 kantonalne direkcije za ceste). U narednoj tabeli su prikazani njihovi zbirni finansijski planovi (izvršenje 2023. godine, planovi za 2024. godinu te projekcije za naredni trogodišnji period).

Tabela 27. Finansijski planovi vanbudžetskih fondova (izvršenje 2023., plan 2024., projekcije 2025. -2027.)

	Izvršenje fin. planova vanbudžetskih fondova F BiH za 2023. godinu	Fin. plan vanbudžetskih fondova F BiH za 2024. godinu	Projekcija fin. planova vanbudžetskih fondova F BiH za 2025. godinu	Projekcija fin. planova vanbudžetskih fondova F BiH za 2026. godinu	Projekcija fin. planova vanbudžetskih fondova F BiH za 2027. godinu
Plate, naknade, doprinosi	77.409.175	84.093.937	89.139.573	94.487.948	100.157.224
Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	1.830.112.248	2.056.400.035	2.159.220.037	2.223.996.638	2.290.716.537
Tekući transferi	206.709.251	344.731.892	351.626.530	358.659.061	365.832.242
Kapitalni transferi	5.788.871	5.361.000	5.468.220	5.577.584	5.689.136
Izdaci za kamate	879.920	806.204	846.514	863.444	880.713
Tekuća rezerva	0	38.301.851	0	0	0
Izdaci za nabavku stalnih sredstava	18.517.194	25.205.648	24.953.592	24.704.056	24.457.016
Izdaci za finansijsku imovinu	788.022	0	0	0	0
Otplata dugova	2.643.962	2.643.962	2.696.841	2.737.294	2.764.667
UKUPNO	2.142.848.642	2.557.544.529	2.633.951.307	2.711.026.025	2.790.497.535

Izvor: FMF

Izdaci za plaće, naknade i doprinose vanbudžetskih fondova u 2024. godini u ukupnim rashodima učestvuju sa 3,3% dok se za naredni srednjoročni period projicira rast po stopi od 0,06%.

Najveće učešće u ukupnim rashodima i izdacima vanbudžetskih fondova u 2024. godini imaju izdaci za materijal, sitni inventar i usluge u visini od 80,4%.

U narednom srednjoročnom periodu očekuje se prelazak Federalnog zavoda za zapošljavanje, kao i Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja na jedinstven račun trezora, a u skladu sa Strategijom upravljanja javnim financijama u Federaciji Bosne i Hercegovine 2021.- 2025. godina, tako da će ova dva Zavoda izgubiti status vanbudžetskih fondova.

4.5.4. Konsolidovani prikaz rashoda za sve nivoe vlasti u Federaciji BiH

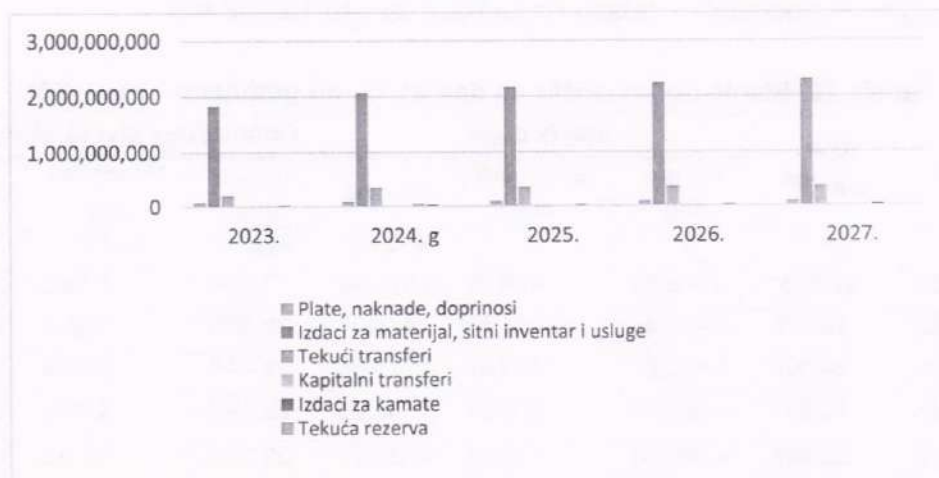
U konsolidovanoj tabeli se, pored podataka za kantone, gradove/općine i vanbudžetske fondove dodaju i podaci za budžet Federacije BiH. Postupkom konsolidacije se iz zbirnih bilanci prihoda i rashoda svih nivoa vlasti u Federaciji BiH isključuju međusobni transferi između pojedinih budžeta i finansijskih planova koji bi u suprotnom povećali prikaze prihoda i rashoda. Konsolidacija je izvršena postupkom isključivanja međusobnih tekućih i kapitalnih transfernih primanja i davanja u okviru svih nivoa vlasti u Federaciji BiH.

Tabela 28. Konsolidovani prikaz rashoda za sve nivoe vlasti u Federaciji BiH

	Izvršenje 2023. godinu	Plan za 2024. godinu	Projekcija za 2025. godinu	Projekcija za 2026. godinu	Projekcija za 2027. godinu
Plate, naknade, doprinosi	2.743.687.143	2.940.296.803	3.102.429.400	3.269.053.294	3.447.847.136
Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	2.431.343.113	2.792.913.572	2.892.641.708	2.958.330.946	3.059.702.450
Tekući transferi	5.781.289.569	6.229.376.856	6.646.478.967	7.039.843.694	7.504.832.331
Kapitalni transferi	445.503.517	671.121.177	531.112.180	528.142.024	536.868.105
Izdaci za kamate	190.442.903	255.394.741	255.214.227	235.184.033	225.925.454
Tekuća rezerva	0	62.800.447	5.155.000	5.155.000	5.155.000
Izdaci za nabavku stalnih sredstava	455.922.508	662.377.240	687.131.574	694.249.294	778.671.173
Izdaci za finansijsku imovinu	27.156.439	34.517.436	35.506.683	30.546.816	30.587.753
Otplata dugova	930.286.182	1.341.009.481	1.194.554.930	1.182.991.828	1.075.784.670
UKUPNO	13.005.631.374	14.989.807.753	15.350.224.669	15.943.496.928	16.665.374.071

Izvor: FMF

Grafikon 25. Ukupni konsolidovani rashodi i izdaci svih nivoa vlasti u Federaciji BiH u periodu

Izvor: FMF

Namjera je da se, prilikom vođenja rashodovne politike na svim nivoima vlasti u Federaciji BiH, uvažavaju prisutna inflatorna kretanja i trendovi, a s tim u vezi i troškovi života.

U kontekstu budućih dešavanja, Federalno ministarstvo finansija, kao što je i ranije u tekstu navedeno, ne može detaljnije elaborirati buduće fiskalne politike. Međutim, naglašavamo da će se prilikom provedbe istih nastojati poštovati kretanja i trendovi u okruženju, s namjerom da se stvore fiskalni viškovi koji će se usmjeriti jednim dijelom na pokriće akumuliranog deficita, a drugim dijelom u razvojne projekte, što u konačnici ima za cilj doprinos sveukupnom razvoju u Federaciji BiH.

4.6. Stanje duga u FBiH

Ukupan dug Federacije BiH⁶⁴, kantona, gradova, općina i javnih preduzeća u FBiH (u daljem tekstu: ukupan dug u FBiH) na dan 31.12.2023. godine iznosi 6.593,46 mil. KM. U navedenom iznosu duga, dug FBiH iznosi 2.493,55 mil. KM ili 37,82% ukupnog duga u FBiH. U ukupnom dugu kantoni učestvuju sa 9,23% (608,32 mil. KM), općine i gradovi sa 4,12% (271,34 mil. KM), javna preduzeća i ostali korisnici sa 48,84% (3.220,25 mil. KM).

Vanjski dug u Federaciji BiH iznosi 5.166,67 mil. KM i čine ga:

- dug FBiH u iznosu od 1.569,14 mil. KM
- dug kantona u iznosu od 317,62 mil. KM
- dug gradova i općina u iznosu od 190,97 mil. KM i
- dug javnih preduzeća i ostalih korisnika u iznosu od 3.088,93 mil. KM

Unutrašnji dug u Federaciji BiH iznosi 1.426,80 mil. KM i čine ga:

- dug FBiH u iznosu od 924,41 mil. KM
- dug kantona u iznosu od 290,69 mil. KM
- dug gradova i općina u iznosu od 80,38 mil. KM i
- dug javnih poduzeća i ostalih korisnika u iznosu 131,32 KM.

Tabela 29. Stanje duga u FBiH na dan 31.12. po godinama, u mil. KM

Godina	BDP-realni ⁶⁵	Stanje duga			Odnos duga prema BDP-realni		
		Vanjski dug	Unutrašnji dug	Ukupno	Vanjski dug	Unutrašnji dug	Ukupno
	1	2	3	4 (2+3)	5 (2: 1)	6 (3:1)	7 (4:1)
31.12.2023.	30.003*	5.166,67	1.426,79	6.593,46	17,22%	4,76%	21,98%
31.12.2022.	26.275	5.410,49	1.064,52	6.475,01	20,59%	4,05%	24,64%
31.12.2021.	24.068	5.402,01	1.123,67	6.525,68	22,44%	4,67%	27,11%
31.12.2020.	22.351	4.982,72	860,51	5.843,23	22,29%	3,85%	26,14%
31.12.2019.	22.606	4.595,39	726,22	5.321,61	20,33%	3,21%	23,54%

Izvor: FMF i FZS; *Procjena FZS

⁶⁴ Dug Federacije predstavlja dug Vlade Federacije BiH

⁶⁵ FZS, Tromjesečni bruto domaći proizvod, IV tromjesečje 2023. br. 10.3.4

U skladu sa odredbama Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH⁶⁶, a u cilju upravljanja dugom u FBiH, u Federalnom ministarstvu finansija, uspostavljena je evidencija o dugu i izdanim garancijama u FBiH. Da bi odražavala aktuelno stanje, uspostavljena evidencija se ažurira na osnovu podataka koje kantoni, gradovi i općine imaju obavezu dostavljati kvartalno. Prema raspoloživim podacima, dug u FBiH na dan 31.12.2023. godine u iznosu od 6.593,46 mil. KM je za 118,45 mil. KM veći od duga na dan 31.12.2022. godine.

Tabela 30. Stanje duga u Federaciji na dan 31.12. godine, u mil. KM

Kategorije duga	2022.	2023.	%
1. Unutrašnji dug u Federaciji BiH	1.064,52	1.426,80	34,03%
1.1. Unutrašnji dug Federacije BiH	682,63	924,41	35,42%
1.1.1. Vrijednosni papiri	678,69	922,89	35,98%
a) Dugoročni vrijednosni papiri	628,69	822,89	30,89%
Stara devizna štednja	0,00	0,00	0,00%
Ratna potraživanja	38,69	2,89	-92,52%
Obveznice Federacije BiH	590,00	820,00	38,98%
b) Kratkoročni vrijednosni papiri (trezorski zapisi)	50,00	100,00	100,00%
1.1.2. Krediti banaka	0,00	0,00	0,00%
1.1.3. Obaveze bivšeg FMO	0,00	0,00	0,00%
1.1.4. Verifikovani Unutrašnji dug za koji nisu ili se ne emituju obveznice	3,94	1,52	-61,38%
Stara devizna štednja	3,91	1,49	-61,85%
Ratna potraživanja	0,03	0,03	0,00%
1.2. Unutrašnji dug kantona	257,39	290,69	12,94%
Obveznice	0,00	0,00	0,00%
Krediti	257,39	290,69	12,94%
Ostalo	0,00	0,00	0,00%
1.3. Unutrašnji dug općina i gradova	71,48	80,38	12,45%
Obveznice	0,00	0,00	0,00%
Krediti banaka	71,48	80,38	12,45%
Ostalo	0,00	0,00	0,00%
1.4. Unutrašnji dug javnih preduzeća i ostalih korisnika	53,02	131,32	147,68%
Obveznice	0,00	18,10	0,00%
Krediti banaka	53,02	113,22	113,54%
Ostalo	0,00	0,00	0,00%
2. Vanjski dug u Federaciji BiH	5.410,49	5.166,67	-4,51%
2.1. Vanjski dug Federacije BiH	2.110,89	1.569,14	-25,66%
2.2. Vanjski dug kantona	285,49	317,62	11,26%
2.3. Vanjski dug općina i gradova	206,52	190,97	-7,53%
2.4. Vanjski dug javnih preduzeća i ostalih korisnika	2.807,59	3.088,93	10,02%
UKUPNO dug Federacije BiH	2.793,52	2.493,55	-10,74%

⁶⁶ „Službene novine Federacije BiH“, br: 86/07, 24/09, 44/10 i 30/16

UKUPNO dug Kantona	542,88	608,32	12,05%
UKUPNO dug općina i gradova	278,00	271,34	-2,40%
UKUPNO dug javnih preduzeća i ostalih korisnika	2.860,61	3.220,25	12,57%
UKUPNO DUG U FEDERACIJI BIH	6.475,01	6.593,46	1,83%

Izvor: FMF

4.6.1. Dug Vlade FBiH

Stanje duga za koji obavezu izmirenja ima Vlada FBiH, na dan 31.12.2023. godine, 2.493,55 mil. KM (8,31% BDP-realni).

Tabela 31. Stanje duga za koji obavezu izmirenja ima Vlada FBiH⁶⁷, u mil. KM

Godina	BDP-nominalni ⁶⁸	Stanje duga			Odnos duga prema BDP-nominalni		
		Vanjski dug	Unutrašnji dug ⁶⁹	Ukupno	Vanjski dug	Unutrašnji dug	Ukupno
	1	2	3	4 (2+3)	5 (2: 1)	6 (3:1)	6 (4:1)
31.12.2023.	31.809*	5.166,67	924,41	6.091,08	16,24%	2,91%	19,15%
31.12.2022.	29.462	5.410,50	682,63	6.093,13	18,36%	2,32%	20,68%
31.12.2021.	25.229	5.402,01	761,08	6.163,09	21,41%	3,02%	24,43%
31.12.2020.	22.255	4.982,72	860,51	5.843,23	22,39%	3,87%	26,26%
31.12.2019.	23.179	4.595,39	726,22	5.321,61	19,83%	3,13%	22,96%

Izvor: FZS, FMF; *Procjena FZS

Tabela 32. Stanje duga Vlade FBiH po godinama, izuzimajući vanjski dug prenesen na krajnje dužnike, u mil. KM

Godina	BDP-realni ⁷⁰	Stanje duga Vlade FBiH			Učešće vanjskog u ukupnom dugu FBiH	Odnos duga prema BDP		
		Vanjski dug	Unutrašnji dug	Ukupno		Vanjski dug	Unutrašnji dug	Ukupno
	1	2	3	4 (2+3)	5(2:4)	5 (2: 1)	6 (3:1)	7 (4:1)
31.12.2023.	30.003*	1.569,14	924,41	2.493,55	62,93%	5,23%	3,08%	8,31%
31.12.2022.	26.275	2.110,89	682,63	2.793,52	75,56%	8,03%	2,60%	10,63%
31.12.2021.	24.068	2.357,59	761,08	3.118,67	75,60%	9,80%	3,16%	12,96%
31.12.2020.	22.351	2.247,92	860,51	3.108,43	72,32%	10,06%	3,85%	13,91%
31.12.2019.	22.606	2.080,62	726,22	2.806,84	74,13%	9,20%	3,21%	12,42%

Izvor: FZS, FMF; *Procjena FZS

⁶⁷Uključen i vanjski dug prenesen na krajnje korisnike kredita

⁶⁸ FZS, Tromjesečni bruto domaći proizvod, IV tromjesečje 2023. br. 10.3.4.

⁶⁹ Za godine 2019 – 2023. podaci za unutrašnji dug odnose se na dug Vlade Federacije BiH koji ne obuhvata dug krajnjih dužnika (kantona, gradova, općina, JP i drugih). Podaci za sve ostale godine obuhvataju dug svih nivoa vlasti u Federaciji.

⁷⁰ FZS, Tromjesečni bruto domaći proizvod, IV tromjesečje 2023. br. 10.3.4

4.7. Unutrašnji dug Vlade FBiH

Unutrašnji dug FBiH, osim Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH⁷¹, reguliran je i Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH⁷², Zakonom o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje⁷³, Zakonom o izmirenju obaveza po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH⁷⁴ i Zakonom o utvrđivanju i ostvarivanju potraživanja nastalih za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti⁷⁵.

Unutrašnji dug Vlade Federacije je dug nastao u skladu sa zakonom i dug nastao emisijom tržišnih vrijednosnih papira i posmatra se u odnosu na verifikovani, odnosno registrovani iznos potraživanja.

Dug nastao u skladu sa zakonom odnosi se na:

- obaveze prema uposlenicima bivšeg Federalnog ministarstva odbrane i pripadnicima Vojske FBiH
- obaveze prema dobavljačima bivšeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH
- obaveze koje podliježu verifikaciji/registraciji (stara devizna štednja koja se izmiruje gotovinskim isplatama i emisijom obveznica i ratna potraživanja koja se izmiruju gotovinskim isplatama i emisijom obveznica)

Tabela 33. Struktura i kretanje unutrašnjeg duga Vlade FBiH po godinama, u mil. KM

	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Obveznice SDŠ	40,80	7,99	1,87	0,00	0,00	0,00	0,00
Obveznice RP	195,42	195,42	149,67	109,86	74,28	38,69	2,89
Trezorski zapisi	100,00	40,00	20,00	100,00	50,00	50,00	100,00
Obveznice (tržišne)	530,00	430,00	540,00	640,00	630,00	590,00	820,00
Dobavljači bivšeg FMO i VFBiH	7,25	7,25	7,25	0,00	0,00	0,00	0,00
Plaće uposlenika FMO i VFBiH	4,84	4,83	4,83	0,00	0,00	0,00	0,00
Presude za RT i verifikovana SDŠ	16,38	19,18	2,60	10,65	6,81	3,94	1,52
UKUPNO	894,69	704,67	726,22	860,51	761,08	682,63	924,41

Izvor: FMF

⁷¹ „Službene novine Federacije BiH“, br: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 05/1811/19, 99/19 i 25a/22

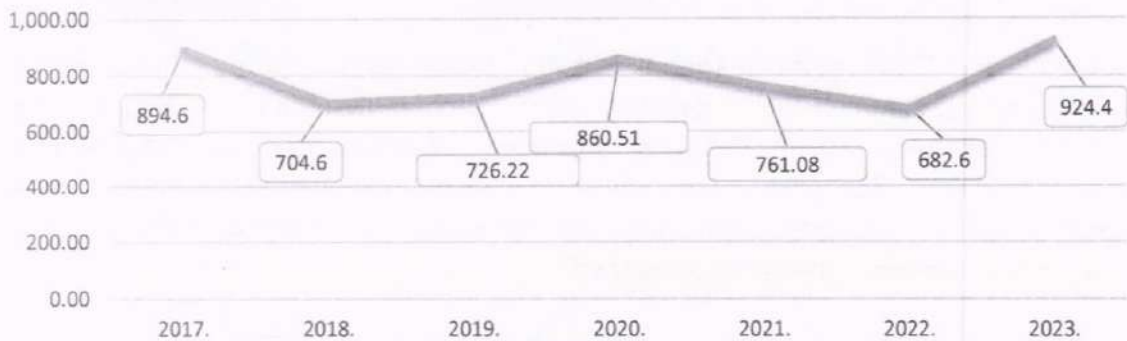
⁷² „Službene novine Federacije BiH“, br: 66/04, 49/05, 35/06, 31/08, 32/09, 65/09 i 42/11

⁷³ „Službeni glasnik BiH“, br: 28/06, 76/06, 72/07, 97/11 i 100/13

⁷⁴ „Službene novine Federacije BiH“, br: 62/09, 42/11, 91/13 i 100/13

⁷⁵ „Službene novine Federacije BiH“, br: 43/01

Grafikon 26. Kretanje unutrašnjeg duga Federacije BiH u periodu 2017 – 2023.

Izvor: FMF

Neizmirene obaveze iz osnova stare devizne štednje po osnovu emitovanih obveznica na dan 31.12.2023. godine iznose 0 KM. Tokom 2023. godine izvršena je verifikacija obaveza po osnovu stare devizne štednje u iznosu od 5,27 mil. KM, po osnovu koga je u 2023. godini emitovana nova emisija obveznica u iznosu od 5,10 mil. KM. Razlika između verifikovanog i emitovanog iznosa obveznica je izmirena gotovinskim plaćanjima.

Dug iz osnova ratnih tražbina izmiruje se putem obveznica i na dan 31.12.2023. godine iznosi 2,89 mil. KM.

Unutrašnji dug Federacije BiH koji se sastoji od tržišnih instrumenata odnosi se na trezorske zapise i obveznice koje je FBiH počela izdavati 2011. godine, odnosno 2012. godine. Nedospjeli dug po emitovanim tržišnim obveznicama FBiH na dan 31.12.2023. godine iznosi 820,00 mil. KM, a po emitovanim trezorskim zapisima 100,00 mil. KM

4.7.1. Trezorski zapisi FBiH

Tokom 2023. godine emitovani su trezorski zapisi ukupne vrijednosti 140,00 mil. KM. Dospjele i plaćene obaveze po ovom osnovu u 2023. godini iznose 90,00 mil. KM. Nedospjeli dug po ovom osnovu na dan 31.12.2023. godine iznosi 100,00 mil. KM.

Tabela 34. Nedospjeli dug na dan 31.12.2023. godine po emitovanim trezorskim zapisima FBiH, u KM

Rb.	ISIN kod	Simbol	Datum aukcije	Datum dospijeća	Diskontna stopa	Nedospjeli dug u KM
1.	BAFBIHT78002	FBIHT78	14.11.2023.	15.05.2024.	3,06%	30.000.000
2.	BAFBIHT77004	FBIHT77	13.06.2023.	12.06.2024.	1,15%	30.000.000
3.	BAFBIHT79000	FBIHT79	12.12.2023.	11.09.2024.	3,50%	40.000.000
Ukupno trezorski zapisi						100.000.000

Izvor: FMF

4.7.2. Obveznice FBiH

U toku 2023. godine emitovane su obveznice u iznosu od 250,00 mil. KM. U istom periodu plaćena je dospjela obveznica u iznosu od 20,00 mil. KM (petogodišnja sa kamatnom stopom 0,90%). Nedospjeli dug po ovom osnovu na dan 31.12.2023. godine iznosi 820,00 mil. KM i veći je od duga u proteklom periodu za 230,00 mil. KM.

Tabela 35. Nedospjeli dug na dan 31.12.2023. god. po emitovanim obveznicama BiH, u KM

Rb.	ISIN kod	Simbol	Datum aukcije	Datum dospijeća	Kuponska stopa	Nedospjeli dug u KM
1.	BAFBIHK42A00	FBIHK42A	12.07.2022.	13.07.2024.	2,20%	40.000.000
2.	BAFBIHK28A08	FBIHK28A	12.11.2019.	13.11.2024.	0,20%	30.000.000
3.	BAFBIHK32A02	FBIHK32A	23.06.2020.	24.06.2025.	1,00%	30.000.000
4.	BAFBIHK34A00	FBIHK34A	08.09.2020.	09.09.2025.	0,85%	40.000.000
5.	BAFBIHK51A08	FBIHK51A	28.11.2023.	29.11.2025.	3,70%	10.000.000
6.	BAFBIHK24A02	FBIHK24A	28.05.2019.	29.05.2026.	0,75%	30.000.000
7.	BAFBIHK33A01	FBIHK33A	14.07.2020.	15.07.2026.	0,95%	50.000.000
8.	BAFBIHK27A09	FBIHK27A	16.10.2019.	17.10.2026.	0,30%	40.000.000
9.	BAFBIHK50A09	FBIHK50A	31.10.2023.	01.11.2026.	3,20%	20.000.000
10.	BAFBIHK30A04	FBIHK30A	12.05.2020.	13.05.2027.	1,25%	20.000.000
11.	BAFBIHK38A06	FBIHK38A	29.06.2021.	30.06.2027.	0,75%	30.000.000
12.	BAFBIHK35A09	FBIHK35A	22.09.2020.	23.09.2027.	1,15%	50.000.000
13.	BAFBIHK36A08	FBIHK36A	27.04.2021.	28.04.2028.	1,05%	30.000.000
14.	BAFBIHK45A07	FBIHK45A	20.06.2023.	21.06.2028.	2,95%	30.000.000
15.	BAFBIHK40A02	FBIHK40A	28.06.2022.	29.06.2028.	2,70%	30.000.000
16.	BAFBIHK46A06	FBIHK46A	05.09.2023.	06.09.2028.	2,85%	40.000.000
17.	BAFBIHK49A03	FBIHK49A	17.10.2023.	18.10.2028.	3,55%	30.000.000
18.	BAFBIHK41A01	FBIHK41A	05.07.2022.	06.07.2029.	3,45%	30.000.000
19.	BAFBIHK25A01	FBIHK25A	11.07.2019.	10.07.2029.	0,80%	30.000.000
20.	BAFBIHK48A04	FBIHK48A	03.10.2023.	04.10.2029.	3,45%	30.000.000
21.	BAFBIHK43A09	FBIHK43A	09.05.2023.	10.05.2030.	3,60%	30.000.000
22.	BAFBIHK47A05	FBIHK47A	26.09.2023.	27.09.2030.	3,25%	40.000.000
23.	BAFBIHK37A07	FBIHK37A	08.06.2021.	09.06.2031.	1,05%	30.000.000
24.	BAFBIHK39A05	FBIHK39A	21.06.2022.	22.06.2032.	1,55%	30.000.000
25.	BAFBIHK44A08	FBIHK44A	23.05.2023.	24.05.2033.	3,75%	20.000.000
26.	BAFBIHK31A03	FBIHK31A	09.06.2020.	10.06.2035.	3,20%	30.000.000
Ukupno trezorske obveznice						820.000.000

Izvor: FMF

4.7.3. Obaveze po osnovu računa stare devizne štednje

Do 31.12.2023. godine izvršeno je petnaest emisija obveznica za izmirenje obaveza iz osnova stare devizne štednje u ukupnom iznosu od 980,85 mil. KM (918,99 mil. KM na ime glavnice i 61,86 mil. KM na ime kamate).

U 2024. godini emitovana je šesnaesta emisija obveznica stare devizne štednje u iznosu od 1,69 mil. KM. Do kraja 31.12.2023. godine plaćene su sve dospjele obaveze po emitovanim obveznicama u iznosu od 980,85 mil. KM, a u 2024. godini biti će plaćeno 1,69 mil. KM na ime glavnice i 0,021 mil. KM na ime kamate. Nedospjele obaveze na dan 31.12.2024. godine po osnovu emitovanih obveznica SDŠ iznosit će 0 KM.

Za obaveze po isplata za staru deviznu štednju u periodu 2025. do 2027. godine, planirano je: 2025.: 10,00 mil. KM, 2026.: 5,00 mil. KM i 2027.: 5,00 mil. KM.

4.7.4. Obaveze po osnovu ratnih potraživanja

Za izmirenje ratnih potraživanja izvršene su četiri emisije obveznica u ukupnom iznosu od 195,42 mil. KM, i to:

I emisija (2009.godine) u iznosu od 190,67 mil. KM,
II emisija (2011.godine) u iznosu od 3,40 mil. KM,
III emisija (2013.godine) u iznosu od 0,34 mil. KM,
IV emisija (2015.godine) u iznosu od 1,01 mil. KM.

Od 2019. godine otplaćuju se obaveze po glavnica obveznica emitovanih za izmirenje ratnih potraživanja. Na ime otplate RŠ po osnovu emitovanih obveznica do 31.12.2023. godine plaćeno je 192,52 mil. KM glavnice i 57,79 mil. KM na ime kamate. Preostale neizmirene obaveze iznose 2,89 mil. KM glavnice i 0,16 mil. KM kamate. Rok dospjeća obveznica za izmirenje ratnih potraživanja je 14 godina od datuma emisije, odnosno do 30.06.2027. godine

4.7.5. Obaveze za neizmirene plaće i naknade uposlenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH i dobavljača

Obaveze za neizmirene plate i naknade uposlenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane i pripadnika Vojske FBiH, te obaveze prema dobavljačima bivšeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH izmiruju se gotovinskim isplata. Do 31.12.2023. godine izmirene su obaveze za plate i naknade u iznosu od 32,81 mil. KM, a prema dobavljačima 18,65 mil. KM.

U 2023. godini po osnovu plaćanja za neizmirene plate i naknade uposlenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane i pripadnika Vojske FBiH nije bilo plaćanja, a plaćanja prema dobavljačima također nije bilo.

4.7.6. Projekcija otplate unutrašnjeg duga

Projekcija otplate unutrašnjeg duga FBiH bazirana je na postojećem dugu FBiH sa stanjem na dan 31.12.2023. godine i otplatama duga koje se odnose na isti, na planiranom izdanju i otplatama tržišnih vrijednosnih papira FBiH prema indikativnom kalendaru za 2024. godinu, te na procjeni izdanja obveznica za izmirenje stare devizne štednje u periodu 2024 – 2027. godina i otplata po njihovom dospijeću.

Tabela 36. Projekcije otplate unutrašnjeg duga u periodu 2024 – 2027. godina, u mil. KM

Kategorija duga	2024.		2025.		2026.		2027.	
	glavnica	kamata	glavnica	kamata	glavnica	kamata	glavnica	kamata
Tržišne obveznice	70,00	12,00	80,00	16,00	190,00	18,00	150,00	20,00
Trezorski zapisi	360,00	0,00	360,00	0,00	360,00	0,00	360,00	0,00
Stara devizna štednja	1,69	0,02	11,00	0,13	6,00	0,13	6,00	0,13
Ratna potraživanja	1,57	0,07	2,36	0,06	1,36	0,02	1,51	0,01
UKUPNO	433,26	12,09	453,36	16,19	557,36	18,15	517,51	20,14

Izvor: FMF

Osim navedenog, Vlada FBiH izmiruje obaveze unutrašnjeg duga po sudskim presudama. Za period od 2025. do 2027.godine planirani su sljedeći izdaci: za izmirenje presuda iz osnova ratnih tražbina godišnje je budžetom FBiH planirano po 1,0 mil. KM za naredne tri godine, za obaveze prema dobavljačima bivšeg FMO i Vojske Federacije po 100.000 KM godišnje, za izmirenje plaća i naknada uposlenicima bivšeg FMO i pripadnicima Vojske Federacije po 200.000 KM godišnje.

4.8. Vanjski dug u FBiH

Vanjski dug FBiH uređen je Zakonom o zaduživanju, dugu i garancijama Bosne i Hercegovine⁷⁶, Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakonom o Budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH. U skladu sa članom 49. Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Bosne i Hercegovine entiteti i Distrikt mogu se zaduživati po osnovu vanjskog duga uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, u skladu s uslovima iz Ustava Bosne i Hercegovine.

Vanjski dug u FBiH, uključujući dugove krajnjih korisnika, odnosi se na relevantni i direktni dug i iznosi 5.166,67 mil. KM. Relevantni dug FBiH, nastao zaduživanjem Bosne i Hercegovine i supsidijarnim prenosom obaveza po osnovu ugovorenih kredita na FBiH, na dan 31.12.2023. godine iznosi 5.117,37 mil. KM, dok direktni dug

⁷⁶ „Službeni glasnik BiH“ br.52/05, 103/09 i 90/16

Federacije, nastao po osnovu kredita koje je direktno sa kreditorom ugovorila FBiH prije stupanja na snagu Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama, iznosi 49,29 mil.KM.

Tabela 37. Stanje vanjskog duga u periodu 2017 – 2023. godina, u mil. KM

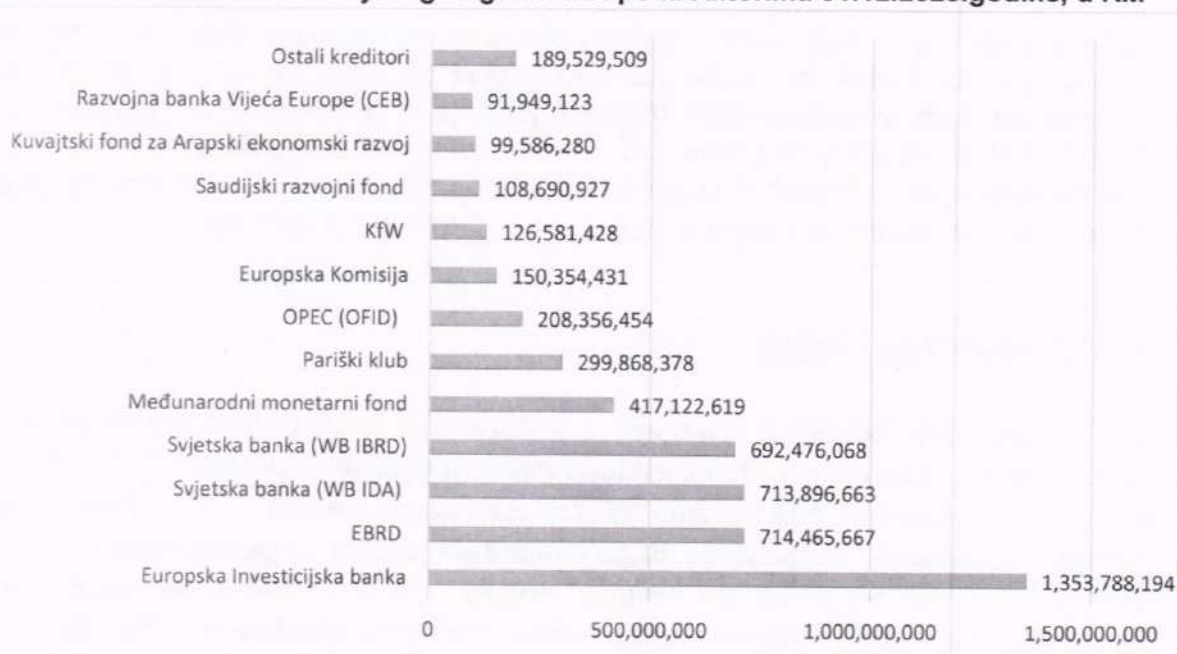
Kategorija duga	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Relevantni dug	4.657,17	4.623,74	4.520,04	4.910,87	5.336,84	5.352,97	5.117,37
Direktni dug	82,20	79,00	75,35	71,85	65,17	57,53	49,29
Ukupno	4.739,37	4.702,74	4.595,39	4.982,72	5.402,01	5.410,50	5.166,67

Izvor: FMF

Učešće starog duga⁷⁷ u ukupnom vanjskom dugu ima trend pada i sa 352,50 mil. KM, čini 6,82% ukupnog vanjskog duga.⁷⁸

Vanjski dug u Federaciji je u cilju osiguranja sredstava za finansiranje većih infrastrukturnih projekata, kao i za budžetsku podršku je najvećim dijelom ugovoren sa bilateralnim i multilateralnim finansijskim institucijama (Svjetska banka, Evropska banka za obnovu i razvoj, Evropska investiciona banka, Međunarodni monetarni fond i dr). Kao rezultat toga, 4.395,03 mil. KM⁷⁹ ili 85,07% ukupnog vanjskog duga u Federaciji odnosi se na zaduženje kod multilateralnih finansijskih institucija, dok se preostalih 771,64 mil. KM ili 14,93% odnosi na zaduženje kod bilateralnih kreditora.

Grafikon 27. Struktura vanjskog duga u FBiH po kreditorima 31.12.2023.godine, u KM

Izvor: FMF

⁷⁷ Dug Federacije koji je preuzet od SFRJ iznosio je 1.593,79 mil. KM

⁷⁸ Učešće starog duga u ukupnom vanjskom dugu je na dan 31.12.2013. godine iznosilo 21,19%, 2014. godine 18,51% i konstatno se smanjuje

⁷⁹ Uključen je i dio duga prema multilateralnim kreditorima koji je preuzet od bivše SFRJ

Izuzme li se dug krajnjih korisnika (KK), na koje je supsidijarno prenesena obaveza po osnovu kreditnog zaduženja, a koju uplaćuju u budžet Federacije, stanje vanjskog duga Vlade FBiH na dan 31.12.2023. godine iznosi 1.569,14 mil. KM i u ukupnom dugu Vlade Federacije učestvuje sa 62,93%. Učešće vanjskog duga Vlade Federacije u ukupnom vanjskom dugu u Federaciji se konstantno smanjivalo i sa 56,78%, koliko je iznosilo 2013. godine, u 2023. godini je dostiglo iznos 23,80%.

Plan otplate obaveza po vanjskom dugu Federacije izrađuje se na bazi projekcije obaveza proisteklih iz zaključenih međunarodnih sporazuma (ugovora) sa kreditorima i procjene povlačenja već zaključenih kredita, uzimajući u obzir mogućnost promjene kursa valuta u kojima se krediti otplaćuju⁸⁰.

Tabela 38. Otplata vanjskog duga u 2023. godini, u mil. KM

	Glavnica		Kamata		Ukupno		
	Plan	Realizacija	Plan	Realizacija	Plan	Realizacija	% izvršenja
Relevantni dug	728,23	670,21	77,19	152,47	805,42	822,68	102,14%
Direktni dug	8,24	8,03	1,77	1,75	10,01	9,78	97,70%
UKUPNO	736,47	678,24	78,96	154,22	815,43	832,46	102,09%

Izvor: FMF

Tabela 39. Projekcija otplate vanjskog duga u periodu 2024. – 2027. godine, u mil. KM, uključujući i dug koji je supsidijarno prenesen na krajnje korisnike

Kategorija duga	2024.		2025.		2026.		2027.	
	glavnica	kamata	glavnica	kamata	glavnica	kamata	glavnica	kamata
Relevantni dug	750,43	177,47	583,75	164,39	479,33	145,51	420,54	136,78
Direktni dug	7,58	1,64	4,81	1,37	4,81	1,22	4,81	1,07
Ukupno	758,01	179,11	588,57	165,76	484,14	146,72	425,35	137,84

Izvor: FMF

⁸⁰ U projekciju obaveza uključen i korektivni faktor u iznosu od 5%

5. Budžetski prioriteti za period 2025. – 2027. godine

Dokument okvirnog budžeta predstavlja vezu između ukupne ekonomske i fiskalne strategije, s jedne strane i prioritetnih politika i potreba iskaznih od strane budžetskih korisnika, s druge strane. Cilj dokumenta okvirnog budžeta je da osigura veći stepen fiskalne odgovornosti i održivosti, i uzimajući u obzir vladine prioritete adekvatno ispuni socijalne i ekonomske potrebe građana. Dokument okvirnog budžeta sadrži makroekonomski okvir u čijem sastavu su makroekonomski indikatori, projekcije makroekonomskih kretanja, srednjoročna fiskalna strategija, a što čini polaznu osnovu za pripremu i izradu budžeta. Upravljanje rashodima na nivou Vlade Federacije BiH odnosi se na politiku javnih rashoda, tekuće rashode koji su detaljno obrazloženi, te stanje duga u Federaciji BiH (vanjski i unutarnji dug).

Prilikom pripreme i podnošenja svog godišnjeg finansijskog zahtjeva a u vezi sa budžetskim sredstvima, budžetski korisnici, dužni su pridržavati se gornjih granica rashoda utvrđenih Dokumentom okvirnog budžeta. Na ovaj način Dokument okvirnog budžeta prelazi u formu preliminarnog nacrtu budžeta za narednu godinu.

U Dokumentu okvirnog budžeta Federacije BiH za period 2025. – 2027. godine su uključeni prijedlozi prioriteta potrošnje i početnih gornjih granica rashoda, a koji su utvrđeni sveobuhvatnim razmatranjem sljedećih ključnih faktora: ekonomske politike Vlade Federacije BiH, utvrđenih prioriteta Vlade Federacije BiH i okvira raspoloživih izvora finansiranja, te dostavljenih tabela pregleda prioriteta, odnosno finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika.

Postupajući u skladu sa vremenskom dinamikom budžetskog kalendara, budžetski korisnici su na osnovu uputa datih u Budžetskim instrukcijama broj 1 dostavili finansijske zahtjeve za dodjelom budžetskih sredstava koji su pripremljeni i izrađeni na osnovu relevantnih vladinih i sektorskih politika i strategija s ciljem unapređenja mjera, aktivnosti i programa budžetskih korisnika. Cilj budžetskih instrukcija je korisnicima pružiti mogućnost da daju svoj doprinos pri izradi DOB-a, tako što će identifikovati svoje ključne prioritete pri raspodjeli budžetskih sredstava, u skladu sa svojim strateškim ciljevima. Dostavljeni finansijski zahtjevi se razmatraju i daju preporuke po pitanju plaća, materijalnih troškova, tekućih i kapitalnih transfera, izdataka za finansijsku i nefinansijsku imovinu. Prilikom pregleda i razmatranja inicijalnih projekcija potrebnih budžetskih sredstava za naredni trogodišnji period utvrđeno je da iznos finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika u značajnoj mjeri prevazilazi iznos projiciranih raspoloživih sredstava. Imajući u vidu trenutnu situaciju po pitanju procijenjenog raspoloživog nivoa budžetskih sredstava nije moguće uvažiti sve zahtjeve i želje budžetskih korisnika. Stoga je prijedlog raspodjele ograničenih sredstava sačinjen na osnovu raspoloživih podataka o utvrđenim prioritetima Vlade Federacije BiH. Takođe, prilikom definisanja početnih gornjih granica rashoda za 2025. godinu i naredne dvije, nastojalo se postaviti realan okvir ukupne potrošnje uvažavajući prioritete fiskalne politike, kao važne ograničavajuće faktore u procesu raspodjele budžetskih sredstava. Definisanjem budžetskih programa, mjera, aktivnosti i projekata sa pripadajućim indikatorima, utvrđena je programska klasifikacija budžeta koja se

nalazi u primjeni i u okviru iste, rashodi i izdaci iskazuju se prema ekonomskoj klasifikaciji.

Početne gornje granice rashoda za 2025., 2026. i 2027. godinu, na nivou razdjela i glava svakog budžetskog korisnika, utvrđene su Dokumentom okvirnog budžeta. Nakon usvajanja Dokumenta okvirnog budžeta, a u skladu sa propisanom vremenskom dinamikom budžetskog kalendara, Federalno ministarstvo finansija će budžetskim korisnicima uputiti Budžetske instrukcije broj 2 koje će sadržavati usvojene početne gornje granice rashoda za svakog budžetskog korisnika, kao i smjernice za pripremu njihovih detaljnih budžetskih zahtjeva za 2025. godinu.

Srednjoročni planovi potrošnje predloženi u Dokumentu okvirnog budžeta temeljeni su na dostavljenim finansijskim zahtjevima budžetskih korisnika i sastoje se od: početne gornje granice rashoda po budžetskim korisnicima, ukupne procjene i finansijskih zahtjeva i početnih gornjih granica rashoda po osnovnim ekonomskim kategorijama, te gornje granice rashoda po funkcionalnoj i sektorskoj klasifikaciji. Ovakvim pristupom povećava se efikasnost i kvalitet srednjoročnog budžetskog planiranja, te pruža viši nivo sigurnosti budžetskim korisnicima u vezi sa nivoom finansiranja u narednim godinama.

U dijelu 5.1. ovog poglavlja date su Projekcije Budžeta Federacije BiH za naredni trogodišnji period, dok je u dijelu 5.2. ovog poglavlja predstavljen proces dostavljanja finansijskih zahtjeva od strane budžetskih korisnika sa pripadajućim analizama i s fokusom na sadržaj zahtjeva i probleme u procesu njihove pripreme.

Dio 5.3. opisuje postupak na osnovu kojeg su utvrđeni predloženi prioriteti potrošnje, odnosno početne gornje granice rashoda za budžetske korisnike.

U dijelu 5.4. dat je detaljan pregled predloženih gornjih granica rashoda po sektorima i budžetskim korisnicima.

5.1. Projekcije Budžeta Federacije BiH za naredne tri godine

Prihodovna strana projiciranog Budžeta Federacije BiH za naredne tri godine predstavlja odraz ekonomske aktivnosti tokom prethodnih godina. Projekcije su rađene na način da su uvažene ažurirane makroekonomske projekcije i korištene revidirane projekcije Federalnog ministarstva finansija. Po navedenim projekcijama, unatoč izazovima na međunarodnom nivou, kao što su slabljenje globalnog ekonomskog rasta, pojačanih inflatornih pritisaka i rasta kamatnih stopa očekuje se nastavak daljeg rasta svih vrsta prihoda, posebno prihoda od indirektnih poreza. Predviđa se da bi ključni oslonac ekonomskog rasta tokom ovog perioda trebala predstavljati domaća potražnja kroz povećanje privatne potrošnje i investicija. Postizanje ostvarenja ovih prihoda biće u direktnoj zavisnosti o nastavku reformi usmjerenih ka stvaranju stabilnog poreznog sistema koji je u skladu sa standardima Europske unije. Nastavak aktivnosti usmjerenih na stvaranje povoljnog poslovnog okruženja će biti od presudne važnosti. To će se moći postići kroz niz mjera, kao što su rasterećenje privrede kroz restrukturiranje poreznog sistema, smanjenje poreznog duga i povećanje discipline

poreznih obveznika. Ove mjere će imati pozitivan uticaj na povećanje naplate indirektnih i direktnih poreza.

Kao i ranijih godina, rashodovnu stranu čine zahtjevi budžetskih korisnika, uz uvažavanje zakonskih obaveza, politika i prioriteta Vlade Federacije BiH, ažuriranih makroekonomskih projekcija i procjena raspoloživih budžetskih sredstava. Struktura rashodovne strane pokazuje da se u narednom periodu, s ciljem održavanja stabilnog finansijskog sistema i budžetske ravnoteže, nastavlja s provedbom restriktivne javne potrošnje, uz naročit fokus na kontrolu budžetske potrošnje, odnosno ograničavanje rasta tekuće potrošnje i tekućih transfera. Primarni cilj je iskoristiti višak prihoda u odnosu na planirane za usmjeravanje prema realizaciji kapitalnih projekata i javnih investicija. Povećanje ulaganja u ove projekte predstavlja apsolutni prioritet Vlade Federacije BiH u narednom srednjoročnom periodu.

Tabela 40. Projekcije Budžeta Federacije BiH za naredne tri godine

OPIS	Budžet za 2024. godinu	Projekcije Budžeta za 2025. godinu	Projekcije Budžeta za 2026. godinu	Projekcije Budžeta za 2027. godinu
1	2	3	4	5
1. BUDŽETSKI PRIHODI (1.1. + 1.2. + 1.3.)	5,978,200,209	6,696,160,514	6,895,728,605	7,257,041,029
1.1. PRIHODI OD POREZA (1.1.1 + 1.1.2.+1.1.3.+1.1.4.)	5,345,017,597	5,724,348,482	6,025,251,192	6,394,400,212
1.1.1. Porezi na dobit pojedinaца i preduzeća	96,002,951	105,846,543	112,528,534	120,458,768
1.1.2. Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje	2,991,997,027	3,311,795,400	3,598,870,898	3,913,545,963
1.1.3. Prihodi od indirektnih poreza sa jedinstvenog računa (1.1.3.1.+1.1.3.2.)	2,256,940,750	2,306,654,584	2,313,797,795	2,360,381,641
1.1.3.1. Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Federaciji BiH	1,329,045,417	1,544,036,623	1,674,404,108	1,785,878,549
1.1.3.2. Prihodi od indirektnih poreza na ime finansiranja relevantnog duga	927,895,333	762,617,961	639,393,687	574,503,092
1.1.4. Ostali prihodi i prihodi po osnovu zaostalih obaveza	76,869	51,955	53,965	13,840
1.2. NEPOREZNI PRIHODI	618,881,848	871,802,032	870,477,413	862,640,817
1.3. TEKUĆI TRANSFERI I DONACIJE	14,300,764	0	0	0
2. BUDŽETSKI RASHODI (2.1.+2.2.+2.3.)	6,172,962,378	6,261,607,996	6,676,339,024	7,030,247,228
2.1. RASHODI	5,622,640,448	5,864,170,769	6,216,621,398	6,676,038,661
2.2. KAPITALNI TRANSFERI	341,870,000	179,620,000	169,620,000	171,175,641
2.3. IZDACI ZA KAMATE	208,441,930	207,817,226	190,097,626	183,032,926
3. TEKUĆI BILANS (1.-2.)	-194,752,169	344,642,619	319,389,681	226,793,801
4. PRIMICI OD PRODAJE NEFINANSIJSKE IMOVINE	300,000	300,000	300,000	300,000
5. IZDACI OD NABAVKE NEFINANSIJSKE IMOVINE	66,628,089	80,223,610	72,255,530	141,171,620
6. NETO NABAVKA NEFINANSIJSKE IMOVINE (4.-5.)	-66,328,089	-79,923,610	-71,955,530	-140,871,620
7. UKUPAN SUFICIT (3.+6.)	-261,080,268	264,618,909	247,434,061	85,922,281
8. PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA (8.1.+8.2.+8.3.+8.4.)	1,396,000,000	836,200,000	841,700,000	901,600,000
8.1. PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE	100,000,000	100,000,000	100,000,000	100,000,000
8.2. ZAJMOV I PRIMLJENI KROZ DRŽAVU-DUGOROČNI	395,000,000	275,200,000	281,700,000	341,600,000
8.2.1. ZAJMOV I PRIMLJENI KROZ DRŽAVU-DUGOROČNI	200,000,000	275,200,000	281,700,000	341,600,000
8.2.1. ZAJMOV I PRIMLJENI KROZ DRŽAVU-DUGOROČNI WB	195,000,000			
8.3. PRIMICI OD DOMAĆEG ZADUŽIVANJA-DUGOROČNI	540,000,000	100,000,000	100,000,000	100,000,000
8.4. PRIMICI OD DOMAĆEG ZADUŽIVANJA-KRA TKOROČNI	360,000,000	360,000,000	360,000,000	360,000,000
9. IZDACI ZA NABAVKU FINANSIJSKE IMOVINE I OTPLATE DUGOVA (9.1.+9.2.)	1,235,219,742	1,106,984,166	1,096,299,308	994,687,638
9.1. IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU	31,650,000	33,500,000	28,500,000	28,500,000
9.2. IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (9.2.1.+9.2.2.+9.2.3.)	1,203,569,742	1,073,484,166	1,067,799,308	966,187,538
9.2.1. Otplate vanjskog duga i vanjske otplate	758,012,535	617,841,300	508,192,500	446,437,800
9.2.2. Otplate domaćeg pozajmljivanja	430,000,000	440,000,000	550,000,000	510,000,000
9.2.3. Otplate unutrašnjeg duga, po izdatim garanc. i otkup	15,557,207	15,642,866	9,606,808	9,749,738
10. NETO FINANSIRANJE (8.-9.)	169,780,268	-271,784,166	-264,699,308	-93,087,638
11. UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (7.+10.)	-101,300,000	-7,165,257	-7,165,257	-7,165,257
12. RAZGRANIČENI PRIHODI	101,300,000	7,165,257	7,165,257	7,165,257
13. OSTVARENI SUFICIT IZ RANIJEG PERIODA				
SVEUKUPNI PRIHODI, PRIMICI, FINANSIRANJE, RAZGRANIČENI PRIHODI I OSTVARENI SUFICIT IZ RANIJEG PERIODA	7,474,800,209	7,438,816,771	7,744,893,862	8,166,106,286
SVEUKUPNI RASHODI I IZDACI	7,474,800,209	7,438,816,771	7,744,893,862	8,166,106,286

Izvor: FMF

5.2. Dostavljanje i analiza finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika

5.2.1. Budžetske Instrukcije broj 1 za period 2025. – 2027. godine

U skladu sa odredbama Zakona o budžetima u Federaciji BiH i utvrđenog budžetskog kalendara za pripremu Dokumenta okvirnog budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za period 2025.-2027. godine, Federalno ministarstvo finansija je pripremio Budžetske instrukcije broj 1 o načinu i elementima njegove izrade. Budžetske instrukcije broj 1 predstavljaju svojevrsne smjernice za izradu Dokumenta okvirnog budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno sadrže osnovne makroekonomske pretpostavke za naredni srednjoročni period, kao načine i elemente izrade Dokumenta okvirnog budžeta Federacije Bosne i Hercegovine. Prvi korak u nizu od navedenih deset u Budžetskom kalendaru za 2024. godinu jeste Instrukcija broj 1 čiji je cilj da informiše budžetske korisnike o procesima, rokovima i zahtjevima za dostavu podataka u procesu pripreme Dokumenta okvirnog budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za period 2025. – 2027. godina. Isti su bili obavezni da tabele pregleda prioriteta u obliku zahtjeva za sredstvima iz budžeta, dostave najkasnije do 31.3.2024. godine, putem podsistema za pripremu i prikupljanje planova budžetskih korisnika u okviru Informacijskog sistema za planiranje i upravljanje budžetom (BPMIS), kao i u štampanoj verziji. Ovaj način planiranja i podnošenja pregleda prioriteta omogućava centralizovanu pripremu i prikupljanje finansijskih planova i podataka svih budžetskih korisnika.

Korisnici su putem instrukcija broj 1 upoznati sa pojedinačnim poglavljima u kojima su opisana osnovna obilježja ekonomske i fiskalne politike Vlade Federacije Bosne i Hercegovine kroz makroekonomske projekcije i područja djelovanja fiskalne politike. U skladu sa datim Smjernicama za pripremu i izradu tabela prioriteta u programskom formatu, finansijski zahtjevi budžetskih korisnika za budžetskom dodjelom sredstava u budžetu, trebaju biti razvrstani po programima i usklađeni sa strateškim dokumentima i aktima strateškog planiranja budžetskih korisnika. Nadalje je dat pregled narednih koraka, sa jasno naznačenim vremenskim odrednicama i postupcima za budžetske korisnike i Federalno ministarstvo finansija, a sve u skladu sa budžetskim kalendarom za tekuću i naredne dvije godine.

Federalno ministarstvo finansija također je naglasilo da se u narednom periodu nastavlja sa uspostavljanjem programskog budžetiranja na nivou Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, a što je u skladu sa Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2021.-2025. godina. Odabrani model programskog budžeta koj se uvodi na nivou Federacije BiH podrazumijeva i određene promjene u samom načinu budžetiranja. Prvenstvene promjene se ogledaju u novim izmjenama i dopunama Zakona o budžetima u Federaciji BiH gdje je predviđeno da se pored dostavljanja finansijskih zahtjeva u programskom formatu, budžet usvaja po programima. Zatim je predviđeno da se umjesto dosadašnjeg usvajanja budžeta po ekonomskoj klasifikaciji, isti će se usvajati po ekonomskim

kategorijama rashoda u okviru budžetskih programa. Informacije o programima i učincima koje egzistiraju u finansijskim zahtjevima budžetskih korisnika, nisu se objavljivale i dostavljale donosiocima odluka, predviđeno je da budu uokvirene u tzv "Ličnu kartu" svakog budžetskog programa, koja će na jednoj ili dvije stranice sadržavati indikatore i obrazloženja i kao takva biti sastavni dio zvanične budžetske dokumentacije.

Također, navedeno je da se finansijska sredstva planiraju isključivo na osnovu postavljenih programskih ciljeva, odnosno rezultata za koje se očekuje da budu ostvareni tim sredstvima, te je veoma važno da se posveti pažnja i daju detaljna obrazloženja za finansijskim sredstvima po ekonomskim kodovima u programskom formatu i to za sljedeću i dvije naredne godine.

Programski format budžeta će omogućiti jasnije prepoznavanje postojanja zakonske obaveze kod planiranih transfera, kao i informacija o učinku, što će u velikom broju slučajeva prevenirati neopravdanost ovakvog vida potrošnje. Također, kontrola trošenja i dodjele javnih sredstava kroz transfere, odnosno subvencije bi se trebala pojačati implementacijom programskog budžetiranja na nivou Federacije BiH i u svih deset kantona. Cilj je povećati učinak u dodjeli i trošenju javnih sredstava i preispitati mjere i aktivnosti koje dosada nisu dale očekivane rezultate.

5.2.2. Analiza finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika

Kako većina budžetskih korisnika ima direktnu komunikaciju i on-line dostavljanje budžetskih podataka u centraliziranu bazu podataka lociranu kod ministarstva finansija, mogućnost tehničkih greški pri unosu podataka je svedena na minimum, dok je s druge strane došlo do povećanja discipline i efikasnosti u procesu pripreme budžeta, kao i kvalitete budžetske dokumentacije. U skladu sa Budžetskim instrukcijama broj 1, putem on-line aplikacije i u printanoj formi, budžetski korisnici su dostavili Federalnom ministarstvu finansija svoje preliminarne finansijske zahtjeve za period 2025.-2027. godine. Napominjemo da je Federalno ministarstvo finansija, kao i tokom ranijih budžetskih ciklusa, aktivno učestvovalo u saradnji sa budžetskim korisnicima u procesu pripreme njihovih finansijskih zahtjeva, svakodnevno pružajući tehničku i informatičku pomoć.

Nakon zaprimanja finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika u centralizovanu bazu podataka Federalnog ministarstva finansija, budžetski analitičari su pristupili kontroli tehničke ispravnosti. Finansijski zahtjevi koji su bili tehnički neispravno popunjeni, vraćeni su na korekciju, nakon čega su po ponovnom prijemu zajedno sa ostalim potvrđeni. Nakon tehničke provjere, izvršena je analiza i razmatranje svih relevantnih informacija dostavljenih od strane budžetskih korisnika na osnovu koje će Federalno ministarstvo finansija predložiti gornje granice rashoda za pojedine budžetske korisnike koje će Vlada Federacije BiH razmotriti u Dokumentu okvirnog budžeta za period 2025.-2027. godina.

Dosadašnji način unosa budžetskih zahtjeva kroz on-line aplikaciju, značajno je olakšao rad budžetskim korisnicima, a mogućnost tehničkih greški sveo na minimum. Međutim, i dalje postoje primjetne razlike u nivoima kvaliteta, odnosno tehničke ispravnosti podnesenih finansijskih zahtjeva, iz razloga nedefiniranih mjera učinaka, nedovoljnih obrazloženja ili kopiranja istih obrazloženja po godinama.

Budžetski korisnici su kroz svoje finansijske zahtjeve iskazali potrebu za ukupnim budžetskim sredstvima u iznosu od 8.149,2 miliona KM za 2025. godinu, 8.444,7 miliona KM za 2026. godinu i 8.903,2 miliona KM za 2027. godinu. Zahtjevi budžetskih korisnika predstavljaju procentualno povećanje za finansijskim sredstvima u odnosu na Budžet Federacije BiH za 2024. godinu, u iznosu od 9,0%. za 2025. godinu, 13,0% za 2026. godinu, dok za 2027. godinu procentualno povećanje iznosi 19,1%. Najveći iznos zahtjeva od strane budžetskih korisnika odnosi se na sektore socijalne zaštite, općih javnih usluga i ekonomskih poslova.

Ukupni zahtjevi za samo 5 budžetskih korisnika iznose 6.688,6 mil. KM u 2025. godini, 7.051,1 mil. KM u 2026. godini i 7.388,3 mil. KM u 2027. godini, što predstavlja 82,1% od ukupno zahtijevanog iznosa za 2025. godinu, 83,5% za 2026. godinu i 83,0% za 2027. godinu. U Tabeli 5.2. dat je pregled najvećih zahtjeva po budžetskim korisnicima za period od 2025.-2027. godine.

Tabela 41. Pregled najvećih zahtjeva po budžetskim korisnicima

R.br	Org.kod	Budžetski korisnik	Budžet za 2024.god	UKUPAN ZAHTJEV 2025.	UKUPAN ZAHTJEV 2026.	UKUPAN ZAHTJEV 2027.
1	5102	Federalni zavod za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje	3,571,950	4,039,780	4,391,757	4,806,139
2	1601	Federalno ministarstvo finansija	1,757,538	1,393,469	1,353,638	1,244,799
4	5101	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	471,179	532,115	570,992	590,923
3	3201	Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata	387,525	398,400	410,088	422,307
5	1801	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	235,208	324,846	324,614	324,167
UKUPNO			6,423,400	6,688,610	7,051,089	7,388,335

Izvor: FMF

5.3. Prioriteti potrošnje Vlade Federacije BiH

5.3.1 Utvrđivanje predloženih prioriteta potrošnje

Kao i prethodnih godina, sastavljen je Prijedlog prioriteta budžetskih korisnika, odnosno prijedlog prioriteta potrošnje i određivanja gornjih granica budžetskih rashoda za razdoblje 2025. – 2027. godine. Ovaj prijedlog razmatra procijenjeni okvir raspoloživih prihoda za navedeno razdoblje, kao i prioritetne odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. S ciljem osiguranja uravnoteženosti budžeta i održivosti finansijske situacije, neophodno je pažljivo planirati potrošnju i odrediti gornje granice rashoda. Potrebno je detaljno analizirati finansijske zahtjeve budžetskih korisnika, identificirati prioritete i odrediti finansijska sredstva u skladu sa realnim mogućnostima Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine. Napominjemo, da dostavljene gornje granice rashoda predstavljaju smjernice za budžetske korisnike, u smislu da budžetska potrošnja ne premašuje raspoloživa finansijska sredstva.

Osnovni ciljevi makroekonomске politike Vlade Federacije BiH uključuju očuvanje stabilnosti, jačanje održivog, učinkovitog i stabilnog ekonomskog rasta te povećanje konkurentnosti privrede. Fiskalna politika Vlade Federacije BiH zasniva se na nekoliko ključnih mjera, a to su smanjenje i nadzor javne potrošnje, smanjenje opterećenja na rad, reforma tržišta rada i aktiviranje resursa privrede te podrška privrednim aktivnostima. Navedeno uključuje implementaciju reformi i politika koje podržavaju rast produktivnosti, razvoj privatnog sektora, poboljšanje poslovnog okruženja te poticanje investicija i inovacija. Opređeljena Vlada Federacije BiH su razvoj infrastrukture, obrazovanje i stručno osposobljavanje kako bi se osigurala kvalifikovana radna snaga i potakla konkurentnost privrede. Restrikcija i kontrola javne potrošnje održava fiskalnu stabilnost, na osnovu racionalizacije javnog sektora, poboljšanje upravljanja javnim finansijama i smanjenje nepotrebnih troškova.

Posmatrajući srednjoročno razdoblje projekcije rashoda budžeta njihovo usklađivanje s raspoloživim prihodima, prioritet ostaje usmjeren na smanjenje ukupnih rashoda i izdataka kako bi se postigla restriktivna budžetska potrošnja. Ključni fokus je na jačanju budžetske discipline, poboljšanju fiskalne odgovornosti i efikasnijoj naplati prihoda. Cilj je postići racionalizaciju rashoda budžeta kroz identifikaciju i eliminaciju nepotrebnih troškova, smanjenje administrativnih troškova i povećanje efikasnosti javne potrošnje. Može postići provođenjem revizije programa i projekata, evaluacijom njihove učinkovitosti i prioritizacijom ključnih područja potrošnje. Smanjenje rashoda također zahtijeva bolju kontrolu i nadzor nad budžetskim izdacima kako bi se osiguralo da se sredstva koriste na najučinkovitiji način.

Važno je naglasiti da se zahtjevi za finansiranjem budžetskih programa iskazuju objektivno i shodno realnim potrebama, uz jasna i detaljna obrazloženja. Finansijski zahtjevi će dati dovoljno informacija prilikom donošenja odluke o rasporedu ograničenih budžetskih sredstava od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Također, još jednom važno je napomenuti da izrada finansijskih zahtjeva od strane budžetskih korisnika treba biti u skladu sa uputama, kako bi se pojava nerealnih ulaznih podataka, neiskazivanje mjera učinaka i druge greške svele na minimum.

U pogledu osiguravanja pretpostavki za postizanje većeg nivoa kvaliteta procesa izrade tabela pregleda prioriteta, odnosno finansijskih zahtjeva, Federalno ministarstvo finansija je svim budžetskim korisnicima dostavilo Procedure o procesu izrade finansijskog zahtjeva za organizacione jedinice budžetskog korisnika. Svrha i cilj ovih procedura je da se uredi proces finansijskog planiranja, ovlasti i odgovornosti u procesu izrade finansijskog zahtjeva unutar organizacionih jedinica budžetskog korisnika. Dodatni cilj ovih procedura jeste da budžetski korisnici izrade finansijske zahtjeve koji osiguravaju efektivnu alokaciju raspoloživih budžetskih sredstava, a koji bi bili usklađeni sa njihovim ciljevima i planiranim aktivnostima, kao i strateškim prioritetima Federacije Bosne i Hercegovine. Obveznici primjene ovih procedura biće rukovodioci budžetskog korisnika, Sektor za finansijsko-ekonomske poslove i ostale organizacione jedinice budžetskog korisnika. Imajući u vidu različite nadležnosti, kao i unutarnju organizaciju budžetskih korisnika, sugerise se istim da procedure prilagode svojim organizacijama.

5.3.2 Inicijative za uvođenje rodno odgovornog budžetiranja

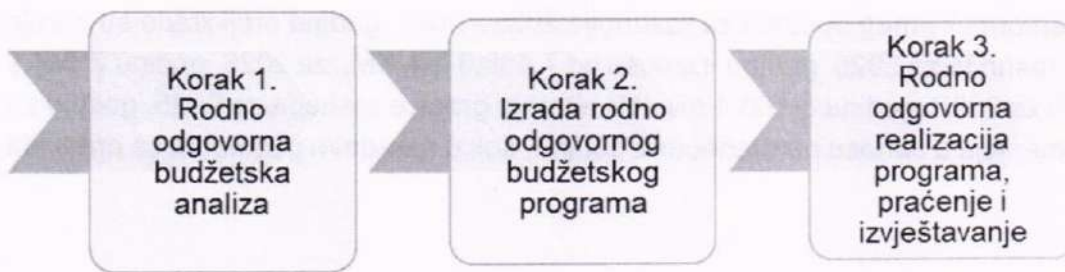
5.3.2.1. Rodno odgovorno budžetiranje (ROB)

Svi budžetski korisnici, kao i prethodnih godina, bili su dužni da prilikom izrade svojih zahtjeva za finansijskim sredstvima izvrše potrebne unose u aplikaciji ROB, kao nadogradnji unutar BPMIS sistema u pogledu rodne ravnopravnosti. Rodno odgovorni budžeti prepoznaju one potrebe i afirmiraju one projekte i programe koji optimalno i istovremeno realiziraju ekonomske, političke i društvene ciljeve: povećanje ekonomske efikasnosti poslovanja, ubrzanje razvoja privrede i društva u cjelini, uz smanjenje neravnopravnosti spolova, potrebno je da budžetski korisnici kroz mjere učinka prikažu rodno odgovorno budžetiranje.

Načela rodno odgovornog budžetiranja integrirana su u budžetsku dokumentaciju, i to **budžetske instrukcije br. 1 i 2** koje Federalno ministarstvo finansija dostavlja budžetskim korisnicima prema budžetskom kalendaru. U skladu sa **Metodologijom provedbe rodno odgovornog budžetiranja u ministarstvima i institucijama Federacije Bosne i Hercegovine**⁸¹ proces integriranja rodne ravnopravnosti u fazi planiranja, izrade i izvršenja budžeta odvija se u tri koraka:

---

⁸¹ <http://www.gcfbih.gov.ba/metodologija-provedbe-gender-odgovornog-budzetiranja-u-ministarstvima-i-institucijama-federacije-bosne-i-hercegovine>

U kontekstu Finansijskog zahtjeva od posebnog značaja su koraci 1. i 2. dok se korak 3. koristi za izvještavanje o izvršenju budžeta i za planiranje koraka 1. i 2. za naredni budžetski period.

Rodna situaciona analiza predstavlja kritički alat za ocjenu stvarnog stanja ravnopravnosti muškaraca i žena koja se bazira na osnovu podatka o ravnopravnosti spolova u FBiH. Rodna analiza korisnika/ca transfera/programa/projekata koje je budžetski korisnik finansirao u prethodnom periodu prikazuju informacije: planirana i

isplaćena budžetska sredstva po godinama za odabrane transfere u prethodne tri godine u odnosu na broj i postotak žena i muškaraca kao krajnjih korisnika/ica tih sredstava po godinama. Ukoliko se utvrdi razlika između stanja ravnopravnosti spolova i uticaja budžeta, budžetski korisnici su dužni pristupiti koraku broj 2.

Na osnovu dobijenih rezultata prethodne analize, budžetski korisnici su mogli uvidjeti koliki je jaz između korisnika sredstava u odnosu na spol (i neke druge varijable u odnosu na spol, ako se uključe), i ta informacija je poslužila za unošenje novih elemenata u tabele Finansijskog zahtjeva.

Budžetski korisnici imali su obavezu da u pregledima svojih programa uključe pravni osnov koji se odnosi na Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini⁸² i Gender akcioni plan Bosne i Hercegovine 2023.- 2027. godine⁸³. Također, budžetskim korisnicima je bilo naznačeno da izvrše procjenu efekata uz sagledavanje dosadašnjeg učinka, analize troškova i koristi, te prikažu jasna obrazloženja o opravdanosti potrošnje i očekivanim rezultatima.

5.4. Gornje granice rashoda budžetskih korisnika Vlade Federacije BiH za period 2025. – 2027. godine po sektorima

Nakon izvršene analize i preporuka spomenutih u prethodnom poglavlju, naredni dio odnosi se na gornje granice rashoda budžetskih korisnika za sljedeću budžetsku, te

⁸² „Službeni glasnik BiH“ - prečišćeni tekst, broj 32/10

⁸³ „Službeni glasnik BiH“, broj 82/23

naredne dvije fiskalne godine. Zahtjevi budžetskih korisnika, kao i početna budžetska ograničenja, za svakog budžetskog korisnika, prikazani su u Tabeli 5.3.

Dokumentom okvirnog budžeta za razdoblje 2025.–2027. godina projicirane su gornje granice rashoda za 2025. godinu u iznosu od 7.438,8 mil. KM, za 2026. godinu 7.744,9 mil. KM i za 2027. godinu 8.166,1 mil. KM. Gornje granice rashoda za 2025. godinu se blago umanjuju u odnosu na predhodnu godinu, dok u narednim godinama se predviđa rast.

Tabela 42. Pregled sažetih sektorskih gornjih granica rashoda Federacije BiH za razdoblje 2025. – 2027.

FUN KOD	BUDŽETSKI KORISNIK	BUDŽET						PROJEKCIJE					
		2024	% BDP	Zahtjev 2025	Zahtjev 2026	Zahtjev 2027	Odobreno 2025	% BDP	Odobreno 2026	% BDP	Odobreno 2027	% BDP	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
	UKUPNI RASHODI	7,474,800	23.00%	8,149,180	8,444,695	8,903,220	7,438,816	21.67%	7,744,894	21.44%	8,166,104	21.46%	
	01 OPĆE JAVNE USLUGE	1,957,419	6.02%	1,677,770	1,625,947	1,604,956	1,614,952	4.70%	1,570,024	4.35%	1,551,128	4.08%	
	02 JAVNI RED I SIGURNOST	232,494	0.72%	301,288	271,060	276,603	216,018	0.63%	212,203	0.59%	218,892	0.58%	
	03 EKONOMSKI POSLOVI	531,364	1.64%	693,788	690,323	687,805	444,815	1.30%	435,002	1.20%	433,037	1.14%	
	04 ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE	12,018	0.04%	22,347	28,466	27,573	11,657	0.03%	11,674	0.03%	11,687	0.03%	
	05 STAMBENI I ZAJEDNIČKI POSLOVI	31,607	0.10%	33,576	33,348	39,770	27,893	0.08%	26,444	0.07%	25,853	0.07%	
	06 ZDRAVSTVO REKREACIJA, KULTURA I RELIGIJA	157,095	0.48%	315,474	284,871	305,546	91,879	0.27%	82,142	0.23%	83,480	0.22%	
	08 OBRAZOVANJE	14,243	0.04%	18,501	18,327	18,314	14,203	0.04%	14,191	0.04%	14,176	0.04%	
	09 SOCIJALNA ZAŠTITA	4,480,145	13.79%	5,025,637	5,431,900	5,882,070	4,974,345	14.49%	5,350,249	14.81%	5,784,872	15.20%	
	BDP FBiH REALNI		32,497,000						34,334,000		36,124,000	38,057,000	

Izvor: FMF

5.4.1. Opće javne usluge

Gornja granica rashoda za sektor Opće javne usluge za 2025. godinu projicirana je u iznosu od 1.614,9 mil. KM. Za 2026. godinu je projicirano 1.570,0 mil. KM, a za 2027. godinu 1.551,1 mil. KM. Ovako određene gornje granice rashoda su, u odnosu na Budžet Federacije BiH za 2024. godinu, neznatno umanjene. Određena gornja granica rashoda sektora općih javnih usluga za 2025. godinu ima učešće u BDP-u Federacije BiH od 4,70%. Za 2026. godinu taj udio je 4,35% BDP-a Federacije BiH, a za 2027. godinu 4,08% BDP-a Federacije BiH.

5.4.2. Javni red i sigurnost

Gornja granica rashoda za ovaj sektor projicirana je u iznosu od 216,0 mil. KM za 2025. godinu, 212,2 mil. KM za 2026. godinu i 218,9 mil. KM za 2027. godinu. Određena gornja granica rashoda sektora Javni red i sigurnost za 2025. godinu ima učešće od 0,63% u BDP-u Federacije BiH. Za 2026. godinu taj udio je 0,59% BDP-a Federacije BiH, a za 2027. godinu 0,58% BDP-a Federacije BiH.

5.4.3. Ekonomske usluge

Gornja granica rashoda za ovaj sektor je projicirana u iznosu od 444,8 mil. KM u 2025. godini, 435,0 mil. KM u 2026. godini i 433,0 mil. KM u 2027. godini. Određena gornja granica rashoda ovog sektora ima udjel od 1,30% u BDP-u Federacije BiH za 2025. godinu, za 2026. godinu 1,20%, a za 2027. godinu taj udjel iznosi 1,14% BDP-a Federacije BiH.

5.4.4. Zaštita životne sredine

Gornja granica rashoda za ovaj sektor je projicirana u iznosu od 11,6 mil. KM u 2025. godini, 11,7 mil. KM u 2026. godini i 11,8 mil. KM u 2027. godini. Određena gornja granica rashoda ovog sektora ima udjel od 0,03% u BDP-u Federacije BiH za 2025., 2026. i 2027. godinu.

5.4.5. Stambeni i zajednički poslovi

Gornja granica rashoda za ovaj sektor projicirana je za 2025. godinu u iznosu od 27,9 mil. KM, u 2026. godini u iznosu od 26,4 mil. KM i u 2027. godini u iznosu od 25,8 mil. KM. Određena gornja granica rashoda ovog sektora ima udjel od 0,08% u BDP-u Federacije BiH za 2025. godinu, udjel od 0,07% u BDP-u Federacije BiH za 2026. i 2027. godinu.

5.4.6. Zdravstvo

Gornja granica rashoda za ovaj sektor u 2025. godini je projicirana u iznosu od 91,9 mil. KM, a u 2026. u iznosu od 82,1 mil. KM i 2027. godini iznosi 83,5 mil. KM. Određena gornja granica rashoda sektora Zdravstvo za 2025. godinu ima udjel u BDP-

u Federacije BiH od 0,27%. U 2025. i 2026. godini udio sektora Zdravstva u BDP-a Federacije BiH iznosi 0,23% i 0,22%.

5.4.7. Rekreacija, kultura i religija

Gornja granica rashoda za ovaj sektor projicirana je za 2025. godinu u iznosu od 43,1 mil. KM, dok su za 2025. i 2026. godinu projicirani iznosi od 42,9 mil. KM. Ovako određena gornja granica rashoda ovog sektora ima udjel od 0,13% u BDP-u Federacije BiH za 2024. godinu. U 2025. i 2026. godini udio ovog sektora u BDP-a Federacije BiH iznosi 0,12% i 0,11%.

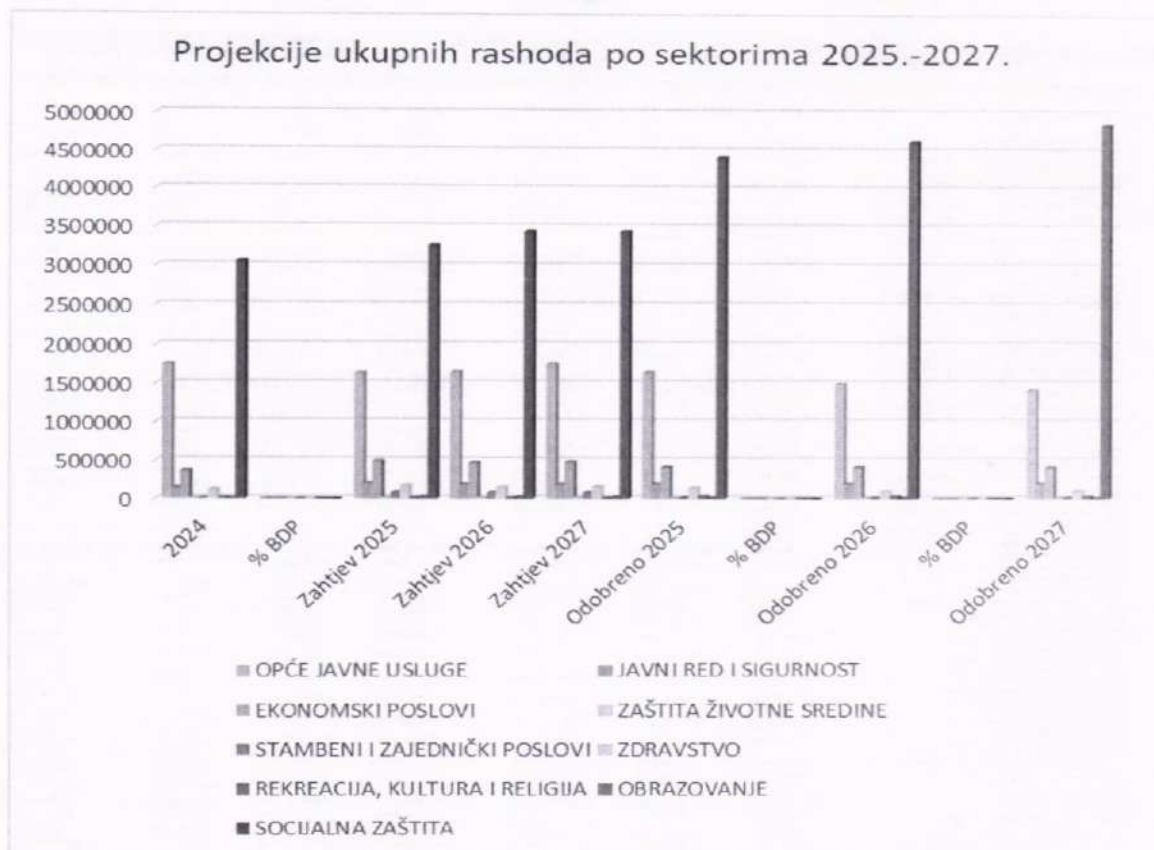
5.4.8. Obrazovanje

Gornja granica rashoda za ovaj sektor projicirana je u iznosu od 14,2 mil. KM za 2025., 2026. i 2027. godinu. Određena gornja granica rashoda ovog sektora za 2025., 2026. i 2027. godinu ima udio u BDP-u Federacije BiH 0,04.

5.4.9. Socijalna zaštita

Gornja granica rashoda za sektor Socijalna zaštita je projicirana u iznosu od 4.974,3 mil. KM u 2025. godini, 5.350,2 mil. KM u 2026. godini i 5.784,9 mil. KM u 2027. godini. Određena gornja granica rashoda ovog sektora za 2025. godinu ima udjel od 14,49% u BDP-u Federacije BiH. Za 2026. godinu taj udio je 14,81% BDP-a Federacije BiH, a za 2027. godinu 15,20% BDP-a Federacije BiH.

Grafikon 28. Prikaz projekcije ukupnih rashoda po sektorima za period 2025.-2027.

Izvor: FMF

Tabela 44. Utvrđeni limiti za budžetske korisnike

BUDŽETSKI KORISNIK	IZVORI SREDSTAVA	BUDŽET 2024	ZAHTEVI BUDŽETSKIH KORISNIKA			UTVRĐENI LIMITI		PRIJEDLOG 2027
			2025	2026	2027	2025	2026	
1001 Dom naroda Parlamenta Federacije BiH	10 Budžetski prihodi	8,559,431	8,660,782	8,740,738	11,100,122	8,361,700	8,291,000	8,339,000
1002 Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH	10 Budžetski prihodi	11,754,879	12,646,378	13,036,679	15,531,472	11,232,681	11,729,881	11,831,425
1003 Zajedničke službe Parlamenta Federacije BiH	10 Budžetski prihodi	1,452,561	1,987,190	2,551,529	2,091,720	1,593,400	1,635,700	1,682,600
1101 Ured predsjednika Federacije BiH	10 Budžetski prihodi	1,520,094	6,350,500	6,274,500	6,174,500	1,423,688	1,434,988	1,430,988
1102 Ured potpredsjednika Federacije BiH	10 Budžetski prihodi	1,050,746	1,558,477	1,547,409	1,552,409	1,080,572	1,074,700	1,078,000
1103 Ured potpredsjednika Federacije BiH	10 Budžetski prihodi	1,026,540	1,546,736	1,544,736	1,550,736	1,015,200	1,009,400	1,009,700
1201 Vlada Federacije BiH	10 Budžetski prihodi	17,632,887	26,275,154	26,378,650	26,423,249	30,718,500	30,731,500	30,754,500
1202 Služba za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH	10 Budžetski prihodi	30,933,161	64,046,175	52,759,575	122,221,975	42,816,900	42,285,500	111,737,300
	30 Fond namjenskih prihoda	1,379,011	1,349,000	1,396,000	1,409,000	1,349,000	1,393,000	1,409,000
	Ukupno	32,312,172	65,395,175	54,154,575	123,630,975	44,165,900	43,678,500	113,146,300
1203 Ured Vlade FBiH za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima EU	10 Budžetski prihodi	726,064	867,264	814,733	820,570	772,580	736,876	743,941
1204 Ured Vlade FBiH za odnose sa javnošću	10 Budžetski prihodi	553,660	607,612	613,624	612,173	549,400	546,000	545,700
1205 Ured za saradnju i zastupanje pred Ustavnim sudom BiH	10 Budžetski prihodi	518,156	528,660	545,444	546,116	512,750	526,950	524,150
1206 Federalna komisija za koncesije	10 Budžetski prihodi	399,814	895,688	877,722	871,132	431,200	450,371	453,100
1207 Ured Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za evropske integracije	10 Budžetski prihodi	409,992	568,463	680,781	798,186	444,900	427,900	429,900
1401 Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova	10 Budžetski prihodi	27,866,630	33,016,155	24,542,387	24,452,969	15,633,410	15,344,580	15,208,930
1403 Federalna uprava policije	10 Budžetski prihodi	52,219,670	69,499,703	53,945,555	55,460,320	48,757,497	47,415,459	51,141,471
	30 Fond namjenskih prihoda	4,983,605	7,141,654	6,672,654	6,700,154	4,840,742	5,282,570	5,678,482
1501 Federalno ministarstvo pravde	10 Budžetski prihodi	615,925	615,925	615,925	615,925	615,925	615,925	615,925
	Ukupno	5,599,530	7,757,579	7,288,579	7,316,079	5,456,667	5,898,495	6,294,407
1503 Kazneno popravni zavod poluotvorenog tipa Busovača	10 Budžetski prihodi	3,005,783	6,257,693	6,596,502	6,758,830	4,939,045	4,605,046	4,703,755
1504 Kazneno popravni zavod poluotvorenog tipa Mostar	10 Budžetski prihodi	8,214,657	9,981,350	7,842,294	6,816,898	6,161,476	5,305,190	5,392,149
1505 Kazneno popravni zavod poluotvorenog tipa Orašje	10 Budžetski prihodi	4,463,561	4,787,855	5,164,879	5,357,289	4,257,666	4,303,062	4,324,986
1506 Kazneno popravni zavod poluotvorenog tipa Sarajevo	10 Budžetski prihodi	11,574,238	19,202,962	16,452,364	16,670,664	9,162,846	8,190,498	8,290,139
1507 Kazneno popravni zavod poluotvorenog tipa Tuzla	10 Budžetski prihodi	9,204,526	10,329,420	11,009,330	11,582,830	8,930,578	8,981,674	9,204,759
1508 Kazneno popravni zavod otvorenog tipa Zenica	10 Budžetski prihodi	23,449,670	32,586,400	28,252,900	27,873,400	23,443,060	23,319,549	24,508,026
1509 Kazneno popravni zavod poluotvorenog tipa Bihać	10 Budžetski prihodi	4,489,188	6,045,262	5,943,369	5,691,811	4,728,318	4,454,377	4,515,256
1511 Odgojno-popravni dom u Orašju	10 Budžetski prihodi	1,837,981	2,409,198	2,390,842	2,535,108	1,860,060	1,867,723	2,224,071
	Ukupno	1,737,503,003	1,372,733,947	1,333,603,009	1,224,764,529	1,372,711,884	1,333,580,946	1,224,742,466
1601 Federalno ministarstvo finansija	30 Fond namjenskih prihoda	20,034,826	20,734,826	20,034,826	20,034,826	20,734,826	20,034,826	20,034,826
	Ukupno	1,757,537,829	1,393,468,773	1,353,637,835	1,244,799,355	1,393,446,710	1,353,615,772	1,244,777,292
1603 Porezna uprava	10 Budžetski prihodi	76,649,288	102,526,335	106,671,936	101,325,649	71,738,569	72,595,580	72,718,288
1604 Finansijska policija	10 Budžetski prihodi	2,285,740	4,305,824	4,212,944	4,063,944	3,319,000	2,314,000	2,369,000

BUDŽETSKI KORISNIK	IZVORI SREDSTAVA	BUDŽET 2024	ZAHTEVI BUDŽETSKIH KORISNIKA			UTVRĐENI LIMITI		PRIJEDLOG
			2025	2026	2027	2025	2026	2027
1701 Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	10 Budžetski prihodi	42,725,844	73,751,425	70,263,207	66,464,716	41,961,964	32,124,463	28,167,000
	30 Fond namjenskih prihoda	13,100,000	13,100,000	13,100,000	13,100,000	13,100,000	13,100,000	13,100,000
	Ukupno	55,825,844	86,851,425	83,363,207	79,564,716	55,061,964	45,224,463	41,267,000
1801 Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	10 Budžetski prihodi	234,863,284	324,501,195	324,614,142	324,166,884	142,056,600	142,031,900	142,089,100
	30 Fond namjenskih prihoda	345,200	345,200	200	200	345,200	200	200
	Ukupno	235,208,484	324,846,395	324,614,342	324,167,084	142,401,800	142,032,100	142,089,300
2001 Federalno ministarstvo zdravstva	10 Budžetski prihodi	142,092,053	296,674,894	266,049,352	286,711,904	76,601,230	66,548,562	66,719,362
	30 Fond namjenskih prihoda	1,000,000	1,300,000	1,300,000	1,300,000	1,300,000	1,300,000	1,300,000
	Ukupno	143,092,053	297,974,894	267,349,352	288,011,904	77,901,230	67,848,562	68,019,362
2002 Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine	10 Budžetski prihodi	13,702,760	17,186,262	17,208,418	17,220,661	13,664,790	13,980,749	15,147,927
	30 Fond namjenskih prihoda	300,000	313,000	313,000	313,000	313,000	313,000	313,000
	Ukupno	14,002,760	17,499,262	17,521,418	17,533,661	13,977,790	14,293,749	15,460,927
2201 Federalno ministarstvo trgovine	10 Budžetski prihodi	2,489,169	2,438,369	2,302,335	2,322,766	2,182,188	2,113,685	2,132,999
2301 Federalno ministarstvo prostornog uređenja	10 Budžetski prihodi	24,261,919	25,973,666	25,054,554	31,490,165	21,100,000	19,633,788	19,045,379
	30 Fond namjenskih prihoda	1,644,500	1,644,500	1,644,500	1,644,500	1,644,500	1,644,500	1,644,500
	Ukupno	25,906,419	27,618,166	26,699,054	33,134,665	22,744,500	21,278,288	20,689,879
2401 Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	10 Budžetski prihodi	187,109,247	218,295,447	218,274,360	219,965,300	191,568,600	191,767,800	193,613,141
	30 Fond namjenskih prihoda	1,101,000	3,701,000	3,801,000	3,901,000	3,701,000	3,801,000	3,901,000
	Ukupno	188,210,247	221,996,447	222,075,360	223,866,300	195,269,600	195,568,800	197,514,141
2501 Ustavni sud FBiH	10 Budžetski prihodi	2,747,458	3,441,469	3,732,173	4,316,593	2,871,300	2,805,400	2,842,921
2601 Vrhovni sud FBiH	10 Budžetski prihodi	12,094,802	15,799,216	16,538,052	17,824,806	13,470,590	13,383,650	13,409,823
2602 Sudska policija	10 Budžetski prihodi	31,625,576	39,726,320	40,223,109	41,840,772	33,378,906	33,265,253	33,637,133
2801 Federalno tužilaštvo FBiH	10 Budžetski prihodi	5,030,435	8,655,944	9,284,776	9,818,068	6,397,200	6,397,200	6,399,700
2901 Federalno pravobranilaštvo	10 Budžetski prihodi	1,805,947	3,479,286	3,283,608	2,922,907	1,840,104	1,888,500	1,921,531
3201 Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida	10 Budžetski prihodi	387,524,992	398,400,384	410,088,381	422,307,092	392,392,220	409,079,050	421,179,150
	oslobodilačkog rata							
3301 Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove	10 Budžetski prihodi	5,700,943	5,957,770	6,649,400	6,635,600	5,148,500	5,165,500	5,163,500
3401 Federalni zavod za statistiku	10 Budžetski prihodi	18,402,637	21,552,933	15,466,057	34,548,172	19,021,543	12,813,117	32,718,232
3501 Federalni hidrometeorološki zavod	10 Budžetski prihodi	3,661,449	4,287,062	4,340,897	4,476,863	3,621,500	3,660,300	3,698,900
	10 Budžetski prihodi	583,487	719,005	703,722	718,103	601,932	626,168	645,948
3601 Arhiv FBiH	30 Fond namjenskih prihoda	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000
	Ukupno	607,487	743,005	727,722	742,103	625,932	650,168	669,948

BUDŽETSKI KORISNIK	IZVORI SREDSTAVA	BUDŽET 2024	ZAHTEVI BUDŽETSKIH KORISNIKA			UTVRĐENI LIMITI		PRIJEDLOG 2027
			2025	2026	2027	2025	2026	
3701 Federalni zavod za programiranje razvoja	10 Budžetski prihodi	943,900	1,157,471	1,154,569	1,147,453	969,917	975,401	980,251
3801 Federalna direkcija robnih rezervi	10 Budžetski prihodi	4,749,552	6,965,588	7,056,388	7,170,588	5,447,700	5,444,200	5,451,700
4401 Ured za reviziju institucija u FBiH	10 Budžetski prihodi	7,217,159	8,247,626	8,259,095	8,263,261	8,247,626	8,259,095	8,263,261
	10 Budžetski prihodi	12,264,925	14,897,200	15,194,700	15,963,000	11,456,000	11,501,000	11,547,000
4601 Federalna uprava za civilnu zaštitu	20 Fond prihoda po posebnim propisima (Vlastiti prihodi)	48,000	48,000	48,000	48,000	48,000	48,000	48,000
	30 Fond namjenskih prihoda	12,500,000	12,757,000	12,735,900	12,757,000	12,757,000	12,735,900	12,757,000
	Ukupno	24,812,925	27,702,200	27,978,600	28,768,000	24,261,000	24,284,900	24,352,000
4701 Gender centar FBiH	10 Budžetski prihodi	451,187	609,853	591,131	593,953	468,249	492,908	529,467
	10 Budžetski prihodi	3,772,261	4,363,465	4,117,345	4,147,815	3,835,535	3,746,020	3,763,100
	20 Fond prihoda po posebnim propisima (Vlastiti prihodi)	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000	200,000
4901 Federalna novinska agencija								
	Ukupno	3,972,261	4,563,465	4,317,345	4,347,815	4,035,535	3,946,020	3,963,100
5001 Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta	10 Budžetski prihodi	30,888,488	31,010,218	31,069,597	30,993,541	30,903,200	30,987,100	30,898,918
	10 Budžetski prihodi	471,137,000	532,055,803	570,933,003	590,863,603	503,004,000	517,189,000	532,148,000
5101 Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	30 Fond namjenskih prihoda	42000	59,130	59,130	59,130	59,000	59,000	59,000
	Ukupno	471,179,000	532,114,933	570,992,133	590,922,733	503,063,000	517,248,000	532,207,000
5102 Federalni zavod za penzijsko-mirovinsko osiguranje	10 Budžetski prihodi	3,571,949,655	4,039,780,100	4,391,757,000	4,806,139,300	4,029,031,000	4,374,220,100	4,781,779,800
5201 Federalno ministarstvo kulture i sporta	10 Budžetski prihodi	54,441,610	56,235,314	56,235,314	56,235,314	39,018,000	39,018,000	39,018,000
5301 Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	10 Budžetski prihodi	49,491,848	55,342,010	58,962,142	62,700,749	49,858,915	49,702,221	49,705,624
5401 Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	10 Budžetski prihodi	13,425,764	17,556,359	17,435,066	17,419,872	13,339,000	13,375,004	13,359,065
5501 JU Centar za edukaciju sudija i tužilaca	10 Budžetski prihodi	817,363	944,260	891,942	893,649	864,176	815,600	816,800
5601 Agencija za državnu službu	10 Budžetski prihodi	3,255,373	3,387,095	3,524,176	3,548,619	3,282,078	3,346,777	3,401,271
5602 Odbor državne službe za žalbe	10 Budžetski prihodi	730,880	883,320	894,960	889,362	779,718	783,500	786,700
5701 Federalni zavod za geologiju	10 Budžetski prihodi	1,370,553	1,929,200	2,574,500	2,399,710	1,592,000	1,628,500	1,597,000
5801 Federalni zavod za agropedologiju	10 Budžetski prihodi	1,495,642	1,636,477	1,820,795	1,729,215	1,456,100	1,484,800	1,444,100
5901 Federalni zavod za poljoprivredu Sarajevo	10 Budžetski prihodi	2,344,943	4,963,668	4,203,135	3,665,855	2,487,930	2,412,000	2,418,000
	10 Budžetski prihodi	294,000	500,000	520,000	580,000	500,000	520,000	580,000
6001 Federalni agromediteranski zavod Mostar	20 Fond prihoda po posebnim propisima (Vlastiti prihodi)	3,482,085	4,310,000	4,350,000	4,850,000	2,489,500	2,500,500	2,511,500
	Ukupno	3,776,085	4,810,000	4,870,000	5,430,000	2,989,500	3,020,500	3,091,500
6101 Federalno ministarstvo okoliša i turizma	10 Budžetski prihodi	11,968,221	22,297,243	28,415,783	27,522,883	11,606,987	11,624,000	11,637,000
	30 Fond namjenskih prihoda	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000
	Ukupno	12,018,221	22,347,243	28,465,783	27,572,883	11,656,987	11,674,000	11,687,000
6201 Federalna uprava za inspeksijske poslove	10 Budžetski prihodi	11,353,267	12,963,646	12,754,564	12,825,375	11,649,600	11,833,600	11,896,600
6301 Agencija za reviziju privatizacije u Federaciji BiH	10 Budžetski prihodi	607,794	684,070	689,780	692,660	672,300	677,600	681,900
6401 Federalna agencija za upravljanje oduzetom imovinom	10 Budžetski prihodi	1,254,750	2,015,272	2,224,465	2,425,117	1,298,000	1,311,500	1,321,000
UKUPNO		7,474,800,209	8,149,180,323	8,444,694,559	8,903,219,602	7,438,815,771	7,744,893,862	8,166,106,286
SVEUKUPNO		7,474,800,209	8,149,180,323	8,444,694,559	8,903,219,602	7,438,815,771	7,744,893,862	8,166,106,286

Izvor: FMF

I. Popis tabela i grafikona

Tabele:	Broj stranice
Tabela 1. Pregled procijenjenih i projiciranih stopa realnog rasta za period 2023. – 2025.	13
Tabela 2. Stope rasta realnog BDP – a; zemlje Zapadnog Balkana	14
Tabela 3. Inflacija potrošačkih cijena (%); zemlje Zapadnog Balkana	14
Tabela 4. Indeks obima industrijske proizvodnje u BiH za 2023. prema GIG – u i prema područjima i oblastima KD BiH 2010.	16
Tabela 5. Nezaposlenost po kantonima u FBiH na dan 31.12.2023. g.	22
Tabela 6. Makroekonomski pokazatelji BiH za period 2022. – 2027.	24
Tabela 7. BDP FBiH; procjena za 2023. g. i projekcije za razdoblje 2024. – 2027.	28
Tabela 8. Stope rasta uvoza i izvoza I-IV 2024./ I-IV 2023. po područjima klasifikacije djelatnosti KD BiH 2010	30

Tabela 9. Konsolidirani pregled naplate javnih prihoda u Federaciji BiH 2023/2022. g.	35
Tabela 10. Konsolidirana revidirana projekcija ukupnog okvira javnih prihoda u Federaciji BiH za 2024. g. i projekcije za period 2025. – 2027. g.	37
Tabela 11. Ostvarenje prihoda od indirektnih poreza za Federaciju BiH 2023/2022. g.	38
Tabela 12. Revidirana projekcija prihoda od indirektnih poreza za Federaciju BiH za 2024. g. i projekcije za period 2025. – 2027. g.	39
Tabela 13. Naplata prihoda od poreza na dobit u Federaciji BiH 2023/2022. g.	41
Tabela 14. Revidirana projekcija prihoda od poreza na dobit u Federaciji BiH za 2024. g. i projekcije za period 2025. – 2027. g.	42
Tabela 15. Naplata prihoda od poreza na dohodak u Federaciji BiH 2023/2022. g.	43
Tabela 16. Revidirana projekcija prihoda od poreza na dohodak u Federaciji BiH za 2024. g. i projekcije za period 2025. – 2027. g.	44
Tabela 17. Naplata prihoda od obaveznih socijalnih doprinosa u Federaciji BiH 2023/2022. g.	45
Tabela 18. Revidirana projekcija prihoda od obaveznih socijalnih doprinosa u Federaciji BiH za 2024. g. i projekcije za period 2025. – 2027. g.	45
Tabela 19. Konsolidirani pregled naplate prihoda Budžeta FBiH 2023/2022. g.	47
Tabela 20. Revidirana projekcija prihoda Budžeta Federacije BiH za 2024. g. i projekcije za period 2025. – 2027. g.	50
Tabela 21. Struktura javne potrošnje za period 2021. - 2024.	55
Tabela 22. Projekcija budžetske potrošnje za period 2025. – 2027.	57
Tabela 23. Plate, naknade, doprinosi i broj zaposlenih u periodu 2023. – 2027.	60
Tabela 24. Rashodi po ekonomskoj klasifikaciji za period 2025. - 2027.godina	67

Tabela 25. Zbirni rashodi i izdaci gradova i općina (izvršenje 2023., plan 2024., projekcije 2025. -2027.)	69
Tabela 26. Zbirni rashodi i izdaci kantona (izvršenje 2023., plan 2024., projekcije 2025. -2027.)	71
Tabela 27. Financijski planovi vanbudžetskih fondova (izvršenje 2023., plan 2024., projekcije 2025. -2027.)	73
Tabela 28. Konsolidovani prikaz rashoda za sve nivoe vlasti u Federaciji BiH	74
Tabela 29. Stanje duga u FBiH na dan 31.12. po godinama, u mil. KM	75
Tabela 30. Stanje duga u Federaciji na dan 31.12. godine, u mil. KM	76
Tabela 31. Stanje duga za koji obavezu izmirenja ima Vlada FBiH ⁸⁴ , u mil. KM	77
Tabela 32. Stanje duga Vlade FBiH po godinama, izuzimajući vanjski dug prenesen na krajnje dužnike, u mil. KM	77
Tabela 33. Struktura i kretanje unutrašnjeg duga Vlade FBiH po godinama, u mil. KM	78
Tabela 34. Nedospjeli dug na dan 31.12.2023. godine po emitovanim trezorskim zapisima FBiH, u KM	79
Tabela 35. Nedospjeli dug na dan 31.12.2023. god. po emitovanim obveznicama BiH, u KM	80
Tabela 36. Projekcije otplate unutrašnjeg duga u periodu 2024 – 2027. godina, u mil. KM	82
Tabela 37. Stanje vanjskog duga u periodu 2017 – 2023. godina, u mil. KM	83
Tabela 38. Otplata vanjskog duga u 2023. godini, u mil. KM	84
Tabela 39. Projekcija otplate vanjskog duga u periodu 2024. – 2027. godine, u mil. KM, uključujući i dug koji je supsidijarno prenesen na krajnje korisnike	84
Tabela 40. Projekcije Budžeta Federacije BiH za naredne tri godine	88
Tabela 41. Pregled najvećih zahtjeva po budžetskim korisnicima	91
Tabela 42. Pregled sažetih sektorskih gornjih granica rashoda Federacije BiH za razdoblje 2025. – 2027.	95

⁸⁴Uključen i vanjski dug prenesen na krajnje korisnike kredita⁹⁵

Tabela 43. Unakrsni pregled gornje granice rashoda po sektorima za razdoblje 2025. – 2027	99
Tabela 44. Utvrđeni limiti za budžetske korisnike	100
Grafikoni	
Grafikon 1. inflacija mjerena HIPC – om za eurozonu	13
Grafikon 2. Prosječne stope inflacije u BiH 2019. – 2023.	17
Grafikon 3. BDP FBiH po glavi stanovnika u KM 2019. - 2023.	18
Grafikon 4. Godišnje stope promjena obima industrijske proizvodnje u FBiH 2019. – 2023.	19
Grafikon 5. Stope rasta izvoza i uvoza FBiH za period 2019.-2023.	20
Grafikon 6. VT razmjena FBiH za period 2019.-2023. u hilj. KM	20
Grafikon 7. Trend kretanja prosječne godišnje inflacije za period 2019.- 2023.	21
Grafikon 8. Zaposleni i nezaposleni u FBiH 2019. - 2023.	22
Grafikon 9. Bruto i neto plate u FBiH 2019. – 2023.	23
Grafikon 10. Stope nominalnog i realnog rasta neto plata u FBiH ; 2019. – 2023.	23
Grafikon 11. Potrošačke cijene u FBiH I-IV 2024. na god. Razini	29
Grafikon 12. Neto i bruto plate I-III 2023.	31

Grafikon 13. Trend naplate javnih prihoda u Federaciji BiH 2023/2022 g. (%)	34
Grafikon 14. Prognozirani trend kretanja ukupnih javnih prihoda u Federaciji BiH po kategorijama u periodu 2024. – 2027. g. (BAZA: prethodna godina)	36
Grafikon 15. Prognozirani trend kretanja prihoda Budžeta Federacije BiH po kategorijama u periodu 2024. – 2027. g. (BAZA: prethodna godina)	48
Grafikon 16. Struktura javne potrošnje za period 2020. - 2023. godine	56
Grafikon 17. Projekcija budžetske potrošnje za period 2025. – 2027.	57
Grafikon 18. Projekcije učešća pojedinih rashoda i izdataka u ukupnoj javnoj potrošnji u 2025. godini	59
Grafikon 19. Prikaz izdataka za materijal, sitni inventar i usluge za period 2021. - 2027.	61
Grafikon 20. Projekcija tekućih transfera za 2025. godinu	62
Grafikon 21. Projekcija kapitalnih transfera za 2025. godinu	65
Grafikon 22. Grafički prikaz projekcije iznosa transfera za period 2025.-2027. Godine	65
Grafikon 23. Rashodi i izdaci gradova i općina Federacije BiH u periodu 2023. - 2027.	69
Grafikon 24. Rashodi i izdaci kantona Federacije BiH u periodu 2023. – 2027	72
Grafikon 25. Ukupni konsolidovani rashodi i izdaci svih nivoa vlasti u Federaciji BiH u periodu	74
Grafikon 26. Kretanje unutrašnjeg duga Federacije BiH u periodu 2017 – 2023.	79
Grafikon 27. Struktura vanjskog duga u FBiH po kreditorima 31.12.2023.godine, u KM	83
Grafikon 28. Prikaz projekcije ukupnih rashoda po sektorima za period 2025.-2027.	98